ALp 2466
L.arch.

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, December 19, 1989

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr.51-52 (2078-2079) 1989 GRUODIS–DECEMBER 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Dievas kalba žmonėms

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

"Daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje Dievas yra kalbėjęs mūsų protėviams per pranašus, o dabar dienų pabaigoje jis prabilo į mus per savo Sūnų . . ." (Žyd 1,1-2).

Dievo atėjimas į istoriją ir mūsų asmeninį gyvenimą buvo vienkartinis ir nepakartojamas įvykis. Kalėdose švenčiame su Berneliais ir Karaliais aną vienkartinę ir nepakartojamą Naktį, kai Dievo Sūnus "tapo Žmogumi" (Jn 1,14) ir nustebino žmoniją, apreikšdamas, kad Dievas duoda žmogui ne mirtį, bet gyvenimą, ne kančią, bet viltį, ne naštą, bet palaimą.

Metinis Kalėdų šventimas skamba muzika ir giesme, žėri Kalėdų eglučių nuostaba, sujungia šeimas, sutelkia tautas ir visą krikščioniškąjį pasaulį nuostabiai atgaivai. "Mes pažinome ir įtikėjome meilę, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meilė" (1 Jn 4,16).

Švęsdami Kalėdas, susitinkame su Dievu, kuris "taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą", viltį, palaimą (Jn 3,16).

Kalėdų naktis ne tik žėri nuostaba, bet ir yra paties Dievo kvietimas jausti, kad jis mus myli, mumis rūpinasi, mums atleidžia, kad jis įgalina mus mylėti save, o artimą kaip patį save, rūpintis ne tik savimi, bet ir artimu, atleisti sau ir artimui. Tikėjimu matydami Prakartėlės Kūdikyje "išganingąją Dievo malonę, pasirodžiusią visiems žmonėms" (Ti 2,11) — Dievo Sūnų, "atidavusį save už mus" (Ti 2,14), esame kviečiami pasitikėti ateitimi, kurią kuria visatos Kūrėjas ir istorijos Viešpats.

DIEVAS PAMILO PASAULĮ

Nūdienos pasaulį kankina žmogaus įžūlumas žmogui, tautų įžūlumas tautoms, politinių ir ekonominių Žemės blokų įžūlumas vieni kitiems. Nūdien mūsų tauta įrašo į savo istoriją baisius dešimtmečius. Dievas mums, lietuviams, kalba apie išganymą — gyvenimą, viltį, palaimą — kaulų kalba. Šiųmetinių Vėlinių proga "Tėviškės žiburiai" išspausdino vedamąjį "Kai kaulai kalba":

Šiandien liko vienas baisiausių klausimų: kas gi pasidarė? Kodėl vieni išliko, o kitų kaulus krauna į dėžes ir veža namo . . . Tai nusisukimas nuo pagrindinio krikščionybės principo — artimo meilės. . . . O iš tikrųjų tai . . . pati baisiausioji civilizuoto pasaulio tamsybė, kurio niūrūs šešėliai tebešmaikščioja ir dabar tautos laisvėjimo prošvaistėje . . . Vėlinių žvakelės liepsnoja, kad tremtinių kaulai mums per amžius primintų apie bedievybės ir komunizmo sujungtų jėgų žemiškąjį pragarą . . . Vėlinių žvakelės liepsnoja ir ant partizanų kapų vis daugiau ir daugiau prasimušančių iš gimtosios žemės kryželiais, koplytėlėmis, vainikais . . . Liepsnoja žvakelės ir visuose išeivijos kampeliuose — kapas prie kapo visų tų, kurie mylėjo laisvę ir kentėjo, kad tėvynė jos neturi . . . Amžiną atilsį šnibždama už visus — savus mylimuosius, nežinomus kankinius ir palūžusius, priešais tapusius . . . Ką matom — sukrečia, spaudžia ašaras . . . Vėlinių naktį Dievas ir tėvynė sustoja taip arti vienas kito, kad nebegali būti nematomi, nejaučiami. Nebegali būti nė atskirti, kad nebepasikartotų baisioji tragedija — visiškas artimo meilės praradimas.

Kaulai kalba nūdienos pasaulyje, nes žmonės, tautos, politiniai ir ekonominiai Žemės blokai savo įžūlume nebegirdi ką kalba Dievas. Kalėdų naktį Dievas ir žmogus sustoja taip arti vienas kito, kad nebegali negirdėti žodžių: "Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų . . ." (Jn 3,16). Pasaulis — tai mes: žmogus, tauta, Žemės blokai.

DIEVAS KALBĖJO PRAEITYJE

Jeigu Dievas iš tikrųjų yra Dievas, jis apima savyje gamtos, istorijos ir išganymo paslaptis. Jeigu Dievas yra tikrai asmeninis Dievas, jo užmojis visatai, istorijai, išganymui yra lemiamas žodis. Jeigu Dievas yra Tėvas ir Motina, jis nori padėti visiems savo vaikams įprasminti kelionę per gyvenimo vingius. Šv. Raštas liudija, kad Dievas kalbėjo "daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje . . ." Jeigu žmogus negirdi Dievo, nesiklauso jo apreiškimo, jis nelaiko Dievo Dievu.

Dievas, kalbėdamas praeityje, žmogaus nepavergė, jį išlaisvino nuo įžūlumo sau ir artimui, žmogaus proto neaptemdė, bet jam tvėrė savo paties užmojo akiračius. Apreiškimu Dievas palietė žmoguje stygas, kurių pats žmogus nepajėgė paliesti.

Per pranašą Eliją Dievas apreiškė, kad tik Jis vienas yra Dievas, kad tik jį vieną turi žmogus garbinti. Izaijas, kalbėdamas Dievo vardu, mokė, kad Dievas, visatos Viešpats, turi būti garbinamas gyvenimo teisumu, nes tikrasis Dievas nepriima jokio kito garbinimo kaip pakaitalo. Tikrajam Dievui apeiginis garbinimas be teisumo, šventos dienos bei šaunus ritualas be gerumo artimui, nėra prie širdies.

Amosas Dievo vardu grasino, kad neteisingumas — artimo skriaudimas užgauna Dievą ir veda tautą į pražūtį. Artėjanti pražūties diena yra paties Dievo spragilas! Michėjas pareiškė Dievo vardu, kad Dievo atėjimas yra ir teismas, ir palaima (žr. Mch 4,4).

Labai drąsia stilistine priemone religinėje raštijoje Ozėjas lygina Dievą vyrui, kurio žmona tapo jam neištikima. Dievas lieka ištikimas savo tautai ir susigrąžina ją pas save atleidimu.

O Jeremijas skelbė, kad Dievas įgalina žmogų — individą atsiplėšti nuo masės poreikių ir išgirsti Dievą širdimi, klausytis Dievo, rašančio naująją Sandorą žmogaus širdyje (žr. Jer 31,31-34). Ezekielį Dievas siuntė įsakmiai kalbėti apie žmogaus — individo atsakomybę gyvenime, o antrąjį Izaiją — apreikšti milžinišką staigmeną: kančia — nekalta kančia — turi išganymo bei atpirkimo jėgą!

Dievas kalbėjo praeityje ir per marą, karą, badą, sausrą, ligą, žiaurius faraonus, nuožmius užkariautojus. Pranašams buvo duota įžvalga į Dievo užmojį ir darbus istorijos įvykiuose.

Pasaulio Išganytojas – Betliejaus Šviesa, pasiekusi ir Lietuvą *Iliustracija – dail. Laimučio Ločerio*

DIEVAS KALBĖJO PER SŪNŲ

Jeigu nori išgirsti iškiliausią Žodį iš Dievo, klausykis, ką sako Jėzus Kristus. Jis yra Geroji Naujiena — krikščionybės šerdis. Gamtos jėgos ir grožis rodo į Kūrėją:

Skelbia dangus Dievo garbę,
apie jo rankų darbus žvaigždėtasis skliautas byloja.
Šią bylą kartoja diena būsimai dienai,
o naktis — ateinančiai nakčiai.
Čia ne tie žodžiai ir ne tos kalbos,
kurių skambesio nebūtų girdėti.
Per visą žemę eina jų aidas,
jų kalbesys — ligi kraštui pasaulio.
(Ps 18 (19), 2-5)

Jėzus Kristus yra "Akmuo (tapęs) kertiniu akmeniu. Tai Viešpaties padaryta ir mūsų akims tai nuostabą kelia" (Mk 12,10-11).

Nėra abejonės, kad Dievas kalbėjo įvairiais būdais ir per kitus asmenis. Visatos Kūrėjo žodis apima visas žmonijos religinio poreikio apraiškas (žr. Rom 1,18-32). Tačiau aiškiausias, įtikinamiausias ir vispusiškai pasakytas žodis yra Jėzus Kristus. Todėl jis yra ypatingas Žodis. Dievo žodžio ypatingumas Jėzuje Kristuje neužkerta kelio į Dievą nei žydui, nei musulmonui, nei pagoniui, nes Dievas trokšta, kad "visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą" (1 Tim 2,4).

DIEVAS PASKYRĖ SŪNŲ VISATOS PAVELDĖTOJU

Jėzus Kristus yra visatos

(Nukelta į 2-rą psl.)

Betliejaus šviesa

Taip buvo rašyta "Tėviškės žiburiuose" prieš 40 metų

Išganytojo Užgimimas yra visos pasaulio istorijos įvykis. Tad nenuostabu kodėl šis įvykis yra skaitomas naujosios eros pradžia. Kristaus atėjimas į pasaulį reiškė visos žmonių giminės tūkstantmetinių lūkesčių ir svajonių išsipildymą: *Rasokite dangūs iš aukštybių, ir tegu debesys išlyja teisųjį, tegu atsiveria žemė ir teišželdo Gelbėtoją,* — maldavo, akis pakėlusi į dangų žmonija pranašų lūpomis.

Ką krikščionybė yra davusi Europos ir pasaulio tautoms per tą nepilnų dviejų tūkstantmečių laikotarpį, negalima būtų surašyti nei į tūkstančius, nei į milijonus tomų, nes tai reikštų surašyti visus žmonijos laimėjimus, pasiektus dvasinėje srityje. Užteko, kad viena kita krikščioniška tauta tik trumpam laikui kryžių pakeitė ar tai kūjo ir pjautuvo ar tai "hackenkreuzo" ženklu, ir, štai, visas tas laikotarpis yra ne kas kita kaip tų tautų atkritimas į patį žemiausią barbariškumo ir žvėriškumo laipsnį . . .

Vienok šiandien, kada klaiki dvasios neregystė ir tamsa anaiptol neapsiriboja Kremliaus sienomis, bet, kai ta juoda naktis, pamažu užslenka ant Europos ir Azijos veido, atsiranda žmonių, kurie Betliejaus Šviesos tarsi nemato ar matyti nenori: savo dvasinei neregystei pateisinti jie yra išsigalvoję pasaką, esą, *tikėjimas ir mokslas — tai du niekaip nesuderinami dalykai.* Ne vienas šitokiam teigimui ir patiki. Jeigu taip iš tikrųjų būtų, tai patys didžiausi pasaulio mokslininkai būtų drauge ir patys didžiausi bedieviai. Dabar ką gi mes matome? *Kas tiki: mokyti žmonės ar nemokyti?* — Štai atsakymas 1. Tiki *nemokyti* žmonės — tie kurie jokių mokslų nėra ėję, bet už tatai kuklūs, paprasti, dori būdami, dar nėra sugadinti ir dar nėra praradę sąžinės šviesos. 2. Tiki *tikrai mokyti žmonės, tikri mokslininkai,* kurie tiesą yra pažinę ir ja gyvena. 3. Netiki *nedamokyti* žmonės, t. y. tie, kurie mokslo yra šiek tiek ragavę, bet tikro mokslo pasaulio nei matę, nei pažinę. Bet šie žmonės, mokyti ir nedamokyti, ir yra patys pavojingiausi. Ne kas kitas, o kaip tik jie ir yra patys didžiausi siauraprotybės skleidėjai bei dvasinės neregystės platintojai žemėje. Visiškai neaišku, kas tuos žmones yra įgaliojęs kalbėti mokslo ir religijos vardu, kada nei mokslas, nei religija netelpa į jų galvas? Juk norint kalbėti apie mokslą ir religiją ir jų tarpusavį santykį, reikia pažinti ir nusimanyti ir apie mokslą ir apie religiją. Kaip mes žiūrėtume į žmogų, kurs imtųsi mums aiškinti, sakysime, mokslo ir meno santykį, nei apie mokslą, nei apie meną nieko nenusimanydamas? Gi religija yra daug *sudėtingesnis* reiškinys negu tas pats mokslas, menas, dorovė, kultūra, civilizacija, technika, nes jinai juk liečia pačius pagrindinius ir drauge pačius didžiausius gyvenimo klausimus. Religija nėra tai mokslas apie *vieną* kurią nors visatos reiškinių sritį, kaip antai: augmenis, gyvulius, atomus ir t.t., bet tai yra *viso gyvenimo mokslas,* tai yra *mokslas ir menas gyventi;* gyventi ir laimėti ne tik žemišką, bet ir amžiną gyvenimą. Štai kodėl religija ne tik neprieštarauja mokslui, neprieštarauja protui, bet atvirkščiai: *religija taip praplečia, taip patobulina mūsų proto vyzdį, kaip kad teleskopas ir mikroskopas praplečia, patobulina mūsų akių vyzdį.* Kaip paprasto mūsų akių vyzdžio neužtenka įžiūrėti visatos sąrangai, taip gimtinės mūsų proto šviesos neužtenka suvokti ir perprasti visai sudėtingai, dieviškai gyvenimo tvarkai: *antgamtinė tikėjimo šviesa neišjungia ir nenaikina gamtinės proto šviesos, bet, atvirkščiai, ją pagilina, atbaigia, praplėsdama mūsų dvasios vyzdį iki begalybės.* Štai kodėl patys didžiausi mūsų amžiaus mokslo autoritetai, kaip Arthur Stanley *Eddington,* Max *Planck,* Bernhard *Bavink,* Robert Andrews *Millikan,* garsus kosminių spindulių atradėjas bei tyrinėtojas Vannevar *Bush* ir kt. nuolankiai lenkia prieš Betliejaus Šviesą galvas, iškeldami fundamentalinę ir nelygstamą krikščionybės reikšmę mokslui ir gyvenimui. "Mokslas mums reikalingas *pažinti,* o tikėjimas — *gyventi",* — pabrėžia Max *Planck,* vienas iš pačių garsiausių XX amžiaus fizikų. Savaime suprantama, kad pirmiau reikia *gyventi,* norint ką nors *pažinti,* nes juk pažinimas yra tik viena mūsų gyvenimo *dalis.* Vadinasi, religija yra pirmesnė už mokslą. Tai turėdami galvoje, Sir Arthur Stanley *Eddington,* pats žymiausias mūsų amžiaus astronomas, ir Robert Andrews *Millikan* ir yra priėję išvadą, kad netrukus turi prasidėti didelis suartėjimas ir bendradarbiavimas tarp *mokslininkų,* atstovaujančių *gamtinę* mokslo šviesą iš vienos pusės, ir *Bažnyčios,* atstovaujančios ir skleidžiančios pasaulyje *antgamtinę* tikėjimo šviesą, iš antros pusės. Štai kodėl Vannevar *Bush,* būdamas vienas iš vadovaujančių mokslo galvų JAV, neseniai, š. m. gruodžio mėn. 5 d., žinomo Amerikos žurnalo "Life" skiltyse išspausdino straipsnį prieš mūsų amžiaus obskurantizmą, t. y. prieš marksizmą, bolševizmą ir jo apaštalus, kaip *Lysenko* ar *Bogomolec,* kuriems tikėjimas ir mokslas tai du nesuderinami dalykai.

Vakarų pasaulis bedievystės liga jau baigia persirgti: priartėjo laikas, kad inteligento, arba šviesuolio vardo bus

(Nukelta į 4-tą psl.)

MALONŪS skaitytojai, rėmėjai, bendradarbiai, korespondentai, talkininkai!

Būkite pasveikinti Kristaus gimimo šventėje, skleidžiančioje Betliejaus Šviesą bei nešančioje laisvę asmenims ir tautoms. Linkime, kad 1990 metais toji laisvė pilnai sušvistų ir mūsų visų tėvynei Lietuvai!

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $26, pusmetinė – $14, rėmėjo – $35, garbės – $45 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary $26.00, supporter $35.00, honorary $45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Kristaus gimimo šventė,

skelbianti ramybę geros valios žmonėms, teprimena mums, kad pavergtoje Lietuvoje tebevyksta kova už tikėjimo ir tautos laisvę. Tesustiprina ši šventė ir laisvųjų tautiečių ryžtą dalyvauti toje kovoje į laisvės ir taikos pergalę. Telydi visus šventės džiaugsmas ir viltis.

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

Kristaus gimimo šventčių proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus broliam kunigam, seselėm, visiem tautiečiam išeivijoje ir pavergtoje Lietuvoje. Meldžiame jiems ištvermės ir laisvės, o išeivijai – atnaujinto ryžto pavergtos Lietuvos laisvinime. Betliejaus žvaigždė tenušviečia visų mūsų ateities kelius ir testiprina mūsų tikėjimą bei viltį!

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba

Kristaus gimimo šventčių proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus broliam kunigam, seselėm, visiem tautiečiam išeivijoje ir pavergtoje Lietuvoje. Meldžiame jiems ištvermės ir laisvės, o išeivijai – atnaujinto ryžto pavergtos Lietuvos laisvinime. Betliejaus žvaigždė tenušviečia visų mūsų ateities kelius ir testiprina mūsų tikėjimą bei viltį!

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba

Kalėdų

švenčių ir NAUJŲ METŲ proga SVEIKINAME

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Tautos fondo vadovybes, Tautos fondo darbuotojus bei visus aukotojus, KLB krašto ir apylinkių valdybas, organizacijas bei visus lietuvius išeivijoje.

Siunčiame nuoširdžius švenčių linkėjimus mūsų broliams ir sesėms pavergtoje Tėvynėje. Tyliąją Kūčių naktį nepalikime jų vienų, tieskime jiems meilės bei pagalbos ranką, kad vėl mūsų tėvynėje šv. Kalėdų rytą skambėtų laisvės varpai, kad 1990 metai atneštų mums visiems vieningo darbo ryžtą nepriklausomai Lietuvai atstatyti.

Linkime visiems geros sveikatos ir Dievo palaimos bei sėkmės dirbantiems.

Tautos fondo atstovybė Kanadoje,
Stoney Creek, Ontario

Dievas kalba žmonėms

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Paveldėtojas, nes yra Sūnus. Psalmėje Mesijas kalba apie save:

Aš paskelbsiu Viešpaties nuosprendį.
Jis man pasakė:
"Tu mano sūnus, pagimdęs esu tave šiandien.
Tik paprašyk, ir kaip paveldą tautas tau atiduosiu,
tau pavesiu visus pakraščius žemės."
(Ps. 2,7-8).

Mesijas-Sūnus yra visatos Paveldėtojas. Visa jam priklauso! Mesijas-Sūnus yra Žemės turtų, viso žinojimo ir išminties, visų šauniųjų žmonijos pasiekimų, "pasaulio karalystės" garbės (žr. Apr 11,15), tautų laisvėjimo, gamtos jėgų ir beribės Visatos paveldėtojas!

Mesijui-Sūnui priklauso ir žmogaus bei tautų įžūlumo — artimo meilės praradimo padariniai ir pralaimėjimai, tremtinių kančia ir kaulų kalba "Amžino įšalo žemėje", už "Uralo žemės galo", "Intos benamių" tarpe, milijonai Vėlinių žvakučių . . .

Tas, kuriam priklauso visata, turi patirti "mirties kentėjimus . . . Reikėjo, kad Dievo malone už kiekvieną paragautų mirties. Tasai, kuriam ir iš kurio yra visata, norėjo daugybę savo vaikų nuvesti į garbę. Todėl jam priderėjo kentėjimais ištobulinti jų išganymo Vadovą. Juk šventintojas ir šventinamieji — visa kyla iš vieno. Todėl jis nesigėdija juos vadinti broliais (ir seserimis)" (Žyd 2,10-11).

Kūrinija su ilgesiu laukia, kada bus apreikšti Dievo vaikai. Mat kūrinija buvo pajungta tuštybei, . . . su viltimi, kad ir pati kūrinija bus išvaduota iš pragaišties vergovės ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę. Juk mes žinome, kad visa kūrinija iki šiol tebedūsauja ir tebesikankina. Ir ne tik ji, bet ir mes patys, kurie turime Dvasios pradmenis, — ir mes dejuojame, laukdami įsūnijimo (įdukrinimo) ir mūsų atpirkimo. Tuo tarpu mes esame išgelbėti viltimi. Tačiau regima viltis nėra viltis. Jeigu kas mato, tai kam jam viltis. Bet jei turime viltį nematydami, tada laukiame ištvermingai (Rom 8,19-25).

Tik per Mesiją-Sūnų visata ir visa, kas joje, pasieks pilnatvę. Mesijyje-Sūnuje yra raktas į kūriniją, nes kūrinija yra atpirkimo istorijos arena. Kūrinijos kančia, ilgoji žmonijos istorija su kultūros ir civilizacijos vingiais, pasieks atomazgą, kai "pasaulio karalystė tap(s) mūsų Viešpaties ir Mesijo karalystė, ir jis viešpataus per amžių amžius" (Apr 11,15).

SŪNUS ATSPINDI DIEVO ŠLOVĘ

Žodis "šlovė" mūsų kalboje yra atsajus daiktavardis. Hebrajų kalboje "šlovė" — *kabod* yra konkreti tikrovė — svarus Kūrėjo žėrėjimas visatoje — nuostabi ir beribė darna bei tikslingumas, svarus istorijos Viešpaties žėrėjimas laiko tėkmėje.

Dievo-Kūrėjo ir istorijos Viešpaties šlovę atspindi ne šaunios apeigos, ne imperijų didybės paradai, bet meilė artimui bei savo tautai ir pagarba kitoms tautoms. Mesijas-Sūnus atmetė pagundą įgyvendinti Dievo šlovę per "pasaulio karalystę . . . valdžią ir didybę" (Lk 4,5), nes jis buvo Dievo atėjimas dalyvauti žmogaus pašaukime atspindėti svarųjį Dievo žėrėjimą.

Mesijas-Sūnus perėjo savo žemiškąją tėvynę, "darydamas gera ir gydydamas visus . . ., nes Dievas buvo su juo" (Apd 10,38). Vaikai su pasitikėjimu glaudėsi prie jo, varguoliai su viltimi klausėsi jo Gerosios Naujienos, o galiūnai nejaukiai jautėsi. Atgailaujanti moteris liejo ašaras, dėkodama už naujo gyvenimo viltį (žr. Lk 7,38).

Mesijas-Sūnus priėmė kryžių ir mirė žmogaus bejėgiškume, seniūnams besityčiojant: "Kitus išgelbėdavo — tegul pats išsigelbi, jei jis — Dievo išrinktasis Mesijas" (Lk 23,35).

Šitokia buvo Dievo šlovė — svarusis žėrėjimas, kai Dievas "mus per Kristų sutaikino su savimi ir davė mums sutaikinimo tarnystę" (2 Kor 5,17).

Dievo šlovė žėri laisvo žmogaus akyse, kiekviename darbe, kuris atspindi išganymą, laukime su viltimi, aukoje dėl artimo ir tautos, šeimos šilumoje, nuoširdžioje maldoje, pergalėje prieš nuodėmę, kur tik "du ar trys" dalinasi Dievo malone.

Dažnai ima pagunda vaizduotis Dievo šlovę — svarų žėrėjimą jo galybės darbuose, keliančiais žmoguje baimę. Kalėdų naktį Dievas kalba žmogui per savo Sūnų — rinktinį Žodį, ateinantį ne su žaibais ir perkūnija, bet kaip bejėgį Kūdikį. Žmonija ieško Dievo, o Kalėdų naktį susitinkame su Dievu, ieškančiu žmogaus. Prakartėlės Kūdikis yra ". . . kelias, tiesa ir gyvenimas". Jis kalba:

Niekas nenueina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane.
Jeigu pažinsite mane, tai pažinsite ir mano Tėvą.
Jau dabar jį pažįstate ir esate matę (Jn 14,6-7).

Dievo šlovės paslaptis Prakartėlės Kūdikyje! Dievo rūpestis žmogumi ir gerumas savo pasauliui viršija mūsų rūpestį artimu ir gerumą pasauliui, kuriame gyvename, "kaip dangus viršija žemę" (Iz 55,9).

Dievo rūpestis žmogumi nėra šalia pasaulio, tarsi pasaulis būtų Dievui svetimas, bet yra pasaulyje nuo pat visatos pradžios, kiekviename žmoguje, kiekvienoje tautoje, istorijos tėkmėje.

Tiesa, pasaulis yra giliai paliestas žmogaus įžūlumo — nuodėmės, bet Dievas pasaulį nesiliovė mylėti. Tas, kuris kadaise kartą kalbėjo visiems amžiams per Sūnų-Mesiją, yra tas pats Dievas, kuris gydo širdis ir jų opas tvarsto, "žvaigždes suskaičiuoja, vardais jas vadina" (Ps 147,3-4).

APIE KĄ DIEVAS KALBA NŪDIEN?

"Įvesdamas savo Pirmgimį į pasaulį, jis sako: 'Tepagarbina jį visi . . .!" O Mesijui-Sūnui: "Tu pamilai teisingumą ir nekentei nedorybės" (Žyd 1,6-9). Teisingumas yra žodis, kuriuo Šv. Raštas aprašo Dievo rūpestį išganyti pasaulį, giliai paliestą žmogaus nuodėmės.

Teisingumas nėra atsaji Dievo savybė, bet konkretus Dievo užmojis. Mesijas-Sūnus "pamilo teisingumą" — jis *yra* Dievo teisingumas.

Ketvirtasis palaiminimas Kalno pamoksle vadina tikrai laimingais tuos, kurie "alksta ir trokšta teisingumo: jie bus pasotinti" (Mt 5,6). Teisingumas — Dievo rūpestis išganyti pasaulį, sutaikant su savimi įžūlų, artimo meilę praradusį žmogų, yra Kalėdų naktis, nes "Jėzus Kristus yra tas pats vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius" (Žyd 13,8). "Kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys. Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja" (2 Kor 5,17).

Nūdienos įvykiai Žemėje ir mūsų tėvynėje bei tautos atgimime liudija, kad istorija nėra upė, kurioje vyksta nuožmi klasių kova, bet Dievo arena, kurioje žmogus ir tautos atsisako įžūlumo ir pradeda gyventi Dievo teisingumu, o imperijos dūžta. Žmogaus ir tautos teisės turi šaknis pačioje prigimtyje — Kūrėjo teisingume, o imperijos remiasi tik žmogaus, tautos bei rasės liguistumu.

Žmogus yra paradoksas: dužlus, bet nuostabus. Žmogaus orumo nepajėgia užgožti žmogaus dužlumas. Istorija liudija ne tik žmogaus artimo meilės praradimą, bet ir grįžimą į artimo meilę. Istorija liudija, kad krikščionybė Jėzų — Dievo Sūnų ir Mesiją suprato įvairiai, tačiau Jėzus — Dievo Sūnus ir Mesijas lieka tas pats — viengimis Tėvo Sūnus, "pilnas malonės ir tiesos" (Jn 1,14).

Būdamas Apreiškimo pilnatvė, Jėzus prašnekina žmogų ir tautas amžių tėkmėje, būdamas Dievo teisingumas, jis yra išsūkis ir žmogaus, ir tautos, ir rasės, ir partijos moralei.

KALĖDŲ NAKTIES ŠVENTIMAS SUDABARTINA

"Juk pasakyta: 'Jei šiandien išgirsite jo balsą, neužkietinkite savo širdžių . . ." (Žyd 3,15). Dievas, kuris "daugel kartų ir įvairiais būdais yra kalbėjęs", ir nūdien kalba daugeliu būdų. Dievas tebekalba istorijos įvykiuose.

Išgirsti Dievą įvykių žaizdre. Klausytis Dievo mūsų tautos laisvėjimo pragiedruliuose. Norint geriau išgirsti ir giliau suprasti ką sako Dievas, reikia ne tik nutilti, bet pakelti akis ir širdį. Žmogiška būklė yra dužli, ribota, užburiama skubios programos. Pagunda pasikliauti savo išmone bei jėgomis ir kurti ateitį be Dievo, kuris ateina per Betliejaus Kūdikį dalintis pačiu savimi, savo užmoju visatai ir istorijai, — lydi žmogaus pastangas.

Klausydamies Dievo Kalėdų naktį, pajauskime taiką su Dievu "per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį tikėjimu pasiekiame tą malonę, kurioje stovime ir didžiuojamės Dievo šlovės viltimi. Ir ne vien tuo. Mes taip pat didžiuojamės sielvartais, žinodami, kad sielvartas gimdo ištvermę, ištvermė — išbandytą dorybę, išbandyta dorybė — viltį. O viltis neapgauna, nes Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios, kuri mums duota" (Rom 5,2-5).

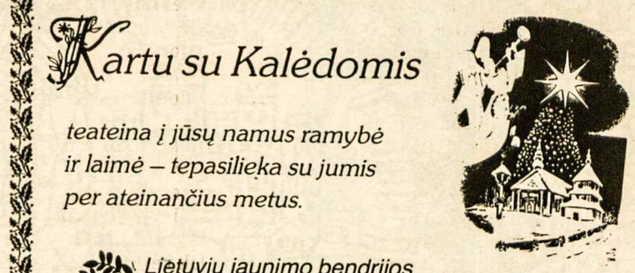

Kartu su Kalėdomis

teateina į jūsų namus ramybė ir laimė – tepasilieka su jumis per ateinančius metus.

Lietuvių jaunimo bendrijos "Lituanica", Kauno skyrius

1989.XI.29, Kaunas

Brangios sesės ir broliai Kristuje

Gimusio kūdikėlio Jėzaus Kristaus džiaugsmas tejungia mūsų širdis meilėje, ramybėje ir viltyje per šventas Kalėdų dienas ir per visus naujuosius 1990-tuosius metus. Dėkojame jums, brangiems išeivijos broliams ir sesėms lietuviams, kurie nenuilstamai aukojotės dėl mylimos žemės Lietuvos ir kartu budėjote su mumis tikėjimo, meilės ir maldos dvasioje, laukdami Kristaus pergalės ir Lietuvos naujosios aušros. Šią šventų Kūčių naktį prisiminsime mirusius palaidotus svetimose žemėse ir kartu dalinsimės su jumis šventąja plotkele, jungdamiesi Kristaus gimimo džiaugsmo šventėje ir kartu siekdami "Visa atnaujinti Kristuje" –

Lietuvos ateitininkų federacijos valdyba
Lietuvos ateitininkų federacijos taryba
Kaišiadorių vyskupijos ateitininkai
Kauno vyskupijos ateitininkai
Panevėžio vyskupijos ateitininkai
Telšių vyskupijos ateitininkai
Vilkaviškio vyskupijos ateitininkai
Vilniaus krašto ateitininkai

Kanada

Ministeris pirmininkas

MANO ŠEIMA IR AŠ LINKIME MALONIŲ ŠVENČIŲ.

Šis metas yra bičiulystės laikotarpis išsakomas skirtingais papročiais ir tikėjimais. Tai metas visiems vienas su kitu dalintis taika ir džiaugsmu.

Kai jūs susirenkate ir susitinkate su savo artimaisiais, mes linkime taikiai ir džiaugsmingai praleisti laiką.

OTTAWA
1990

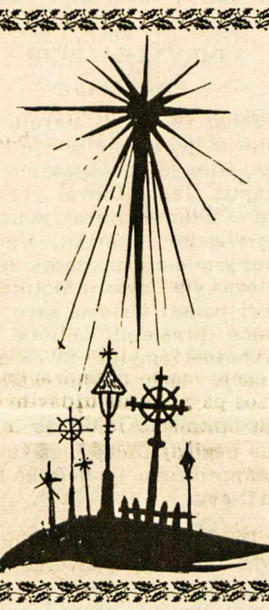

DIDŽIOJI UŽGIMIMO ŠVENTĖ ir NAUJIEJI 1990 METAI

teugdo mumyse nepalaužiamą ryžtą ir nesulaikomą veržimąsi bendromis jėgomis tęsti kovą už Lietuvos išlaisvinimo ir nepriklausomybės atstatymą –

Haris Lapas,
Lietuvos generalinis konsulas Kanadai

Ant pagalvėlio kūdikio galva –
Tebūna pagalvėlis Lietuva.
Kad jaustum, kūdikėli, nuolatos
Tikėjimą ir ašaras Tautos.
Kazys Bradūnas

ŠVENTĄJĄ NAKTĮ užtekėjusi žvaigždė teatneša jums džiaugsmo ir ramybės, o TĖVYNĖJE sušvytėjusi viltis tebūna jums ir mūsų broliams bei seserims LIETUVOJE stiprybės šaltinis naujuose metuose –

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba

KLB Toronto apylinkės valdyba nuoširdžiai sveikina Lietuvių Bendruomenės narius ir nares, linkėdama giedrių Kalėdų švenčių ir viltingų 1990 metų Lietuvos laisvinimo veikloje –

KLB Toronto apylinkės valdyba

Redaktorius prel. dr. PRANAS GAIDA

"Tėviškės žiburiams" 40 metų

B. SAKALAS

Minint šią sukaktį, tenka nors ir trumpai grįžti į praeitį, prisiminti tuos žmones ir veidus, kurie aukojosi šiam sunkiam lietuviškos spaudos darbui, atiduodami savo poilsio valandas ir dienas ir dar tada labai menkus finansinius išteklius. Ieškant "Tėviškės žiburių" pirmųjų žingsnių, verta prisiminti šurmulingai pasibaigusį 1949 m. pavasarį Montrealio Lietuvių seimą, kuris privedė prie tuo laiku veikusių organizacijų skilimo ir vienybės krizės. Nematau prasmės čia narplioti tų painiavų detales ar ieškoti tų nesėkmių kaltininkų, tačiau neabejotinai reikia pripažinti, kad tie įvykiai labai žymiai paskatino ir prisidėjo prie naujo laikraščio atsiradimo.

Tą vasarą (1949) Torontas ypatingai gausėjo naujai atvažiavusių lietuvių (dypukų) skaičiumi. Dažnai jau nebetilpdavom į Šv. Jono šventovę ar po ja į salę. Atsikūrė Lietuvoje buvusios organizacijos, steigėsi naujos, ir entuziazmas lietuviškoje veikloje sparčiai plėtėsi. Šiame pagyvėjusios veiklos sūkuryje vis labiau buvo juntama dažnesnės ir tikresnės informacijos stoka. Tokią spragą galėjo užpildyti tik vietoje leidžiamas laikraštis. Naujo laikraščio leidimo mintis pradėjo bręsti Toronto lietuvių katalikų veikėjų pasitarimuose ir pokalbiuose. 1949 m. rugsėjo 24 d. buvo sukviestas šiam reikalui pasitarimas, kuriame dalyvavo šie asmenys: J. Alekna, kun. P. Ažubalis, P. Alšėnas, A. Bajorinas, S. Čepas, J. Čirūnas, St. Dargis, M. Dervinis, kun. dr. J. Gutauskas, J. Yokubynas, dr. E. Jasevičiūtė, A. Rinkūnas, B. Sakalauskas-Sakalas, A. Saulis, V. Užupis, dr. A. Juozapavičius-Juzaitis, Vyt. Kastytis.

Iš čia suminėtų asmenų 10 jau yra iškeliavę amžinybėn. Po ilgesnių diskusijų šiame pasitarime buvo padaryti tokie nutarimai bei pasiūlymai: 1) neatidėliojant ruoštis išleisti Toronte katalikiškos minties savaitraštį, 2) techniškam spausdinimo darbui atlikti organizuoti akcijų pagrindais (šerų) spaudos bendrovę, 3) naujo laikraščio vyr. redaktoriumi kviesti iš Montrealio dr. A. Šapoką, 4) laikraštis neturėtų leistis į to laiko ginčus, o ieškoti bendro kelio ir galimai greičiau eiti prie Kanados Lietuvių Bendruomenės galutinio suorganizavimo, 5) šiems darbams vykdyti čia pat išrinkti 7 asmenų komisiją. Ton komisijon įėjo šie asmenys: J. Alekna, B. Sakalauskas-Sakalas, V. Užupis, dr. A. Juozapavičius-Juzaitis, dr. S. Čepas, kun. P. Ažubalis ir dr. E. Jasevičiūtė. Pirmininkavimo pareigos teko šiuos prisiminimus rašančiam, finansines problemas spręsti apsiėmė V. Užupis ir platinimo bei administracijos dr. A. Juozapavičius-Juzaitis. Ten pat dalyvavę dr. kun. J. Gutauskas ir P. Alšėnas buvo paprašyti nedelsiant vykti į Montrealį ir kviesti dr. A. Šapoką redaktorium. Tuo metu Šapokų šeima jau buvo pradėjusi kurtis Montrealyje. Šis kvietimas neatrodė per daug viliojantis, nes jautė, kad būsimieji leidėjai imasi gana rizikingo uždavinio ir dar su tuščiomis kišenėmis. Tačiau, kurį laiką pagalvojęs, dr. A. Šapoka savo sutikimą davė ir neužilgo su visa šeima atsikėlė į Torontą. Redaktoriui darbą reikėjo pradėti gana sunkiose sąlygose, nes atlyginimas buvo labai menkas, o patalpos Šv. Jono parapijos rūsyje drėgnos, šaltos ir tamsios. Dar ir dabar prisimenu, kada tik užeidavau į redakciją, tai visada rasdavau redaktorių sėdintį su paltu ant pečių, bet niekad nesiskundžiantį.

Darbams ir įsipareigojimams gausėjant, anksčiau sudarytoji komisija priėjo išvados, kad yra būtina steigti platesnio masto organizaciją, kurios pagrindinis uždavinys būtų laikraščio leidimas ir kita

BALYS SAKALAS,
pirmasis Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos pirmininkas

kultūrinė veikla. Tam tikslui 1949 m. spalio 18 d. Toronte buvo įkurta Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija, kaip visą Kanadą apimanti kultūrinė organizacija. Dėl draugijos struktūros vienu laiku buvo įvairių nuomonių. Pradžioje buvo organizuojami šios draugijos skyriai didesniuose lietuvių centruose, iš kurių veikliausias buvo Toronte ir jam kelerius metus vadovavo St. Paketuras. Vėliau nuo skyrių organizavimo buvo atsisakyta ir liko šios draugijos centras Toronte. Čia jos veikla daugiausia ir pasireiškia. Atstovauja Kanados lietuvių Bendruomenės apylinkei ir talkininkauja kitur kultūrinėje veikloje. Pirmajai naujai įsteigtos draugijos valdybai vėl man teko pirmininkauti, V. Užupis tvarkė finansus ir dr. A. Juozapavičius-Juzaitis – platinimą ir administraciją. Taip pat į šią valdybą buvo pakviesti tuometinių parapijų klebonai ir kun. dr. J. Gutauskas. Taigi ir tolimesnis laikraščio organizavimo darbas liko tiems patiems žmonėms, tik kitu vardu. Mūsų pastangas rėmė ir talkino visa eilė nuoširdžių idealistų. Po daugelio posėdžių, pasitarimų ir paaukotų poilsiui skirtų vakarų pagaliau išėjo "Tėviškės žiburių" pirmas numeris. Jis iš tamsaus klebonijos rūsio išvydo dienos šviesą 1949 m. gruodžio 24 d. su linkėjimais visiems lietuviams "Jaukių šv. Kalėdų – laimingų Naujųjų 1950 metų". Mums buvo didelė džiaugsmo šventė. Dar dažais kvepią naujo laikraščio egzemplioriai buvo siunčiami pagal iš anksto sudarytus sąrašus būsimiems skaitytojams. Kurį laiką ekspedicijos darbą atliko dr. A. Juozapavičius-Juzaitis su savo talkininkais. Vėliau ekspediciją perėmė V. Aušrotas ir J. Prakapas, ir be jokio atlyginimo abu dirbo beveik ištisus metus, vis pasikviesdami talkon naujų žmonių.

Daug pozityvaus darbo ir rūpesčio yra įdėjęs A. Rinkūnas, organizuojant "Žiburių" spaudos bendrovę ir jai vadovaujant. Jis taip pat talkininkavo redaktoriams savo straipsniais ar net juos pavaduodamas.

Taip sutelktomis jėgomis ir nenuilstamu pasiryžimu šis laikraštis yra pasiekęs tolimiausius pasaulio kraštus, kur tik randasi lietuvių, žibėdamas ir skleisdamas lietuviškumo idėjas krikščioniškos kultūros dvasioje. Stovint ant 50 metų slenksčio, galima pasigėrėti, kad per šį laikotarpį "Tėviškės žiburiai" visoje išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje yra užsirekomendavęs kaip švaraus turinio, išlaikytos užsibrėžtos linijos su lietuvių kalba savaitraštis. Be abejonės, tai yra nuopelnas redaktoriaus prel. dr. P. Gaidos, jo redakcinio kolektyvo ir visų subūrtų apie save rašytojų, žurnalistų ir korespondentų. Laiko tėkmėje šis laikraštis pakankamai išryškino savo idėjinį veidą ir tik reikia guostis ir linkėti, kad jis toks išliktų ateinantiems dešimtmečiams.

Šiame trumpame prisiminimų žiupsnelyje daug kas liko nepaminėta, praleista ar užmiršta. Tikiu, kad to laikotarpio bendradarbiai mane papildys ar pataisys.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

JAUKIŲ Šv. KALĖDŲ - LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1950 METŲ

Betlejaus šviesa

Savaitės apžvalga

Pirmasis "Tėviškės Žiburių" numeris, išleistas 1949 metais Toronte prieš pat Kalėdas gruodžio 24 dienos data, bet paruoštas žymiai anksčiau *Nuotr. Vytauto Maco*

Žengiant į penktąjį dešimtmetį

DR. S. ČEPAS

Rodos dar taip neseniai rinkomės į Šv. Jono Krikštytojo parapijos kleboniją Toronte pasitarimams bei posėdžiams, kaip išleisti krikščioniškos minties lietuvišką laikraštį Kanadoje, o šiandien su šiuo kalėdiniu numeriu įžengiame į 5-tą dešimtmetį ir minime 40 metų sukaktį nuo pirmojo pasirodymo "Tėviškės žiburių" numerio. Palyginti tai nėra ilgas laikas, bet mūsų išeivijos gyvenime ir netrumpas, vertas prisiminimo bei paminėjimo. Kiek daug buvo svarstyta, planuota, rūpintasi ir dirbta, kol prieita prie sprendimo laikraštį leisti. Neturėjome nei redaktoriaus, nei patalpų, nei lėšų ir pagaliau nežinojome, ar atsiras skaitytojų, kurie norės laikraštį užsiprenumeruoti. Tuo metu Montrealyje jau buvo spausdinama "Nepriklausoma Lietuva", o ir be jos Kanados lietuvius pasiekdavo daugelis lietuviškų laikraščių, spausdinamų JAV-se.

Šiandien tie visi netikrumai, abejojimai bei rūpesčiai jau praeityje. Atsirado ir redaktoriai, ir patalpos, ir lėšos, ir gausi "TŽ" skaitytojų šeima, išsisklaidžiusi ne tik po plačią Kanadą, bet ir po visą laisvąjį pasaulį, kur tik yra lietuvių. Net ir pavergtoje tėvynėje "TŽ" buvo skaitomi, žinoma ne visų, bet tik tų, kurie galėjo gauti raktus į užrakintas bibliotekų patalpas. Šiandien,

Dr. SILVESTRAS ČEPAS,
dabartinis ir ilgametis "TŽ" valdybos pirmininkas

pavergėjui kiek atleidus varžtus, turime jau skaitytojų, kurie gauna "TŽ" beveik reguliariai. Tai daugiausia giminių, gyvenančių Kanadoje, jiems užsakytos prenumeratos.

Reikia pasidžiaugti, kad "TŽ" visą laiką turėjo itin gerus redaktorius. Nepaprastai daug darbo ir sunkiomis sąlygomis dirbo pirmasis "TŽ" redaktorius a.a. dr. Adolfas Šapoka. Darbo valandos ilgos – kartais iki vidurnakčio ar net ilgiau, ir taip 6 ar net 7 dienas savaitėje. Redakcijos patalpos – tamsus ir drėgnas rūsys. Atlyginimas – toks menkas, kad net nepatogu būtų jį minėti.

Ankstyvai mirčiai dr. Šapoką iš mūsų tarpo išplėšus, nuo 1961 metų "TŽ" redagavimą perėmė kun. dr. Pranas Gaida, dabar jau vertai pakeltas į prelatus. Nemažesnė darbo našta užgriuvo ir naująjį redaktorių. Darbo sąlygos pasiliko tos pačios, kaip ir dr. Šapokos, išskiriant, kad, pristačius prie klebonijos priestatą, pagerėjo patalpos. O dar kiek vėliau a.a. klebono kun. Petro Ažubalio dėka pastatytose naujose Anapilio patalpose "TŽ" buvo gautos gražios ir erdvios patalpos redakcijai, administracijai ir spaustuvei. Prelatui Gaidai pagelbėti atėjo pedagogas Antanas Rinkūnas, vėliau Vytautas Kastytis. Paskutiniu metu redakcinį kolektyvą papildė Jonas Andrulis, Vytautas Balčiūnas ir Česlovas Senkevičius. Šia proga reikia su pagarba prisiminti pirmąjį "TŽ" redaktorių a.a. dr. Adolfą Šapoką, o dabartiniam redakciniam kolektyvui padėkoti už jų gerai atliekamą redagavimo darbą. Taip pat didelė padėka priklauso ir Anapilio korporacijai, jos vadovybei bei Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškui už nuolatinę laikraščiui paramą. Šiandien "TŽ" gauna iš Anapilio nemokamai ne tik patalpas, bet ir šildymą-vėsinimą, elekt-

(Nukelta į 4-tą psl.)

"Tėviškės žiburių" valdyba su redaktorium dr. ADOLFU ŠAPOKA pirmojo dešimtmečio pabaigoje. Iš kairės: kun. P. BARIUS, OFM, dr. A. ŠAPOKA, V. AUŠROTAS, kun. dr. J. GUTAUSKAS, JUOZAS JASINEVIČIUS, VL. SONDA, dr. S. ČEPAS, J. ANDRULIS

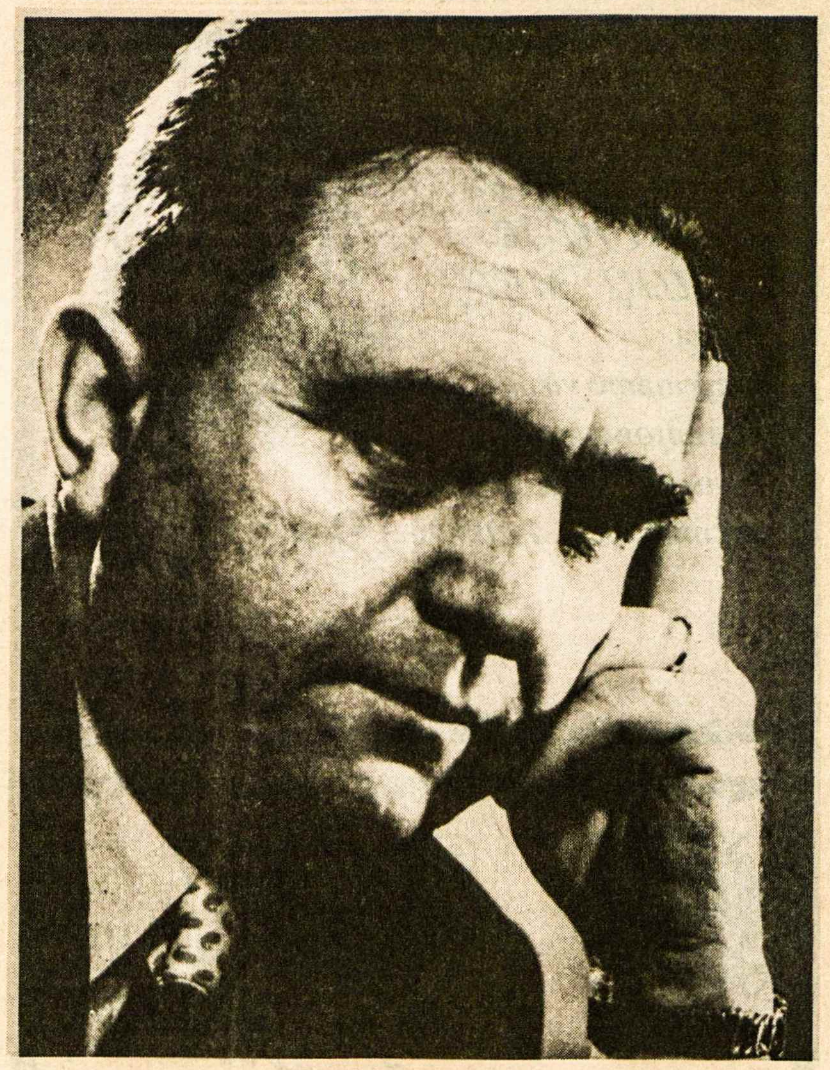

Pirmasis "Tėviškės žiburių" redaktorius dr. ADOLFAS ŠAPOKA

Plačiam bare

Taip rašė dr. Adolfas Šapoka, "Tėviškės žiburių" redaktorius, prieš 40 metų pirmojo numerio vedamajame

Išeivių gyvenime deginančiai aktualių problemų daug daugiau negu gyvenime tautiečių, gyvenančių savame krašte, savo tėvų žemėje. Išeiviai turi daug daugiau ir grynai praktiškųjų, asmeniškųjų ir visuomeninių bei tautinių problemų. Tinkamas šitų problemų pastatymas bei tinkamas sprendimas ir nedidelėm grupėm išeivių laiduoja gerą ateitį, tautai garantuoja nuo jos organizmo atskirtųjų dalių gyvastingumą, jų gyvesnį pasireiškimą ir naudą visos tautos reikalui.

Palyginus jauna, dar nė šimto metų neturinti, lietuviškoji išeivija, deja, atsparumu negali pasigirti. Kaip norma, jos trečioji karta ištautėja, pasiduoda aplinkos veikimui ir nuo tautos kamieno nutolsta. Tai liūdnas reiškinys. O pagrindinė priežastis, be abejo, yra ta, kad dažnas lietuvis išeivis, ateidamas į naują kraštą, nebuvo pakankamai sąmoningas, neatsinešė vientisos dvasios, čia nebuvo kas pagelbėtų jam išlaikyti amžių suformuotą lietuviškojo tipo asmenybę, išryškinti lietuviškąsias vertybes bei lietuviškuosius bruožus. Svetur lietuvis išeivis neįvertino savęs bei savųjų tautinių vertybių, nesuprato galįs didžiuotis jomis ir lenkė galvą prieš kitoniškas gyvenimo formas, stengėsi jas kuo greičiau pasisavinti.

Lietuvių tauta nuo 19 amž. pabaigos pergyveno dvasinę krizę. Lietuviškoji dvasia buvo suskaldyta beatodairiškos kritikos senųjų tautos tradicijų. Viską neigianti nihilistinė srovė, dar ir dabar nesusigaudanti, ko nori ir ko siekia, sužalojo tautos dvasią, apardė jos veidą, bet nedavė jokios pozityvios atramos. Visai vienišas arba kad ir gyvenąs kiek didesniame būrelyje savų tautiečių, tokios apardytos dvasios išeivis savo viduje neberado gaivinančios jėgos šaltinių, nesijautė turįs savų brangintinų vertybių ir laipsniškai linko susilieti su vyraujančia aplinka.

"Tėviškės Žiburiai" nori stoti pilnutinio lietuviškumo sargybon, nori gaivinti pilnutinę lietuvišką dvasią, suformuotą amžių kely, nori gaivinti ir palaikyti visas lietuviškąsias tradicijas bei papročius, puoselėti lietuviškąją kultūrą, skleisti lietuviškųjų laukų gaivinančio vėjelio dvelkimą, šviesti daugybe šviesų švieselių, žiburių žiburėlių, kurie spindi tėviškės pastogėje ir po žydruoju jos dangumi.

Veikiamas rytų Europoje perilgai užsitęsusios pozityvistinės ir nihilistinės dvasios, patekęs į klystkelius, neretas lietuvis šiandieną nebelinkęs prisipažinti prie esminio lietuviškojo bruožo — religingumo ir katalikiškumo. Dažnai net didelis patriotas nejaučia tuo būdu žalojąs pilnutinį lietuviškumą. Juk religinės, katalikiškos nuotaikos, yra neatsiejamas lietuviškojo charakterio bruožas, nuo amžių buvęs vienas iš pagrindinių veiksnių tautos gyvenime. (. . .) Lietuvio niekas tiek nejaudina, kaip jo tikėjimo įžeidimas. Gindamas tikėjimą, lietuvis gynė savo tautą, o gindamas tautą gynė tikėjimą. Tai mums rodo pavyzdys sunkią maldaknygių naštą tempiančio knygnešio, bažnyčią ginančio Kražių skerdynių karštuolio arba ir nūdienio Lietuvos žaliųjų girių kovotojo, kryžiaus ženklu prašančio Aukščiausiojo globos ir stiprybės. Ir kasdienybėje lietuvyje niekad taip nesireiškia pilnutinė lietuviška dvasia, kaip tada, kai suklupęs prieš altorių gieda "Pulkim ant kelių" ar kitą kurią religinę giesmę; kaip tada, kai, išeidamas į laukų darbus, meta žvilgsnį į pavartės kryžiaus Rūpintojėlį ar Nukryžiuotąjį; kai tada, kai sekmadienio popietę, apžiūrėdamas derlių, dėkodamas Kūrėjui ir prašydamas sėkmingos pjūties, kalba poterius. (. . .).

KRISTAUS GIMIMO ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius, linkėdami sėkmingų bei darbingų 1990-jų metų

Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono apylinkės valdyba

"Tėviškės žiburių" 40-mečio renginyje valdybos nariai redaktoriui prel. dr. PR. GAIDAI įteikė simbolinę dovaną. Iš kairės: ALDONA ŠIMONĖLIENĖ, RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ, ANTANAS BUMBULIS, prel. dr. PR. GAIDA

Nuotr. St. Dabkaus

Sveikinu visus savo mielus bičiulius su *Kalėdų* šventėmis ir linkiu gerų, visiems sveikatingų *1990 metų.*

Nuoširdžiai dėkoju visiems, aplankiusiems mane ligoninėj.

Hamilton, Ont.

Kazys Mileris

Žengiant į penktąjį dešimtmetį

(Atkelta iš 3-čio psl.)

rą, ir kitokius patarnavimus. Geresnio "landlord" niekur nebūtų galima rasti.

Jeigu prieš išleidžiant pirmąjį numerį buvo baimintasi, ar atsiras skaitytojų, tai vos tik išleidus kelis pirmuosius numerius, ta baimė pranyko. Pradėjo plaukti gausios prenumeratos, gauta nemaža padrąsinimų bei patarimų. Buvo aišku, kad savaitraštis užgimė ne sunykimui, bet ilgam gyvenimui. Šiandien, minėdami jo 40-ties metų sukaktį, galime pasidžiaugti, kad skaitytojų šeima yra paplitusi po visą laisvąjį pasaulį. Net ir JAV, kur yra tiek daug lietuviškų laikraščių, "TŽ" turi per 1,500 prenumeratorių ir jų skaičius dar vis tebeauga. Kiek su baime žiūrime į mūsų jaunąją kartą, jau čia išeivijoje gimusią ir augusią. Ne visų šeimų užaugintas jaunimas skaito "TŽ" bei kitokią lietuvišką spaudą. Gal būt neviskas jiems įdomu, o gal kai kurie neskaito dėl menko lietuvių kalbos mokėjimo. Buvo ir tebėra siūlymų "TŽ" spausdinti kai kuriuos straipsnius anglų kalba. Kol kas nuo šių siūlymų atsisakyta, nes anglų kalba yra daug laikraščių ir spaudos, ir net lietuviško turinio. "TŽ" turi išlikti lietuviški tiek turiniu, tiek kalba, nes to iš mūsų reikalauja ne tik lietuviškas susipratimas, bet ir daugelis mūsų skaitytojų, gyvenančių kituose kraštuose, kur anglų kalbos nemoka ir jos nesupranta. Tik lietuvių kalba gali mus visus surišti į vieną lietuvišką šeimą. Jau kartą esu minėjęs ir prašęs, ir dar kartą prašau, kad tėvai, išleisdami savo vaikus į gyvenimą, juos apdovanotų ne tik įvairiomis materialinėmis dovanomis, bet ir lietuviško laikraščio prenumerata.

Kaip ir visa mūsų išeivijos spauda, taip ir "TŽ" negali išsilaikyti vien tik iš prenumeratos. Lėšų trūksta visiems, trūksta jų ir "TŽ". Prenumerata padengia vos 40% visų išlaidų. Kitas išlaidas reikia padengti iš skelbimų, metinio spaudos baliaus ir loterijos. Nemaža išlaidų dalis padengiame iš aukų bei palikimų. Aukomis dosniai remia Kanados Lietuvių fondas, visi lietuviški kredito kooperatyvai ir, žinoma, daugelis mūsų skaitytojų bei pavienių organizacijų. Galima buvo pastebėti – aukotojų sąrašai yra ilgi ir juose daug pavardžių bei organizacijų pavadinimų. Leidėjai džiaugiasi, kad taip gausiai remiate, dėkoja ir kartu prašo neužmiršti "TŽ" ir ateityje. Jei pirmojo numerio išleidimas kainavo tik apie $200, tai šiuo metu išleisti vieną numerį kainuoja per $6,000.

Gauname nemažai nusiskundimų, kad "TŽ" gauna labai pavėluotai. Leidėjai jau daug kartų kreipėsi į paštą ir skundėsi, bet rezultatai tie patys. Į paštą laikraštis pristatomas kiekvieną antradienį, tačiau jį gauna net čia pat Toronte tik po kelių dienų, o kartais net sekančią savaitę. Yra ir išimčių. Nedideliuose miesteliuose į šiaurę nuo Toronto, kai kurie prenumeratoriai laikraštį gauna sekančią dienątrečiadienį. Tai rodo, kad daug priklauso nuo vietinio pašto, ir todėl skaitytojai su skundais dėl vėlyvo pristatymo turėtų kreiptis į vietinio pašto viršininką (postmaster). JAV skaitytojus laikraštis pasiekia kiek greičiau ir reguliariau, nes juos išsiunčiame, tiesiog nuveždami į JAV paštą.

Būtų sunku įsivaizduoti mūsų išeivijos gyvenimą be lietuviškų laikraščių, o mums, Kanados lietuviams, be "TŽ". Jie yra tape mūsų gyvenimo dalimi ir daugelis jų laukiame kas savaitę. Tik pavartykime jo komplektus ir čia atrasime visos mūsų išeivijos gyvenimo bei veiklos istoriją – kaip atvykę į Kanadą ir atlikę darbo sutartis, rinkomės į didesnius centrus, kūrėmė šeimas, įsigijome namus bei kitokias nuosavybes, krikštijome ir auginome vaikus, leidome juos į mokslus ir džiaugėmės jų ir visos išeivijos pasiektais laimėjimais. Laidojome mirusius, liūdėjome nelaimėse. Daug rašyta ir rūpintasi savo tauta. Kentėjome su ja kartu, dalijomės jos vargais, rūpesčiais, kančia, įkalintųjų bei tremtinių sunkia dalia.

Šiandien džiaugiamės, stebėdami įvykius Lietuvoje. Nors ji dar tebėra pavergta, bet ir maži laisvėjimo ženklai yra visų mūsų džiaugsmas. "TŽ" visad pasisakė už pilną tautos laisvę ir nepriklausomybę ir nieko mažiau.

Rasime taip pat, kaip kūrėme Lietuvių Bendruomenę, lietuvių parapijas, statėme šventoves, steigėme Lietuvių fondą, šeštadienines mokyklas, kredito kooperatyvus, įsigijome Lietuvių namus ir kitus centrus, ruošėme jaunimo stovyklas, atgaivinome iš Lietuvos atsivežtas jaunimo ir kitas organizacijas.

Žengiame į 5-jį dešimtmetį su pasitikėjimu ir viltimi, kad "TŽ" galės dar ilgus metus lankyti mūsų skaitytojus, nešdami krikščioniškos tiesos ir meilės žiburėlius į mūsų širdis.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga leidėjų vardu linkiu visiems mūsų skaitytojams, rėmėjams, bendradarbiams ir tarnautojams daug šventinio džiaugsmo ir asmeninės laimės.

Gimines, draugus ir pažįstamus sveikiname su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų bei sėkmingų NAUJŲ METŲ –

Julija Šileikienė

Visiems draugams ir pažįstamiems linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų naujų 1990 metų linki –

Vytautas ir Genutė Agurkiai

Jis tarė: Motina, ant tavo rankų
Parimo žemės laimė ir kančia.
Tegul malonė juos visus aplanko,
Tebūnie taip visur: ir ten, kaip čia.
(Faustas Kirša)

Kalėdų džiaugsmo šventėje sveikiname visus aukuriečius, buvusius ir esamus, rėmėjus ir žiūrovus.

Linkime visiems džiaugsmingų ir laimingų 1990-tų metų –

"AUKURAS"

ŠV. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname brolius bei seses šaulius, linkime daug šventiško džiaugsmo, laimės 1989 metais, gražaus ir sėkmingo šauliško darbo.

HAMILTONO DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Hamiltono visuomenei už gausų atsilankymą mūsų Rudens bazare. Dėkojame už jūsų paramą – laimikių dovanojimą, gerą apetitą ir malonius žodžius, bei pasiūlymus pagerinti bazarą. Be jūsų paramos nebūtų viskas taip sklandžiai praėję.

Linksmų švenčių linkime visiems!

Garbė Kristui –

Hamiltono ateitininkai

Sveikiname draugus, pažįstamus bei visus artimuosius, linkėdami jaukių Kalėdų švenčių ir laimingų naujų metų –

Hamilton, Ont.

Elena ir Vytas Bilevičiai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų

linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –

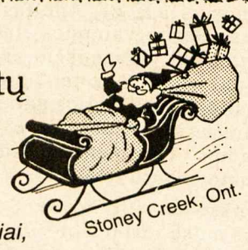

Stoney Creek, Ont.

Vytautas, Eugenija ir Vita Kairiai,

Sveikiname savo bičiulius su šv. Kalėdomis bei naujaisiais metais, linkėdami daug sėkmės ir Dievo palaimos

Dundas, Ont.

Bronė, Bronius ir Algis Venslovai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

artimuosius, gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai sveikiname linkėdami sveikiems šventes sutikti ir linksmai jas praleisti.

Taip pat linkime 1990 metais daug laimės –

St. Catharines, Ont.

O. ir P. Polgrimai

Betliejaus šviesa

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vertas tik tas, kas eis per pasaulį vienoj rankoj užžiebęs gamtinės šviesos, t. y. mokslo, žiburį, antroj rankoj — antgamtinės šviesos, t. y. tikėjimo, žiburį, vieną ir antrą šviesą plačiai dalindamas, skleisdamas savo tautai ir žmonijai. Gi antgamtinės, dieviškosios šviesos gesintojai užsitarnaus ne šviesuolio, bet obskuranto, tamsuolio vardą. Ir tatai bus taikoma tiek pavieniam žmogui, tiek ir visai tautai.

Lietuvių tautai nuo amžių yra svetima bedievybės bei netikėjimo dvasia. Tegu ir kukli mūsų tėviškėlė: pakelėj rymantys kryžiai, prie vartų svyruojantys beržai, kaip akys užmato — lygumų, kalnelių, klonių toliai, išvingiuoti mėlynais miškais, ežerais, upėmis, bet kokia skaidri, kokia spindulinga, kokia gaji lietuvio siela, bakūžėj samanotoj ir po pilka sermegėle per ištisus šimtmečius išsaugojusi lietuvybės dvasinius lobius, per ištisus šimtmečius išlikusi atvira antgamtinės šviesos amžiniesiems šaltiniams. Žavi pasaulį lietuvio siela, prabylanti ilgesingom dainų melodijom, paslaptingesnėm už Nemuno šalies šimtamečių girių ošimą, retais nuostabiais drobių raštais, akį ir sielą užburiančiom Čiurlionio sonatomis, o vienok juk visa tai plaukia ir žiburiuoja pasauliui iš vieno ir to paties šaltinio: *religinių lietuvių tautos dvasios gelmių . . .*

Tai štai kodėl lietuvių tauta bus didi, tai štai kodėl jos vardas paliks istorijos lapuose neišdildomas ir nemirštamas, jeigu tik mes ryšimės mūsų tėviškės žiburių šviesą, kurią iš gimtosios pastogės su savim išsinešėm, ne gesinti savyje ir kituose, bet išnešioti, paskleisti ją po visą pasaulį, vis gyvendami ir vis atsinaujindami ta Didžia Negęstama Šviesa, kuri jau 20 šimtmečių šviečia ir nušviečia visoms žemės tautoms ir visai žmonijai kelius: BETLIEJAUS ŠVIESA.

ANTANAS RAMŪNAS

Red. pastaba. Šį velionies prof. A. Ramūno straipsnį, paskelbtą pirmajame "TŽ" nr., perspausdiname ryšium su šio savaitraščio 40 metų sukaktimi. Pirmasis "TŽ" nr. išėjo 1949 m. gruodžio 24 d. Toronte.

● Nepriklausomybė gali būti prarasta . . . ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebepažadins.
DR. J. GIRNIUS

Hamiltono lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubo "Giedraitis" valdyba sveikina klubo narius, rėmėjus ir talkininkus.

Linki linksmai praleisti Kalėdų šventes. Laimė ir džiaugsmas telydi visus 1990-siais metais!

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Talka"

Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikina visus savo narius ir linki džiaugsmingų, sveikų ir laimingų ateinančių dienų —

Valdyba

Prel. dr. PRANO GAIDOS 50 metų ir Lietuvos kankinių parapijos Mississaugoje klebono kun. JONO STAŠKEVIČIAUS, artimo "TŽ" redakcijos bendradarbio, 25 metų kunigystės sukakčių iškilmės Anapilyje. Iš dešinės: prel. dr. Pr. Gaida, prel. dr. V. Balčiūnas, kun. J. Staškevičius, jo tėvas Juozas Staškevičius Nuotr. St. Dabkaus

"Tėviškės žiburių" šeima

J. ANDRULIS

Kad laikraštis gyvuotų ir savo paskirtį gerai atliktų, ypač išeivijos sąlygomis, reikia daug atsidėjusių žmonių ir didelių pastangų. Juo labiau, kai laikraščio finansinė būklė dažnai neleidžia tinkamai atlyginti net tiesioginiams darbuotojams, jau nekalbant apie bendradarbius.

Pirma pasisekimo sąlyga yra sugebantys ir pasišventę laikraščio redaktoriai. Jau dviejuose straipsniuose yra pasakyta, kad "Tėviškės žiburiai" itin buvo laimingi, turėdami išskirtinos kvalifikacijos ir savo pareigom pasiaukojusius redaktorius – dr. Adolfą Šapoką ir prel. dr. Praną Gaidą. Todėl nenuostabu, kad "Tėviškės žiburiai", kaip daugelis sako, tapo išeivijos populiariausiu savaitraščiu.

Redaktoriaus padėjėjai

Savaime suprantama – vienas redaktorius negali visų darbų atlikti. Reikia talkos. Dr. A. Šapokai nuo 1954 m. padėjo dabartinis vyr. redaktorius prel. dr. Pranas Gaida, parašydamas ir suredaguodamas atskirus laikraščio skyrius, kartu eidamas kunigo pareigas vienoje Toronto katalikų parapijoje.

Dar nebuvo atkreiptas dėmesys į laikraščio vedamuosius. Per trisdešimt metų daugiausia jų parašė prel. dr. Pr. Gaida. Jų autorius – akademikas, parašęs keletą veikalų, bet nenutrūkęs nuo gyvenimo. Jo vedamieji pasižymi įžvalgumu, aktualumu, pozityvia kritika, reformuotu polėkiu, gilia mintimi ir puikiu stiliumi. Jie iš tikrųjų įsirikiavo į mūsų kultūros, visuomeninio gyvenimo krypties formavimą, suvaidindami didelį vaidmenį ir kovoje už pavergtos tautos teises.

"Tėviškės žiburius" 1961 m. pradėjus redaguoti dabartiniam redaktoriui, valdybos paprašytas mielai sutiko padėti pedagogas Antanas Rinkūnas. Jis iki 1966 m. daug kur talkino, rašė straipsnius, kai reikėjo pavadavo redaktorių. A. Rinkūnas galėjo padėti tik atitrūkdamas nuo savo tiesioginių pareigų.

ANTANAS RINKŪNAS, buvęs "TŽ" antruoju redaktoriumi

1966 m. antruoju redaktoriumi pilnam laikui buvo pakviestas Vytautas Kastytis (Tvardauskas), nuo 1963 m. dirbęs rinkėju "TŽ" spaustuvėje. Lietuvoje 1944 m. jis baigė pilną trejų metų kursą Kauno dramos teatro studijoje, dainavimą studijuodamas pas operos solistą J. Būtėną, rašiniais bendradarbiaudamas Kauno radiofone. Išeivijoje yra išleisdinęs poezijos ir satyros rinkinius. Tačiau Vyt. Kastytis daugiausia pasiekė kaip žurnalistas, tapdamas "TŽ" antruoju redaktoriumi. Nuo 1966 m. jis rašė ir dabar teberašo penkis skyrius: "Kanados įvykiai", "Pasaulio įvykiai", Pavergtoje tėvynėje", "Lietuviai pasaulyje", "Kultūrinėje veikloje", o 1977-83 m. rašė ir "Sportą Lietuvoj". Jo skyriai yra kruopščiai paruošti, informacija objektyvi, lietuvių kalba taisyklinga, puikus stilius. Anksčiau yra rašęs daug straipsnių "T. žiburiuose" ir kituose išeivijos laikraščiuose. Dirbdamas redakcijoje, beveik 20 metų skaitė ir "TŽ" korektūras.

JONAS ANDRULIS, buvęs "TŽ" valdybos pirmininkas ir ilgametis renginių vadovas

Paskutiniaisiais metais į redakcinį kolektyvą įsijungė Česlovas Senkevičius, buvęs "Skautų aido" redaktorius, nuolatinis savo straipsniais laikraščio bendradarbis. Rašo svarius vedamuosius.

Prieš vienerius metus "TŽ" "Sporto" skyrių pradėjo redaguoti Sigitas Krašauskas.

Bendradarbiai

Kita laikraščio stipri pusė – jo bendradarbiai. Į jų eiles yra įsijungę mokslo, literatūros, meno atstovai ir įvairūs spaudos darbuotojai, korespondentai. Pastaruoju metu atsirado ir iš Lietuvos. Jų skaičius didelis, prašokantis šimtinę. Jų visų išvardinti neįmanoma. Visi šie bendradarbiai savo darbą aukoja "Tėviškės žiburiams", negaudami jokio honoraro. Jų dėka laikraštis tampa įvairus, įdomus ir patrauklus. Šie visi bendradarbiai užsitarnauja didžiausios padėkos.

VYTAUTAS KASTYTIS, 1948 m. vasarą atliekantis darbo sutartį Ontario Pickle Crow aukso kasyklose, tada dar nenujautęs, kad sekančiais metais jam teks dalyvauti "TŽ" steigime ir tapti ilgamečiu redakcijos nariu

Valdyboje ilgesnį laiką dirbo: kun. Petras Ažubalis, kun. Placidas Barius, OFM, kun. dr. Jonas Gutauskas, Vladas Sonda – ilgametis sekretorius, Antanas Saulis, Viktoras Užupis, Felicija Urbonienė, Juozas Jasinevičius. Valdyboje taip pat yra buvę – prel dr. Juozas Tadarauskas ir kun. Jonas Bobinas.

Šiuo metu revizijos komisiją sudaro: Balys Sakalas, Vytautas Aušrotas, Vytautas Sendžikas. Ilgai revizijos komisijai yra pirmininkavęs Vytautas Montvilas.

Spaustuvė

Jau pačioje pradžioje buvo suorganizuota spaudos bendrovė "Žiburiai". Pirmasis valdybos pirmininkas – Antanas Rinkūnas. Bendrovė įsigijo linotipą ir kitas reikalingas mašinas. Spaustuvėje buvo renkamas laikraštis ir kiti leidiniai. Bendrovės valdybai, prieš susijungiant su Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija, dar pirmininkavo kun. Klemensas Žalalis, OFM, Juozas Mažeika, dr. Silvestras Čepas, Antanas Bumbulis. Valdyboje buvo: Karolis Rusinas, Leonas Šalna – ilgametis bendrovės iždininkas ir buhalteris, Stasys Dargis, B. Ulozas, Vytautas Aušrotas, Vytas Abromaitis, Jonas Prakapas, Jonas Andrulis, Vytautas Krikščiūnas, Juozas Jasinevičius.

Pirmuoju spaustuvės vedėju buvo Karolis Rusinas. Jam ne vienu laiku talkino Vytas Abromaitis, Leonas Šalna, Vytautas Kastytis, Petras Bražukas, Henrikas Petkus.

K. Rusinui pasitraukus, iš Montrealio atvyko Kazimieras Otto, ėjęs "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio spaustuvės vedėjo pareigas.

Trečiasis spaustuvės vedėjas – Vytautas Balčiūnas, su dideliu patyrimu atvykęs iš Argentinos Buenos Aires, kur 12 metų dirbo techninio redaktoriaus padėjėju vokiečių dienraštyje "Freie Presse".

Jis daugiau kaip du dešimtmečius vadovauja "TŽ" spaustuvei, ją pertvarkęs iš tradicinio spausdinimo į ofsetinį, iš linotipo – į kompiuterinę laikraščio rinkimo sistemą. Šiuo metu yra redakcinio kolektyvo narys ir rūpinasi laikraščio puslapių techniškai meniniu apipavidalinimu. Spaustuvėje dar pareigingai darbuojasi vedėjo padėjėja Genovaitė Gaižutienė, rinkėjos Laima Kurpienė ir Stasė Zimnickienė.

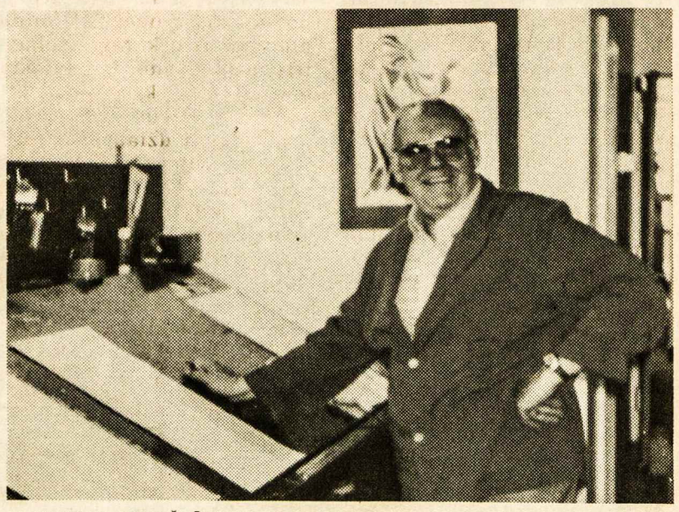

VYTAUTAS BALČIŪNAS, dabartinis ir ilgametis "TŽ" spaustuvės vedėjas

Tenka dar pažymėti, kad rašo įvairių pažiūrų žmonės. Laikraštis nevengia kontroversinių ir jautresnių temų, tik saugoja, kad ginčai nepavirstų asmeniniais puolimais.

Leidėjai

Svarbią vietą laikraščio leidyboje, aišku, užima jo leidėjai, šiuo atveju Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".

Pirmas šios draugijos valdybos pirmininkas – Balys Sakalas. Pirmame dešimtmetyje dar pirmininkavo dr. Silvestras Čepas ir Vytautas Aušrotas. Ant jų ir kitų valdybos narių griuvo pradiniai organizaciniai rūpesčiai ir finansinės bėdos.

VYTAUTAS AUŠROTAS, buvęs "TŽ" valdybos pirmininkas

1961 m. visą "Tėviškės žiburių" šeimą ištiko didelė nelaimė. Staiga palūžo dar palyginti jaunas dr. A. Šapoka, turėjęs ypatingai sunkias redagavimo sąlygas. Laikraščio leidėjų valdybą, kuriai tada pirmininkavo Jonas Andrulis, ištiko nauji rūpesčiai.

Valdybos daugumos nutarimu, buvo kreiptasi į kun. dr. Praną Gaidą, kad sutiktų perimti "Tėviškės žiburių" vairą. Tačiau jis neskubėjo sutikti. Natūralu ir suprantama – atsirado norinčių eiti redaktoriaus pareigas. Tačiau valdyba, nežiūrėdama visų aplinkybių, nenorėjo keisti savo nutarimo. Tik reikėjo įtikinti prašomą redaktoriaus pareigoms, kad sutiktų. Tada valdybos dauguma buvo jauni žmonės, galėjo kilti ir pasitikėjimo abejonių. Kun. dr. Pr. Gaida jau buvo parašęs keletą veikalų, gal norėjo ir toliau atsidėti kūrybiniam darbui, nes gerai žinojo, paėmus redaguoti laikraštį, kitiems darbams tikrai neliks laiko. Visa "Tėviškės žiburių" šeima turi būti labai dėkinga prel. dr. Pr. Gaidai, kad jis tada pakeitė nuomonę.

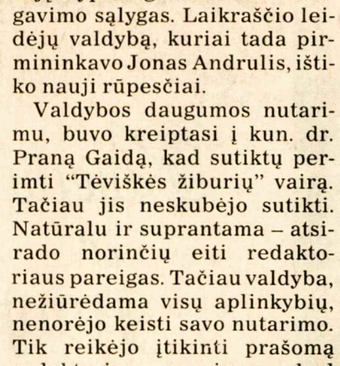

PETRAS BRAŽUKAS, ilgai pirmininkavęs "TŽ" valdybai

Po keletą metų valdybai pirmininkavo Vytautas Krikščiūnas, Petras Bražukas ir nuo 1976 m. vėl dr. Silvestras Čepas.

Šiuo metu valdybą sudaro: pirm. dr. Silvestras Čepas, vicepirmininkai – kun. Jonas Staškus, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Antanas Bumbulis, sekr. Aldona Šimonėlienė, ižd. Jonas Danaitis, laikraščio atstovė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, renginių vadovas Jonas Andrulis. Kai kurių narių kadencija siekia dešimtmečius.

"Tėviškės žiburių" administratorė SALOMĖJA ANDRULIENĖ

jis rinko skelbimus, gaudamas už juos honorarą kuklios algos papildymui.

Jam išvykus į Kaliforniją, antruoju administratoriumi valdyba pakvietė Antaną Saulį. Jis šiose pareigose išbuvo keletą metų.

Pirmasis "Tėviškės žiburių" administratorius JONAS PRAKAPAS

ANTANAS SAULIS, antrasis "TŽ" administratorius

Pasitraukus A. Sauliui, administratore buvo pakviesta Felicija Urbonienė. Jos darbo pradžia sutapo su naujuoju

Administracija

Viename straipsnyje jau buvo minėta, kad laikraščio administravimą pradėjo tvarkyti dr. Antanas Juozapavičius, Vytautas Aušrotas ir Jonas Prakapas, atlikdami darbą be jokio atlyginimo.

Jonas Prakapas vėliau tapo pirmuoju pilnalaikiu "TŽ" administratoriumi. Laisvalaikiu "TŽ" redaktoriumi. Valdyba ir redaktorius nutarė skelbti naujų skaitytojų vajų. Redaktorius parūpindavo adresų, administracija siųsdavo laikraštį susipažinimui. Vajus buvo sėkmingas ir tęsiamas ilgą laiką. Rasta daug naujų skaitytojų, ypač Amerikoje. Iki šiol vis dar didėja skaitytojų skaičius.

F. Urbonienei pasitraukus, administratore tapo Janina Kaknevičienė. Šias pareigas stropiai ėjo iki mirties. Jai talkinti buvo pakviesta Salomėja Andrulienė. Toliau buvo tęsiamas naujų skaitytojų vajus. Po J. Kaknevičienės mirties adminstratorės pareigas 1976 m. perėmė Salomėja Andrulienė, jas einanti ir dabar. Jai pagelbėti buvo pakviesta Felicija Urbonienė, kuri nuoširdžiai darbavosi iki mirties.

FELICIJA URBONIENĖ, buvusi "TŽ" administratorė ir ilgametė tarnautoja

JANĖ KAKNEVIČIENĖ, iki mirties 11 metų išbuvusi "TŽ" administratore

Šiuo metu administracijoje dar dirba Dalia Tamutytė, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Trejetą dešimtmečių "Tėviškės žiburių" administraciją kruopščiai tvarkė moterys. Administracijai dar talkino Stasys Prakapas, Stasys Dargis, Birutė Mažeikienė, Sigita Aušrotienė, Elena Ališauskienė.

Korektūrą taisė Juzė Rinkūnienė, Vitalius Matulaitis, paskiausiai Genovaitė Bijūnienė.

Reikia laikraštį ir išsiuntinėti. Šioje srityje (ekspedicijoje) kiekvieną antradienį darbuojasi: Grasilda Valaitienė, Ona Derliūnienė, Anelė Birgelienė ir Kostas Rašymas.

Pirmasis "TŽ" spaustuvės vedėjas KAROLIS RUSINAS. Nuotrauka daryta beveik prieš 40 metų

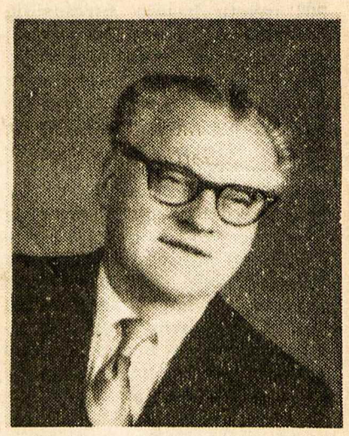

Buvęs spaustuvės vedėjas KAZYS OTTO

LEONAS ŠALNA, buvęs ilgalaikis spaudos bendrovės "Žiburiai" iždininkas ir buhalteris, spaustuvės tarnautojas

Renginiai

Laikraščio sukaktuvinės progos visuomet buvo paminėtos iškilmingomis vaišėmis ir menine programa. Svarbią vietą užima kasmetiniai spaudos renginiai – baliai-šokiai. Tai gausiausi Toronto lietuvių kolonijoje renginiai. Čia dalyvauja ne tik Toronto, bet ir plačių apylinkių laikraščio bičiuliai. Anksčiau jie buvo rengiami Prisikėlimo parapijos salėje, o paskutinį dešimtmetį Anapilio salėje.

Renginiai visuomet paįvairinami menine programa. Ją yra atlikę pvz. sol. Lilija Šukytė, sol. Gina Čapkauskienė, sol. Vaclovas Verikaitis, o taip pat "Aro", "Volungės" chorai, Klivlando vyrų oktetas, Los Angeles inžinierių kvartetas, Windsoro mergaičių kvartetas ir kt.

Kasmet vyksta ir loterija, kurioje tarp laimikių yra vertingų lietuvių menininkų kūrinių. Loterijoje, kuri duoda vieną kitą tūkstantį pelno, gali dalyvauti visi laikraščio skaitytojai. Jie užsitarnauja gilios padėkos už gausų dalyvavimą.

Paskutiniais dešimtmečiais į renginių ruošimą nuoširdžiai įsijungia administracijos ir spaustuvės tarnautojai. Jų organizavimu rūpinasi ilgametis renginių vadovas Jonas Andrulis.

Steigiant laikraštį reikėjo nugalėti nemažai įvairių kliūčių. Jų žada būti nemažiau žengiant ir į penktąjį dešimtmetį.

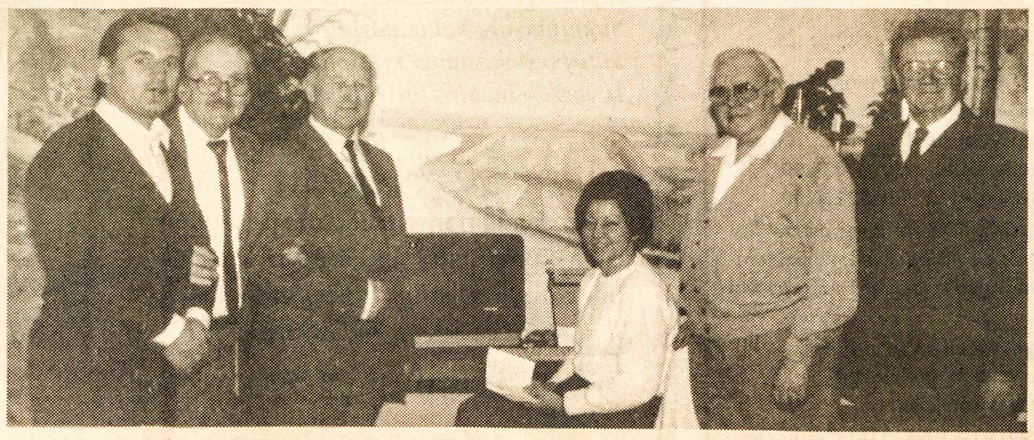

Su svečiais iš Lietuvos "Tėviškės žiburiuose". Iš kairės: "Vingio" ansamblio iš Vilniaus meno vadovas Gintautas Vėžauskas, Jonas Andrulis, "Vingio" vyriausias choreografas Ričardas Tamutis, Genovaitė Gaižutienė, Vytautas Balčiūnas ir Česlovas Senkevičius

V. KAVALIŪNAS

Žemės kelias

Tu kaip saulė,
Kaip gėlė tu
Atėjai taku gėlėtu,
Ir kaip saulė
Ankstų rytą pražydai.
Ir žiedai galvutes kelia
Ir mus lydi visą kelią.
Tik tas kelias toks trumputis!...
Nesustoja vėjas pūtęs,
Žemėn krinta juoda snaigė –
Ir mūs kelias pasibaigia.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PARAPIJINĖS MOKYKLOS

Lietuvos liaudies švietimo ministeris Henrikas Zabulis ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius 1989 m. lapkričio 29 d. pasirašė bendrą raštą, kuriuo nustatoma tikybos dėstymo tvarka. Su ja supažindina "Tiesos" informacija: "Miestų ir rajonų liaudies švietimo skyriams pranešama, kad tikyba dėstoma pageidaujant mokinių tėvams ar globėjams, kurie atitinkamus pareiškimus pateikia parapijos vadovui. Pastarasis steigia parapijines tikybos dėstymo mokyklas. Jos nustatyta tvarka užregistruojamos miesto ar rajono liaudies švietimo skyriuje. Šios instancijos skiria parapijinėms mokykloms vietą tėvų pageidaujamose bendrojo lavinimo ir kitų mokyklų patalpose. Jose turi būti sudarytos tikybos mokymui palankios sąlygos. Šios patalpos parapijinėms mokykloms skiriamos nemokamai . . ." Lietuvos vyskupų konferencija paskiria tikybos dėstytojus, sprendžia visus tikybos mokymo turinio ir kadrų klausimus, sprendimus pranešdama Lietuvos liaudies švietimo ministerijai.

RAKETAS PAKEITĖ GRYBAI

Veprių apylinkės miške prie Ukmergės buvo paslaptingas keliolikos hektarų plotas, nuo vietinių gyventojų bei kitų smalsuolių atitvertas spygliuotomis vielomis, gąsdinančiais sargybos bokštais, perspėjančiais užrašais. Išsikėlus kariškiams, dabar tas plotas buvo atiduotas kooperatinei "Veprių" draugijai, kuriai priklauso vietinis Salomėjos Nėries kolchozas, Pabaisko sovchozas, gamybinis "Dovanos" susivienijimas, kelios kitos organizacijos ir ūkiai. Tada paaiškėjo, kad naujoji "Veprių" draugija įsikuria buvusioje vidutinio nuotolio "SS-20" raketų bazėje, turėjusioje keturias jų paleidimo aikšteles, apie 60 įvairių pastatų. Tokių raketų ir jų bazių panaikinimas buvo sutartas su JAV. Inspekcijos tikslais čia lankėsi JAV kariškiai, buvusioje bazėje neradę nei radiacijos, nei kitų žmogui kenksmingų atliekų. Kooperatinė "Veprių" draugija bazei pertvarkyti buvo sutelkusi ketvirtį milijono rublių, prie kurių pridėjo 300.000 valdžios kredito. Viename angare jau įrengta daržovių saugykla, kituose 1990 m. bus susilaukta pirmojo šampijonais vadinamų pievagrybių derliaus. Buvusiose kareivinėse gaudža audimo staklės, o buvusioje valgykloje darbą pradėjo daržovių perdirbimo skyrius, vartotojams dar šį sezoną parūpinsiantis 15 tonų geros kokybės raugintų kopūstų, apie 20 tonų marinuotų česnakų.

KITAS PAVADINIMAS

Lietuvos komunistų partijos centro komiteto marksizmo-leninizmo universiteto Kauno skyrius naujuosius mokslo metus pradėjo pakeistu pavadinimu. Jis dabar pavadintas Visuomenės mokslų universitetu. Pavadinimą pakeitė ir skyriai Jonavoje, Kėdainiuose, Marijampolėje. Juos šiais mokslo metais lanko apie 800 klausytojų. Visuomenės mokslų universiteto direktorius Augustinas Sasnauskas praneša, kad su pavadinimu pasikeitė ir daugelis dėstomų dalykų trijuose visuomeninių mokslų universiteto fakultetuose — politinės kultūros, humanitarinės kultūros, ekonomikos ir valdymo. Šiais mokslo metais jau dėstoma Lietuvos istorija, jos pedagogikos istorija, lietuvių kalbos kultūra, Lietuvos ekonominiai, kultūriniai ir moksliniai ryšiai su užsienio šalimis.

ŽUVO TRYS JAUNUOLIAI

Lietuvos laikraščiai pranešė skaitytojams, kad Sovietų Sąjungos daliniuose žuvo trys lietuviai jaunuoliai, pašaukti atlikti karinės prievolės. Panevėžio rajono gyventojas Jaunius Pikūnas ją atliko Vladivostoke, kretingiškis Virgilijus Rekašius — Kazachstane, Arūnas Pačiulis iš Marijampolės rajono — R. Vokietijoje. Pranešime pabrėžiama, kad jie žuvo tarnybos metu įvykusiose nelaimėse. Smulkesnės detalės nepateikiamos. Jas žada sužinoti ir paskelbti Lietuvos prokuratūra su kariniu komisariatu.

PROTESTAS VILNIUJE

Lietuvos kariuomenės šventė lapkričio 23 d. Vilniuje prisiminta Lietuvos jaunuolių neapykanta priverstinei tarnybai Raudonojoje armijoje bei kituose sovietiniuose daliniuose. Protesto eitynes nuo badaujančių namelio Katedros aikštėje iki Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmų suorganizavo Lietuvos laisvės lygos akademinis jaunimas ir Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga. Pasak Kęstučio Jauniškio ir Vido Indriulaičio pranešimo "Komjaunimo tiesoje", eitynės susilaukė negausių dalyvių ir dvylikos nuobodžiaujančių milicininkų prie rūmų. Eitynių dalyviai darniai paskandavo "Okupantams netarnauk!" Iš rūmų neišėjo nė vienas deputatas pasikalbėti su protesto dalyviais. Pasigirdo piktų priekaištų, kad posėdžiaujantys deputatai nebando palengvinti kareivių iš Lietuvos būklės, nes jų sūnūs netarnauja sovietinėje kariuomenėje. Iš tikrųjų Lietuvos aukščiausioji taryba yra parūpinusi patalpas sudarytai jaunuolių karinės tarnybos reikalų komisijai, turinčiai teisę siųsti savo atstovus į kiekvieną dalinį, iš kurio atskrieja pagalbos šauksmas. Jai betgi trūksta žmonių ir lėšų. "Komjaunimo tiesos" atstovai K. Jauniškis ir V. Indrulaitis lankėsi Naujosios Vilnios psichoneurologinėje ligoninėje, kalbėjosi su keliais iš sovietinių dalinių pabėgusiais lietuviais kariais. Jiedu cituoja Vyto Kolotovkino pareiškimą: "Kasdieninių įžeidinėjimų ir mušimų pakęsti nebegalėjau. Atsiguliau ant bėgių, bet traukinys spėjo sustoti. Buvau pasodintas į belangę. Po to atvažiavo mama ir išsivežė. Jei dar būčiau tenai likęs, tėvai parsivežtų tik karstą". **V. Kst.**

AUDRA Travel CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	**Liepos 4 (Air France)**
Gegužės 19 (Lufthansa)	**Rugpjūčio 5 (Finnair)**
Gegužės 30 (Air France)	**Rugpjūčio 13 (AF ir LH)**
Birželio 17 (Finnair)	**Rugsėjo 7 (Air France)**
Liepos 1 (Finnair)	**Spalio 2 (Lufthansa)**
Liepos 2 (Air France)	**Gruodžio 21 (Finnair)**
Liepos 3 (Lufthansa)	

Grįžimo datos – įvairios.
Kelionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.
Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius).
Kelionių kaina su privačiais kvietimais .... nuo **$1034.00**
grupėms ..... nuo **$2100.00**

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.
Registraciją pradedame **1990 m. sausio 2 d.**
Smulkesnių žinių teiraukitės
tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7
Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

† Vyskupas
PAULIUS A. BALTAKIS, OFM

Kristus veikia per žmones

Lietuvių išeivijos vyskupo žodis Kristaus gimimo šventės proga

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Šventąją Kalėdų naktį mes instinktyviai prisimename pirmųjų Kalėdų vaizdą, užeigos šeimininką, sakantį Marijai ir Juozapui "jums nėra vietos", šaltą ir nešvarią gyvulių olą, ėdžiose paguldytą ką tik gimusį Kūdikėlį, nustebusius piemenis, tylioje meilėje ir pagarboje paskendusius Mariją ir Juozapą, angelus, giedančius "Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms."

Kaip gražus ir prasmingas yra prisiminimas šio istorinio, prieš 2000 metų įvykusio fakto, tačiau juo negalime apsiriboti apmąstydami Kalėdų paslaptį. Dievo įsikūnijimo paslaptis nėra vien istorinis, prieš 2000 metų įvykęs faktas. Dievo įsikūnijimo, pasaulyje pasilikimo paslaptis yra sykiu ir dabarties tikrovė, tebesitęsianti nuo pirmojo Marijos atsakymo angelui "fiat" – tebūnie taip kaip tu man pasakei, iki pat šios dienos, iki pat pasaulio pabaigos. Kas įvyko Marijoje fiziniu būdu, dvasiškai atsikartoja kiekviename iš mūsų. Kiekviename žmoguje per Krikšto sakramentą Dievo Sūnus, Šv. Dvasios veikimu, ateina atnaujinti savo gyvenimo žemėje, tęsti išganymo misijos pasaulyje, skelbti garbę Dievui ir nešti taiką žmonėms.

Prieš įžengdamas į dangų, Kristus pažadėjo pasilikti su mumis iki pasaulio pabaigos, per mus, krikščionis, plėsti savo taikos ir meilės karalystę žemėje. Bet mes, negalėdami pilnai suprasti Krikšto pasekmių, Kristaus pasilikimą žemėje apribojame sakramentais, Jo išganymą teikiančios misijos tęsimą priskiriame tik popiežiui, vyskupams ir kunigams.

Tai tėra tik dalis tos paslaptingos tikrovės. Sakramentai ir kunigija tėra tik tarpininkai, priemonės, kuriomis Kristus ateina pas mus. Tai yra mes, aš, Jūs ir kiekvienas krikščionis, kuriuose Kristus atnaujina savo gyvenimą žemėje, per kuriuos kuria savo karalystę, teikia garbę Dievui ir neša taiką pasauliui. "Gyvenu aš, bet jau ne aš, o Kristus gyvena manyje", sako šv. Paulius apaštalas.

Iš tikrųjų ar nėra tiesa, kad šiandien Kristus neturi kitų rankų, kuriomis jis laimina, o tik mūsų; kitų kojų, kuriomis lanko ligonius ir gyvenimo nuskriaustuosius, o tik mūsų; kitos širdies, kuria išreiškia Dievo meilę žmonėms, o tik mūsų. Kristus neturi kito matomo, žmogiškame kūne gyvenimo, kuriuo skelbtų pasauliui, kad Dievas yra visų žmonių tėvas, o mes esame vienas kito broliai ir seserys, turį pareigą rūpintis vienas kito gerove. Tai mūsų – jūsų, mano ir kiekvieno krikščionies konkretus gyvenimas.

Kaip mielai gėrimės pirmųjų Kalėdų suromantinta Dievo įsikūnijimo paslaptimi, taip nenoromis, su savotišku pasipriešinimu ir netikėjimu kratomės Kalėdų paslapties pasekmių mumyse, iš krikšto sakramento išplaukiančių įsipareigojimų – būti Kristaus gyvenimo žemėje pratęsėjais.

Su meile ir dėkingumu apmąstydami Kalėdų paslaptį, neapsiribokime vien istoriniu, prieš 2000 metų įvykusiu faktu – Dievo Sūnaus įsikūnijimu Marijoje ir Jo gimimu Betliejaus prakartėlėje. Pabandykime tyliame susikaupime apgalvoti Kalėdų paslapties pasekmes mūsų asmeniniame gyvenime, pažiūrėti, kaip aš, krikščionis, leidžiu Kristui atnaujinti savo gyvenimą manyje, šiame dvidešimtame amžiuje, kiek leidžiu pasinaudoti mano rankomis, mano kojomis, mano lūpomis, mano protu, mano širdimi, man Dievo duotais talentais.

Šv. Pranciškaus Asyžietis tobulai leido Dievo Sūnui atnaujinti savo gyvenimą žmogiškame kūne. Prašykime sykiu su šv. Pranciškum: "Viešpatie, aš noriu nešti Tavo taiką: kur neapykanta, leisk man atskleisti Tavo meilę; kur įžeidimas – Tavo atlaidumą; kur abejonė – tikėjimą; kur neviltis – Tavo šviesią viltį; kur tamsa – Tavo saulės spindulius; kur nuliūdimas – tikrą džiaugsmą Tavyje."

Šios šv. Pranciškaus kalėdinės dvasios ypatingai yra išsiilgę daugiau kaip keturiasdešimt penkerius metus nužmoginimą kentėję mūsų broliai ir seserys okupuotoje tėvynėje. Malda, gražiu krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu bei nusiųsta gera religine knyga padėkime nualintai tautai pasiekti pilną, autentišką atgimimą, pagelbėkime Betliejaus Kūdikyje atpažinti Viešpatį Išganytoją, per Krikšto sakramentą pratęsiantį savo misiją pasaulyje kiekvieno krikščionies asmenyje.

Džiugių bei prasmingų šv. Kalėdų ir Dievo palaimos Naujuose metuose.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje –

VYSK. PAULIUS A. BALTAKIS, OFM

1989 METŲ KALĖDOS

Toronto Lietuvių jaunimo ansamblis "Atžalynas"

sveikina su

ŠV. KALĖDOMIS

ir NAUJAIS METAIS

visus šokėjus, mokytojus, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, rėmėjus, plačiąją lietuvių visuomenę ir linki visiems ištvermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities.

Mačiau kaip griuvo akmenio statytos pilys,
Mačiau, kaip upės seko ir aukšti kalnai,
Mačiau, kaip piliakalnius milžinams supylė,
Kad jie gyventų čia, kaip žemė, amžinai!

Po mano kojom Romuvos šventa ugnis ruseno,
Po mano kojom geso plėnys pelenų senų,
Aš prie širdies glaudžiu Smūtkelio koplytėlę seną –
Paguodą temstančių ir viltį švintančių dienų.

(Bernardas Brazdžionis)

ŠV. Kalėdų ir Naujų Metų

proga, sveikiname

mūsų rėmėjus, geradarius, meninius vienetus, lietuviškas organizacijas, visus lietuvius plačiame pasaulyje.
Linkime visiems laimingų bei darbingų metų.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "GINTARAS", vadovai ir tėvų komitetas

IŠ RETO žvaigždėta padange aukštai
Didingai prabilo Kalėdų varpai.
Ir girdi kiekvienas kam liūdo širdis,
Kad užgimė meilė, prašvito naktis.

Ir pavergė sielas džiaugsminga žinia,
Sukniubo ant kelių didžiulė minia.
Sutirpo skausmingi krūtinių ledai
Ir veržėsi maldos pro lūpas karštai.

Putinas

Šv. Kalėdų

proga sveikiname plačiame pasaulyje išblaškytus lietuvius, šokėjų tėvelius bei rėmėjus, kitus meno vienetus ir jų vadovus, linkėdami

laimingų 1990 metų.

1950 - 1990

"GYVATARAS", Hamilton, Ont.

Kristaus gimimo šventė tejungia mus visus, skleisdama taiką ir ramybę mūsų širdyse!

Tautos mokslas ir kūryba II

Šeštasis mokslo ir kūrybos simpoziumas Čikagoje 1989.XI.22-26 – gausus dalyviais, turiningas mintimis

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Mokslinis bendradarbiavimas

Šeštadienio, lapkričio 25, visumos sesija svarstė mokslinį bendradarbiavimą persitvarkymo laikotarpyje.

Sesijai vadovavo prof. R. Kašuba iš Northern Illinois universiteto, o pranešėjai buvo: A. Žukauskas, A. Sakalas ir G. Marčiukaitis iš Vilniaus; A. Sužiedėlis iš Vašingtono ir P. Zundė iš Atlantos.

Pabrėžtas svarbumas, kad studentai mokėtų lietuvių kalbą. Lietuva keliasi po 50 metų naikinimo ir žudynių — fizinių ir dvasinių: atsakingumo, darbštumo, pareigingumo, sąžiningumo srityse. Reikia visais būdais atkurti (reabilituoti, kaip Lietuvoje sakoma) esmines vertybes: meilę bei respektą artimui, darbštumą, pareigingumą, tiesą. Tenka dvigubai dirbti, nes laisvė didina darbingumą.

Buvo iškelta įdomi bendradarbiavimo forma: Vakarų technologija, Rytų žaliavos ir visų protas. Svarbūs mokslo ir pramonės centrai bei konsultavimo institucijos.

Konstatuota, kad studentų ir akademikų išsiuntimas studijoms ar stažui į Vakarus yra labai svarbus. Amerikoje tai labai brangiai kainuotų. Reikia žvalgytis į Europos universitetus. Kai kurie universitetai sutinka sudaryti labai palankias sąlygas Lietuvos studentams gerų kontaktų ir lietuvių profesorių, dirbančių tuose universitetuose dėka. Pabrėžiama svarba anglų kalbos mokėjimo.

Vasario 16 gimnazija galėtų tapti langu į Vakarus, o vakariečiams — langu į Lietuvą. Per praėjusius metus Vasario 16 gimnazijoje apsilankė apie 1000 žmonių iš Lietuvos. Reikia pagalvoti apie suorganizavimą ten švietimo ir kultūrinio bendravimo židinio.

Įdomus faktas, kad 90% įmonių Lietuvoje gamino tai, kas sukurta kitur. O yra visa eilė įdomių ir originalių išradimų, kurių gamybos nepasiseka išvystyti. Reikalinga parama ir patyrimas lietuviškos pramonės langui į Vakarus.

Baigiant

Baigminis posėdis įvyko Jaunimo centre, sekmadienį, lapkričio 26, po pamaldų. Posėdį pradėjo organizacinio komiteto pirm. Leonas Maskaliūnas ir į prezidiumą pakvietė: Lietuvos garbės konsulą V. Kleizą, vyskupą P. Baltakį, OFM, PLB vicepirm. M. Lenkauskienę, iš lituanistikos instituto kun. J. Vaišnį, SJ, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirm. dr. K. Ambrozaitį, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Gražvydą Lazauską, JAV LB valdybos pirm. dr. A. Razmą, simpoziumo mokslinės programos pirm. dr. Rimvydą Vaičaitį, simpoziumo rengėjų komiteto pirm. Albertą Kerelį ir evangelikų vyskupą Juozupaitį.

Padėkos ir atsisveikinimo žodį tarė dr. R. Vaičaitis, archit. A. Kerelis ir dr. A. Razma. Lietuvos kultūros fondo atstovas Šarkus pakvietė visus į 7-tąjį Mokslo ir kūrybos simpoziumą Vilniuje 1991 m. gegužės mėnesį, o Lietuvos mokslo draugijos atstovas Pempė įteikė architektui A. Kereliui simbolinę juostą.

Išeivija ir Lietuva

Pagrindinis kalbėtojas pokylyje buvo Sąjūdžio pirm. prof. V. Landsbergis. Jis pareiškė išsamių minčių apie išeiviją ir Lietuvos nepriklausomybę, kurias čia sutrauktai pateiksiu.

Išgyvenam ypatingą akimirką — padėtis keičiasi ir čia, ir Lietuvoje. Yra daug pavojų ir daug vilčių. Reikia pajėgti rizikuoti — kartais geriau suklysti negu tylėti.

Analizuodamas išeivijos laikyseną, prof. Landsbergis iškėlė visą eilę pastabų. Išeivija laikosi defensyvinės pozicijos, kuri pasireiškia ne tik kultūrinėje ir politinėje plotmėse, bet ir Lietuvos laisvinime. Buvo svarbu pratęsti ir išlaikyti lietuvybę, kalbą, lietuviškas institucijas; kovoti ir ginti Lietuvos okupacijos nepripažinimą, reikšti protestus. Į naujai atvykstančius iš Lietuvos žiūrima kaip į besigelbinčius imigrantus.

Kėlė klausimą, ar ne laikas pradėti ofensyvinę poziciją? Daug principinių dalykų Lietuvoje pasikeitė nuo pirmųjų mitingų iki didžiųjų šių dienų manifestacijų ir renginių. Tenka rimtai pagalvoti apie bendrus švenčių ir minėjimų renginius, svarbiausia, išeivija turi nenustoti kurti už Lietuvos ribų.

Pagalba Lietuvai yra svarbus ir sudėtingas dalykas — kaip, kiek ir ko. Prof. Landsbergis pabrėžia, kad jos reikia materialinės ir dvasinės, atsakant į esminius ir įvairius poreikius, ir tai *nesigailint.*

Gal teks pergalvoti ir perorientuoti mūsų fondų naudojimo ir skirstymo nuostatus.

Kyla ir galvosenos bei nusiteikimų problema. Pasitaiko iš Lietuvos veikėjų nepagrįstų gandų ir net melo vienas kitų atžvilgiu. Nuostabu, kad ir jie randa klausytojų auditorijas.

Tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje visi yra už Lietuvos nepriklausomybę. Bet atsiranda šalininkų, manančių, kad gal tai būtų pasiekiama nebrangiai, papigintai, gal bus Sovietų Sąjungos "sale".

Šiandien niekas negali garantuoti Lietuvos laisvės, į kurią eisime. Yra daug rizikos, o kapitalas nemėgsta rizikos. Reikia neužmiršti, kad yra *atsakomybė kapitalui* ir *atsakomybė idėjai.*

Reikia išlaikyti ir kurti centrus bei institucijas, kurios yra svarbios išeivijai ir Lietuvai, būtent informacijos ir kultūros plotmėje. Nesvarbu kieno iniciatyva ir kam teks garbė. Viso to kulminacinis taškas yra Lietuva, ir tai neturi dingti iš mūsų atminties bei akiračio. Ateinantys rinkimai Lietuvoje yra lemiamas momentas — juos reikia laimėti, nors ir liktume be cento.

Atėjo laikas užimti strategines pozicijas, nors tai kainuotų. Atėjo laikas nustoti Lietuvą mylėti iš tolo — išsvajotą, gražią, idealią. Reikia mylėti Lietuvą sugriautą, purviną, girtuokliaujančią, vargstančią, realią — reikia mylėti, kad ji prisikeltų.

Palengvėjus išvažiavimui į Vakarus, atrodo, lyg prasideda naujas egzodas iš Lietuvos pačiame atgimimo prieaušryje. Noras geresnio ir saugesnio gyvenimo, baimė represijų, konfrontacijų, nesaugumo daro savo įtaką.

Lietuvoje Sąjūdis buvo metęs šūkį — "Neteršk Lietuvos materialiai, dvasiškai, apsivalyk". Gal reikia naujo šūkio: "Neapleisk Lietuvos, savo žemės; įsitvirtink, apgink".

Išeivija turėtų padėti, skatinti Lietuvą apginti ir kurti joje didesnės gerovės sąlygas.

Kyla klausimas, kokia bus Lietuva? Kaip Lenkija, kaip Vengrija? *Ji bus kaip Lietuva ir dar geresnė.* Tegu būna Lietuva visų bendras vardiklis, o *Pasaulio lietuvių centras — Lietuvos širdis Vilnius.*

Gausios parodos

Šeštasis simpoziumas buvo gausus ir kultūriniais renginiais. Čikagoje ir Lemonte vyko net penkiolika įvairių parodų: "Dailė '89" — Lemonte, "Atgimimo šviesa" — Čikagoje; senovės lietuvių papuošalai; Judita Patraitė-Juozaitienė — Čikagoje; Lietuvių dailės instituto kolekcija (Dobužinskis, P. Domšaitis, V. Petravičius); "Stebėjimai" — Visgirda (keramika); "Palikimas" — Joana Plikionytė-Bružienė (grafika); liaudies dievdirbių drožiniai — R. Pukčio rinkinys, "Gėlių daina" — M. Stankūnienė; "Transformacijos" — Aldonos ir Ramojaus Vaičių kolekcija; numizmatika — Jono Augustino rinkiniai; Tautos žadintojai — V. Pajėdaitė; Lietuvos tradicijos ir gamtos turtai amžių slinktyje — Birutė Saldukienė; Lietuvos kartografinio vaizdo vystymosi bruožai nuo 16 iki 17 š. — Rimantas Kunca-Žemaitaitis; memorialinė inž. Algimanto V. Žemaitaičio audinių paroda; aušrininkas dr. Jonas Šliūpas.

Literatūra ir muzika

Jos vakaras vyko penktadienį 7 v.v., Jaunimo centre. Įvadinį žodį tarė Irena Kerelienė ir pakvietė rašytoją Č. Grincevičių įteikti Lietuvių rašytojų draugijos premiją laureatui J. Jankui už knygą "Tėvas Venancijus ir jo Matilda". $2000 premija buvo paskirta Lietuvių fondo. Ją įteikė Marija Remienė — JAV Lietuvių fondo atstovė. Laureatas Jurgis Jankus papasakojo būdingesnius savo kūrybinio gyvenimo momentus ir kai kurias prasmingas savo knygų ir novelių gimimo detales.

Poetas Bernardas Brazdžionis, vertai vadinamas mūsų tautos dainium, paskaitė savo kūrybos. Jis savo poeziją buvo sugrupavęs atskirais laikotarpiais ir tematikomis, paaiškino įdomesnius momentus iš savo ilgo ir turtingo kūrybinio gyvenimo, visa perpindamas taikliu humoru ir jautriais išgyvenimais. Iš jo sugrįžimo Lietuvon ir ten skaitytos kūrybos perskaitė kelias ištraukas, kurios paliko gilų įspūdį ir lengva buvo įsivaizduoti bei įsijausti į tautos dainiaus ir jo žmonių susitikimą.

Antroji vakaro dalis buvo muzikinė. Ją atliko muz. prof. Vytautas Landsbergis, pianistė Gražina Landsbergienė ir solistė Regina Miciūtė iš Lietuvos. Pastaroji, akompanuojama Gražinos Landsbergienės, padainavo St. Šimkaus, M. Petrausko, A. Kačanausko, J. Tallat-Kelpšos ir F. Bajoro kūrinių. Muzikas Landsbergis atliko pianinu dvi M. Čiurlionio preliudijas.

Prof. V. Landsbergis padarė trumpą įvadą, pabrėždamas, kad muzikos nevalia atsižadėti; muzikoj kalbėjo Lietuva Brazdžionio žodžiais "Aš gyva". Pirmoji M. K. Čiurlionio preliudija buvo parašyta studijų metu Varšuvoje, o antra — po dešimt metų Druskininkuose. Tai vienas paskutinių jo kūrinių.

Tada ir vėl išgirdom Reginą Miciūtę, akompanuojant Gražinai Landsbergienei. Įspūdingas buvo penkių dalių ciklas Felikso Bajoro pagal Degutytės eiles, kurias ji rašė tuo metu, kai nebuvo galima laisvai rašyti. Ji vaikiškai skambančiais žodžiais, alegorijų įvaizdžiais išreiškia gilesnę prasmę ir išgyvenimus. Pabaigai solistė padainavo taip pat F. Bajoro finalą iš triptiko (žodžiai Marcelijaus Martinaičio). Ir vėl sukrečiantys žodžiai: "Dieve duok, kad užtektų žmonių valgyti duonai. Dieve duok, kad mūsų užtektų kiekvienam sugrįžtančiam paukščiui". Priedo padainavo F. Schuberto "Ramybė mano" ir "Barkarolę".

Malonu pažymėti, kad šios dvi muzikės — pianistė Gražina Landsbergienė ir solistė Regina Mačiūtė sudaro darnų ir viena kitą papildantį vienetą. Regina Maciūtė turi malonų ir gerai išlavintą balsą, jos dikcija yra reto tobulumo, o laikysena scenoje iš karto užmezga ryšį su publika.

Visas šis vakaras buvo tikra atgaiva, o jo programa — tiek žodinė, tiek muzikinė — parodė mūsų žodžio, muzikos ir dainos dvasingumą bei gelmę.

Baigminis pokylis

Į Lexington House, Hickory Hills, Il., susirinko daugiau kaip 800 žmonių. Vakaro programą atliko Violeta Rakauskaitė-Štromienė ir Ramojus Vaitys. Violeta turi talentą ir didelį pasitikėjimą savimi. Ji pagauna publiką. Linkėtina, kad ji sudarytų ir išvystytų naują pramoginę programą, o ne nuolat kartotų jau kelis metus įvairiom progom atliktus dalykus. Ramojus Vaitys reiškėsi žemaičių kalba, bet publika nebuvo nusiteikusi skirti dėmesio pašnekesiams. Grojo geras orkestras, buvo daug puošnių tautiečių, surengta loterija, visi pavaišinti sočia vakariene.

Prašvilpė trys šeštojo simpoziumo dienos, pilnos įspūdžių, neužmirštamų ir dar pilnai neintegruotų minčių, žinių, teigimų. Kyla klausimas, ar pastebime, kokį neišmatuojamą dvasinį, mokslinį bei kultūrinį mūsų tautos lobį šis savaitgalis sukaupė Čikagoje ir Lemonte? Ar mokėsime jo dvasia uždegti tuos, kurie ten nebuvo? Ar perduosi jauniesiems profesionalams ir akademikams jų brolių kovos ir tikėjimo dvasią Lietuvos prisikėlimu? Būtų galima kalbėti, rašyti ir klausti begales klausimų, minčių, pastabų. Aišku, gyvenam istorinį ir lemtingą mūsų tautai laikotarpį. Norėtųsi pasiekti kiekvieną abejingą ir nuošaliai stovintį, ne tik pakviesti, bet ir gyvu žodžiu šaukti būti gyvu ir realiu dalininku šio laisvėjimo kovos proceso. Mūsų kiekvieno visokeriopa talka ir darbas yra būtinas įnašas į išeivijos ir Lietuvos naujai formuojamą ateitį.

L. Nakrošienė, ŽIEMA LIETUVOJE. Gobelenas — Nuotr. St. Dabkaus

VYTAUTAS KASTYTIS

Meilės atspindžiai

Tu ateini tartum švelnus
Upelio tolimo ošimas,
Tarytum pasaka – graži, neįtikėtina.
Nuvargusi buitis žingsnius sulėtina,
Ir širdyje prasikala pavasario žiedai.

Nustebęs pakeli akis: aplinkui dar žiema,
Pusnynų bangose paskendęs guli kaimas,
Keliai užkloti sniego apklotu baltuoju,
O širdyje kaip Viešpaties nežemiška palaima
Vilnija vasara žalia – margi žiedai,
Bitučių dūzgianti simfonija
Ir piemenėlio rago melancholiška daina.

Ateina vasara, nubunda kaimas
Ir Viešpaties palaima miršta širdyje.
Ekstazė baigėsi, nutrūko pasaka graži.
Aplinkui vasara, aplinkui džiaugsmas ir žiedai,
Tik tau širdy žiema su sniego klodais ir ledais...

Torontas, 1954

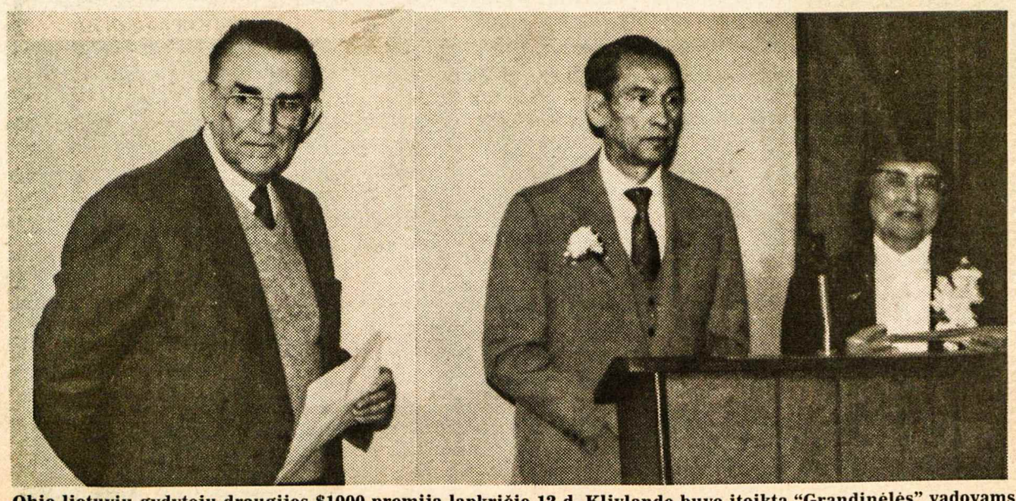

Ohio lietuvių gydytojų draugijos $1000 premija lapkričio 12 d. Klivlande buvo įteikta "Grandinėlės" vadovams Liudui ir Aleksandrai Sagiams. Iš kairės: dr. J. ŠONTA, gydytojų dr-jos pirmininkas, LIUDAS SAGYS ir ALEKSANDRA SAGIENĖ — **Nuotr. Vl. Bacevičiaus**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių rašytojų draugijos 1988 m. grožinės literatūros $2.000 premija paskirta Jurgiui Jankui už Lietuviškos knygos klubo Čikagoje išleistą "Tėvą Venancijų ir jo Matildą". Premijos mecenatas — JAV lietuvių fondas. Ją paskyrė vertintojų komisija: pirm. Leonardas Andriekus, OFM, sekr. Leonas Lėtas, nariai Kotryna Grigaitytė-Graudienė, Nelė Mazalaitė-Gabienė ir Vytautas Volertas. Premija įteikta VI-jame mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje lapkričio 22-26 d.d.

Toronto lietuvių ansamblis "Volungė" su savo vadove muz. Dalia Skrinskaite-Viskontiene pirmąjį koncertą Bostono lietuviams spalio 7 d. surengė Miltone, Fontbonne akademijos salėje. "Volungę" šiam koncertui pakvietė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius. Koncerte atskirus pasirodymus turėjo "Volungės" mišrus choras, moterų ir vyrų chorai. Programon įsijungė su "Volungės" ansambliu atvykusi sol. Anita Pakalniškytė ir akompaniatorius pianistas Jonas Govėdas.

Italijos leidykla "Mauro Baroni Editore" italų ir lietuvių kalbomis netrukus išleis mūsų žemininkų grupės poezijos antologiją "La nostalgia dei terrestri" ("Žemininkų tėvynės ilgesys"). Šiuo leidiniu pradedama serija "Baltica". Antologiją sudarė ir eilėraščius išvertė lietuvių kalbą mokantis baltistas Pietro Umberto Dini, įvadą italų ir anglų kalbomis parašė Giuseppe Cordoni. Antologiją "Žemininkų tėvynės ilgesys" sudaro 71 penkių žemininkų eilėraštis: Vytauto Mačernio — 15, Alfonso Nykos-Niliūno — 13, Henriko Nagio — 13, Kazio Bradūno — 16 ir Juozo Kėkšto — 14. Antologija kainuoja 24.000 Italijos lyrų — 17 JAV dolerių arba V. Vokietijos 34 markės. Ją galima užsisakyti šiuo adresu: Mauro Baroni Editore, Via Rosmini, 22, 55049 Viareggio, Italy.

Naujųjų metų sutiktuves Niujorko ir apylinkių lietuviams gruodžio 31 d. vakarą Kultūros židinyje rengia Lietuvių atletų klubas ir Maironio lituanistinė mokykla. Programą atliks Vilniaus filharmonijos vokalinis instrumentinis ansamblis "Oktava", vadovaujamas dirigento ir kompozitoriaus Mindaugo Tamošiūno, sukūrusio "rock" stiliaus oratoriją "Ugnies užkalbėjimas", kurią 1978 m. atliko tada jo vadovautas pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas". Su "Oktavos" ansambliu Niujorkan atvyksta du jo dainininkai solistai — Žilvinas Bubelis ir Liutauras Čepračkas, sportinės gimnastikos ir šokių atstovė Erika Meškauskaitė, išrinkta grakščiausia 1989 m. lietuvaite. "Oktavos" lietuviškų dainų ir muzikos koncertai 1990 m. pradžioje, be Niujorko, numatyti Floridos lietuvių kolonijose, Baltimorėje, Čikagoje, Bostone, Klivlande, Toronte, Ročesteryje ir galbūt įvyks kitose vietovėse. "Oktavos" ansamblio viešnagė truks porą mėnesių.

JAV lietuvių fondo vajaus koncertas Niujorko ir apylinkių lietuviams 1989 m. spalio 28 d. įvyko didžiojoje Kultūros židinio salėje, surengtas Niujorko vajaus komiteto ir jo pirm. Lilės Milukienės. Programą atlikti turėjo du čikagiečiai — jaunoji smuikininkė Linda Veleckytė, pianistas ir dirigentas Alvydas Vasaitis, 1977-83 m. vadovavęs Čikagos lietuvių operai, ir sol. Birutė Vizgirdienė, sopranas iš Los Angeles. Tačiau pastaroji susižeidė koją ir negalėjo atvykti. Tad liko tik smuikininkė L. Veleckytė ir pianistas A. Vasaitis, spalio 22 d. turėję klasikinės muzikos kūrinių koncertą Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Jiedu praplėtė programą, užpildydami sol. B. Vizgirdienės išsijungimo atneštą spragą. Nemažą dalį niujorkiečiams atliekamų tarptautinės klasikos kūrinių jie įjungė iš koncerto Čikagoje. Niujorkiečiams turbūt įdomiausi buvo lietuvių kompozitorių kūriniai: Balio Dvariono "Elegija", Juozo Pakalnio "Rauda", dr. Vinco Kudirkos mazurka "Sudiev" ir valsas "Varpelis". Koncerto dalyvius pasveikino vajaus komiteto pirm. L. Milukienė. Apie JAV lietuvių fondą, telkiamais įnašais pasieksiantį penkis milijonus dolerių, kalbėjo iš Čikagos atvykusi valdybos pirm. Marija Remienė. Tūkstančio dolerių čekius ji įteikė žurnalo "Aidai" red. kun. Leonardui Andriekui, OFM, ir "Darbininko" red. Pauliui Jurkui.

Tarptautinei fotoparodai, keliaujančiai po Japonijos miestus, buvo atsiųsta apie 10.000 nuotraukų, o vertintojų komisija atrinko tik 130. Parodon buvo įjungtos vilniečio Vytauto Daraškevičiaus etnografinės tematikos nuotraukos ir taip pat su etnografija susietą kauniečio Algirdo Kairio "Rasos šventė", jam laimėjusi parodos aukso medalį.

Klaipėdos skulptūrų parkas ir šiemet buvo papildytas tradicinėje Lietuvos skulptorių vasaros stovykloje Smiltynėje nukaltais kūriniais. Parką papuošė trys naujos skulptūros: vilniečio Sauliaus Šiukšto "Augalas", klaipėdiečių Stasio Mišeikio "Uostas" ir Arūno Sakalausko "Sparnuotoji". Tai buvo paskutinės parkan priimtos skulptūros. Klaipėdos skulptūrų parke dabar jų yra 117. Daugiau jų čia nutarta nebestatyti. Kiti trylikos skulptorių darbai papuošė Smiltynę.

Biržų kraštotyros muziejus persitvarko į kultūros istorijos muziejų, kurio darbuotojai galės plačiau tyrinėti Lietuvos šiaurinių rajonų kultūros istoriją. Muziejaus rinkinius neseniai papildė M. Radvilos Juodojo 1563 m. išleista "Bresto biblija". Biržų kultūros istorijos muziejuje dabar yra vienintelis šios biblijos egzempliorius su išlikusiu tituliniu lapu. Muziejus taipgi turi Biržų pilies autentiškų gipsinių figūrėlių ir krosnių apdailos fragmentų.

Klaipėdos muzikinis teatras lapkričio 5 d. mažuosius žiūrovus pakvietė į baleto "Raudonodžių vadas" premjerą. Naująjį baletą sukūrė klaipėdietis kompozitorius Alvydas Remesa, jam panaudojęs amerikiečių klasiko O'Henrio novelę. Premjerinį spektaklį paruošė dirigentas Algis Lukoševičius, baletmeisteris Povilas Fokinas ir dail. Sofija Kanaverskytė. Pastatyman buvo įjungta visa Klaipėdos muzikinio teatro baleto grupė.

Pirmąją religijos filosofijos ir bažnytinės muzikos studijų savaitę, pavadintą Lapkričio sinoikija, 1989 m. lapkričio 11-19 d.d. surengė Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikologų sekcija ir Lietuvos filosofų draugijos religijos filosofijos sekcija su dvasininkais. Muzikologų sekcijos pirm. Jurgio Dvariono pranešimų, didelio visuomenės dėmesio susilaukė Marijampolėje, Kaune ir Vilniuje skaitytos paskaitos, padaryti pranešimai, surengtos muzikos valandos. Lapkričio sinoikijas norima rengti kasmet po Vėlinių, plėsti su jomis susijusias vietoves. Sinoikijose nutarta nesiriboti vien tik filosofais, muzikologais bei dvasininkais, bet įjungti ir dailininkus, architektus, rašytojus. Bus organizuojamos ne tik bažnytinės muzikos valandos, bet ir dailės parodos, rengiami religinės poezijos vakarai. Pirmojoje sinoikijoje sudaryta iniciatyvinė grupė, kuri rūpinsis Lietuvos religijos filosofijos ir bažnytinio meno centro įsteigimu. Į jį iš Romos norima perkelti Lietuvių katalikų mokslo akademiją. Šiai minčiai pritaria ir jos dabartinis pirm. kun. dr. Antanas Liuima, SJ. Padarytus pranešimus žadama išleisti lietuvių ir anglų kalbomis.

Kaune atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas dėstytojų eiles stengiasi papildyti išeivijos lietuviais. Pirmuosius ledus antropologijos paskaitomis pralaužė Ilinojaus universiteto prof. Arvydas Žygas. Šiais mokslo metais skaityti paskaitų atvažiuos ir daugiau užsienio lietuvių iš JAV, Australijos, Kanados ir Italijos. Antropologijos kurso dalį "Individas ir kultūra" dėstys Kalifornijos universiteto prof. Liucija Baškauskaitė, įvadinį gamtos pažinimo kursą — Pietų Karolinos universiteto prof. dr. Martynas Yčas, filosofiją — Pietų Karolinos universiteto prof. dr. Kęstutis Skrupskelis ir australas Vytautas Daniela, ekonomiką — Naujosios Anglijos koledžo prof. Rimas Kalvaitis, apskaitą — kanadietis prof. Henris Dauderis, marksizmo pagrindus — Indianos universiteto prof. Julius Šmulkštys, religijos tyrimus — mons. Vytautas Kazlauskas iš Romos. Dėstyti anglų kalbą yra pakviesta Milda Danytė iš Kanados sostinės Otavos. Kalifornijos universiteto prof. dr. Algirdas Avižienis, priklausantis Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo direktoriatui, rūpinasi gabiausių Kauno universiteto studentų tobulinimusi JAV, Kanadoje ir kitose šalyse. **V. Kst.**

Atsiųsta paminėti

Į LAISVĘ. Nr. 106(143) 1989 spalis. Rezistencinės minties ir politikos žurnalas. Redaktorius: Juozas Baužys. Leidžia – Lietuvių fronto bičiuliai. Metinė prenumerata: JAV, Kanadoje ir Australijoje – $10 (amerikiet.), Europoje ir P. Amerikoje – $7 (amerikiet.).

LITUANUS Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences, Volume Thirty-Five, Number Four, Winter 1989. Editor of this issue Antanas Klimas, University of Rochester.

METMENYS, Kūryba ir analizė. Nr. 57, 1989. Redaguoja Vytautas Kavolis. Leidžia AM & M Publications dukart per metus. Prenumerata — $15.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Devintas tomas. Pogrindžio leidinio 68-75 numeriai, 1985-1987 m. Spaudai paruošė Aleksandras Pakalniškis, jn. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennessee, 1989 m. Tiražas — 3000. Kaina — $10 kietais viršeliais.

LIETUVOS KANKINIŲ

pavyzdys ir nuopelnai tesuteikia visiems lietuviams ištvermės bei ryžto darbuotis

GIMUSIO KRISTAUS

pilnutiniam įsikūnijimui mūsų tautoje!

LIETUVOS KANKINIŲ
parapijos Anapilyje kunigai:
prel. dr. Pranas Gaida
ir kun. Jonas Staškus

PARAPIJOS TARYBOS PREZIDIUMAS:
Jonas Andrulis, Vida Valiulienė, Juozas Karasiejus, Zita Gurklytė, Vidmantas Valiulis, Slava Žiemelytė, Albina Augaitienė, Rimas Paulionis, Viktoras Narušis Regina Celejewska, Pranas Linkevičius, Genovaitė Gaižutienė, Stasys Vaštokas

Kristaus gimimo šventės ir Naujų metų

proga sveikinu visus Otavos lietuvius, brolius kunigus, gimines ir visus mielus tautiečius pavergtoje Lietuvoje, linkėdamas šventinio džiaugsmo, ištvermės ir geriausios sėkmės naujaisiais metais.

Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas,
Otavos lietuvių katalikų misijos kapelionas

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų proga sveikinu Aušros Vartų parapijos parapijiečius, lietuvius. Dievo ir tėvynės meilė teišryškina mumyse žmogaus didybę ir teveda mus į Dievo karalystę.

Tėv. Juvenalis Liauba, OFM
Aušros Vartų parapijos klebonas Hamiltone

Šventų Kalėdų

proga sveikinu visus mano buvusius parapijiečius, kur jie bebūtų, ir visus pažįstamus, linkėdamas

linksmų švenčių ir laimingų Naujų metų –

kun. Ignas Mikalauskas, OFM

Beletristinis žvilgsnis

Mažasis Betliejaus Benjaminas

ROLF KRENZER

Tikrai laimingas savo gyvenime Benjaminukas niekad nesijautė. Iš pat mažens jis negalėjo, kaip jo broliukai ir sesutės, bėgioti ir šokinėti, o kiek paūgėję net lauko darbuose tėvams padėti. Jeigu jis norėjo išeiti į lauką, tėvai turėjo išvesti. Kartais vargais negalais jis ir pats vienas išrėpliodavo ant visų keturių. Paskutiniu metu jis ir to atsisakė, nes tai, ką jis gatvėje girdėjo ir matė, ne visuomet buvo įdomu. O ir tėvams buvo geriau, jeigu jis likdavo namie. Juk ir taip užteko su juo rūpesčio. Dėl jo reikėjo daugiau vargti, negu dėl visų kitų vaikų kartu paėmus. Jis turbūt niekad negalės pats sau duonos užsidirbti. Kol tėvai gyvi, jie jį aprūpins, vėliau broliai ir seserys turės tą naštą perimti.

Dėl to Benjaminukas dažnai būdavo vienas. Jis jausdavo kitų nepakantumą, nors jie ir stengdavosi to per daug nerodyti.

Netoli gyvenamojo namo buvo senas tvartas. Ten paprastai būdavo šilta ir jauku. Kai visi išeidavo iš namų, Benjaminukas dažnai nuropodavo ten. Ilgai tai užtrukdavo, bet visuomet apsimokėdavo. Tvarte jis galėdavo patogiai įsitaisyti šiauduose ir ilgai, ilgai kalbėtis su jaučiu, jeigu nebūdavo išvestas į lauko darbus.

Čia niekas neužeidavo, kas į jį būtų galėjęs smalsiai ar su panieka žiūrėti. Čia tikrai niekas negalėjo iš jo tyčiotis ar jį šalin pavaryti.

Tėvai ir kiti šeimos nariai buvo apsipratę Benjaminuką atrasti tvarte. Jie nesibardavo, jeigu jis kartais ten ir pernakvodavo. Prie darbo vis tiek nebuvo galima jo pristatyti, o ten jam nieko blogo negalėjo atsitikti.

Gal ir visas mažojo Benjamino gyvenimas būtų taip prabėgęs, be ypatingų nuotykių. Bet vieną dieną į Betliejų pradėjo atvykti daug svetimų žmonių. Tai buvo tokie, kurių tėvai ar seneliai buvo čia gyvenę ar ir tebegyveno, o jie patys buvo kitur išsikėlę – darbo susiradę ar šeimas sukūrę. Mat galingasis imperatorius buvo išleidęs įsakymą surašyti visus savo valstybės gyventojus. O kad skaičius būtų tikras, liepė visiems keliauti į savo kilmės vietą ir ten įsirašydinti mokesčių sąrašuose. Taip geriausiai buvo galima surinkti žinias apie visus, kad paskui visi galingajam valdovui mokėtų mokesčius.

* * *

Benjaminukas nugirdo, kad ir jo tėvų seni pažįstami atkeliavo į Betliejų. Vieni buvo turtingi, gerai apsirengę, o kiti labiau suvargę negu tada, kai dar gyveno Betliejuje.

Mažąjį Benjaminą tie svetimi žmonės labai domino. Todėl jis dabar dažnai sėdėjo troboje prie durų ir jas kiek prasivėręs žiūrėjo pro plyšį į gatvę. Iš čia gana gerai matėsi ir didelė aikštė prie užeigos. Dažnai jis negalėjo ir atsižiūrėti, kaip keleiviai atvyksta, kaip nuo jų asilų ir kupranugarių buvo nukraunamos naštos, kaip buvę draugai ir seni pažįstami skubiai artindavosi ir triukšmingai sveikindavosi su atvykusiais.

Dabar gyvenimas Betliejuje virte virė. Benjaminukas jį stebėjo su didžiausiu dėmesiu, nors jo niekas nematė. Vakare, kai visi namiškiai susirinkdavo, jis pradėdavo pasakoti, ką per dieną matęs. Ir tai, kad jis pasirodydavo dėmesio centru, kad visi jo klausosi, buvo jam naujas, iki tol nežinomas ir malonus jausmas. O tėvams ir broliams bei seserims buvo tikrai įdomu išgirsti visas naujienas, nes per dieną prie darbo nebuvo kada jas išgirsti.

Pagaliau visi, kuriems Betliejuje reikėjo įsirašydinti į mokesčių sąrašus, buvo atvykę. Ir Benjaminukas suprato, kad tas įdomus laikas greit pasibaigs. Už kelių dienų visi svečiai iškeliaus atgal, ir aikštė prie užeigos vėl liks tuščia kaip buvusi.

Vienos dienos vėlyvą popietę, nors durys buvo uždarytos, aiškiai buvo girdėti, kad dar nauji keleiviai atvyko. Benjaminukas gerai girdėjo, kaip užeigos šeimininkas garsiai kalbėjosi su kažkokiu vyru. Ir neatrodė tas pokalbis labai draugiškas. Mažasis Benjaminas ant visų keturių priropojo prie durų ir prasivėrė nemažą plyšį, kad galėtų geriau girdėti ir matyti. Įraudusiu veidu ir stipriai mosikuodamas rankomis šeimininkas įtikinėjo kukliai apsirengusį keleivį, kuris viena ranka laikė apglėbęs jauną moterį.

"Ne! – rėkė šeimininkas. – Mano namai tikrai perpildyti iki pastogės! Tikėkite manimi!"

Keleivis laikė maldaujančiai iškėlęs ranką ir jokiu būdu nenorėjo leistis nuvaromas. Jis visą laiką rodė pirštu į užeigą ir vis aiškino šeimininkui, kad šalia jo stovinčiai moteriškei būtinai reikalinga pastogė. Bet šeimininkas darėsi dar triukšmingesnis ir priešginesnis.

Tai truko gana ilgai. Šeimininkas norėjo tais žmonėmis atsikratyti, bet anas vyras nesidavė nuvaromas.

Benjaminukas tik dalį pokalbio tegalėjo suprasti. Ypač jį sudomino nedidelė moteris, kuri baimingai stovėjo šalia vyro, nors nedaug ją ir tematė, nes vyras buvo ją užstojęs.

Pagaliau Benjaminukas atsidarė duris ir pusiau rėpliodamas išsliaužė į lauką. Juo labiau jis artėjo, juo aiškiau galėjo suprasti tą nedraugišką pašnekesį. Šeimininkas vis dar garsiai ir atkakliai tvirtino, kad jo namai tikrai perpildyti ir kad jis neturįs nė mažiausios tuščios kamaraitės. Bet keleivis su tokiu pat atkaklumu reikalavo pastogės.

"Ne dėl manęs – tarė jis, glausdamas prie savęs moterį. – Ji laukia kūdikio. Kur ji begali pasidėti?"

Dabar Benjaminukas jau tiek buvo priartėjęs, kad moterį galėjo gerai matyti. Ji stovėjo išbalusi ir išsigandusi, vos-ne-vos sulaikydama ašaras. Tik globianti vyro ranka jai teikė šiek tiek pasitikėjimo. Bet, matyt, ji aiškiai jautė, kad vyras yra per silpnas, kad pajėgtų jai duoti saugią globą. Nedraugiška šeimininko laikysena baigė užgesinti paskutinę vilties kibirkštėlę.

"Man gaila, bet aš ir tokioje padėtyje negaliu padėti!"– pradėjo šeimininkas iš naujo ir abejingai išskėtė rankas. Bet tuoj jis vėl pakėlė balsą, pradėjo garsiai ir piktai rėkti: "Neįmanoma! Aš negaliu jūsų priimti. Eikit kitur! Gal kartais rasite kokių tolimesnių giminaičių!".

Jis jau norėjo eiti. Bet tuo tarpu keleivis paleido moterį ir pagriebė jį už rankos.

Mažasis Benjaminas visą laiką žiūrėjo į keleivę moterį. Juk ir jis pats dažnai savo trumpame gyvenime buvo pajutęs, kaip sunku, kai esi priklausomas nuo kitų malonės. Jis jau ne kartą buvo patyręs, kokia skaudi pagaila be tikros užuojautos. Moteris, kuri baiminga ir suvargusi stovėjo šalia savo vyro, tą akimirką pergyveno visa tai, ką Benjaminukas, nors dar toks jaunas, jau daug kartų buvo pergyvenęs. Ja norėta atsikratyti – ji buvo atstumta, pavaryta šalin.

Tas atstūmimas, atsikratymas, pavarymas dėl to buvo toks beširdis ir pažeminantis, nes pagailos žodžiai veikė giliai įskaudinančiai. Taip, mažasis Benjaminas gerai pažinojo tą jausmą. Jam teko jį patirti ne tik iš svetimųjų, bet kartais ir iš savųjų. Jis galėdavo pasitraukti į tvartą, nuo atstūmimo ir atsikratymo galėjo pabėgti į šiaudus ir ten jaučio artumoje vėl palengva apsiraminti.

Ir tai moteriai reikėjo apsiraminti. Benjaminukas tai suprato! Tačiau kol kas jis liko sėdėti aikštės viduryje kaip stabo ištiktas, nes tai, ką dabar turėjo pergyventi keleivė moteris, jį lyg kaustyte sukaustė. Jis negalėjo nė akių nuo jos atitraukti, nors pastebėjo, kaip šeimininkas grubiai išsiplėšė iš keleivio rankos, piktai bardamasis nuėjo į užeigą ir garsiai užtrenkė duris.

Keleivis norėjo jį vytis, priėjo prie durų, ketino dar kartą pasibelsti, bet nuleido ranką.

Nusiminęs ir nusivylęs jis sugrįžo pas savo moterį. O ji vis dar tebestovėjo ten pat, kur

(Nukelta į 9-tą psl.)

Linksmų švenčių

Toronto Maironio mokykla

Džiugių
šv. Kalėdų

ir laimingų bei pilnų geros nuotaikos naujų metų
linki visiems lietuviams bei parapijiečiams –

Lietuvos kankinių parapijos choras

Lietuviška daina – Širdies paguoda.

šv. Kalėdų proga sveikiname bei linkime visuomenei džiaugsmo ir laimingų naujų metų –

Toronto Volungė ir dirigentė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

linkime mūsų choro rėmėjams, draugams ir visiems lietuviams, išblaškytiems plačiame pasaulyje.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

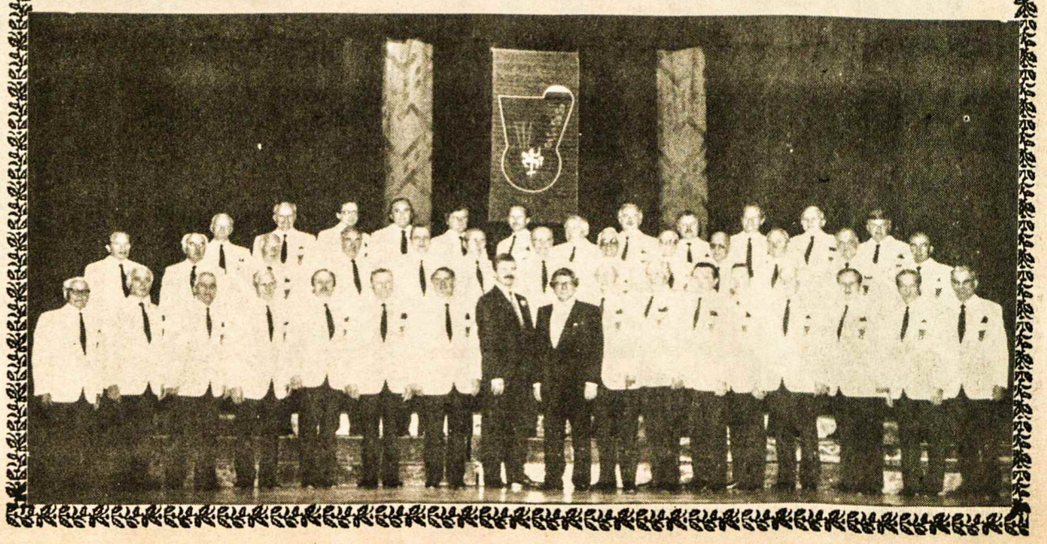

Mažasis Betliejaus Benjaminas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

buvo palikęs. Stovėjo kaip pasimetusi, nuleidusi akis žemyn, nežinodama, ką bedaryti.

"Ir vėl nieko!" – pratarė vyras. Moteris tik linktelėjo galvą.

"Mes turime tvartą!" – staiga sušuko Benjaminukas ir pats nusigando suvokęs, kad taip garsiai sušuko, "Mes turime tvartą!"

Keleivis atsigręžė į tą pusę, kur buvo išgirdęs balsą. Jis vėl uždėjo ranką ant jos pečių ir palengva vedėsi ją arčiau. Abu jie pasilenkė prie jo žemyn, ir mažasis Benjaminas galėjo pažvelgti į moters akis.

"Tvartas?" – paklausė keleivis.

"Ten šilta! Vakarais ten atveda ir jautį!" – paaiškino Benjaminukas.

Staiga jam atėjo mintis, kad toks pasiūlymas buvo labai jau skurdus ir menkas. Argi galima žmogui siūlyti apsistoti tvarte? Turbūt tos nepažįstamos moters vaizdas jį taip paveikė, kad visas abejones pamiršo. Dabar beveik gėdijosi, kad prisiminė tą seną tvartą. Jis norėjo atsiprašyti; nenorėjo, kad svetimi keleiviai jo išsišokimą priimtų kaip nevykusį pokštą. Pasijuto labai nejaukiai, bet neištarė nė žodžio. Jeigu galėtų bėgti, pabėgtų ir tiek! O dabar jis sėdėjo vietoje, bejėgis greit pasišalinti, sėdėjo, nors norėjo būti toli, toli.

"Gerai, tai parodyk mums tą tvartą!" – prabilo moteris.

Kai Benjaminukas vėl pažvelgė jai į akis, pajuto, kad ten atsirado mažytė vilties kibirkštėlė. Labai mažytė, bet vis tiek – vilties! Ir to pilnai pakako – Benjaminukas apsiramino.

"Va ten, už mūsų namo!" – pasakė jis tyliai ir pasuko galvą į tą pusę.

"Aha!" – pratarė keleivis ir dar arčiau pasilenkė prie mažojo Benjamino. "Ar parodysi mums tą tvartą?" – paklausė jis, o jo akių žvilgsnis klausė, ar Benjaminukas sutinka, kad jis jį pakels nuo žemės ir paneš, kad greičiau būtų galima tvartą rasti.

Benjaminukas leidosi stiprių keleivio rankų pakeliamas ir nešamas prie tvarto. Nepažįstama moteris sekė paskui juos.

Iki tvarto netoli tereikėjo eiti. Tačiau Benjaminukas pasijuto toks laimingas, kad jie jo pasiūlymą priėmė. Tas trumpas kelio galas, kurį jis nuėjo sėdėdamas ant nepažįstamo vyro rankų, įkvėpė jam tiek stiprybės bei ryžto, kad lengvai sugebės pakelti tėvų priekaištus ir pabarimus. Jis nebebijojo.

Kai jie įėjo į tvartą, Benjaminukas dar geriau suvokė, kaip čia keleiviai turės jausti visą nykumą ir skurdą. Jam atrodė, kad tie žmonės tuojau pat apsisuks ir išeis.

Tačiau Benjaminuko širdyje staiga dingo tvarto nykumo jausmas, ir jis pajuto, kaip jį apgaubia kažkokia šiluma. Jis atsiminė, kad ir jam pačiam tas tvartas teikė daugiau šilimos bei jaukumo, negu namai ir artimieji šeimoje.

"Vėliau ir jautis čia atsiras!" – pasakė jis.

Moteris atsisėdo ant šiaudų. Ir kai vyras nuleido mažąjį Benjaminą nuo rankų į šiaudus šalia moters, ji jam nusišypsojo.

"Ačiū!" – ištarė ji, ir vilties kibirkštėlė jos akyse sustiprėjo.

* * *

"Bent galvą po stogu galėsime priglausti!" – atsiduso keleivis ir ėmėsi išskleisti paklodes, kurias buvo atsinešę. "Netrukus aš pas jus užeisiu, kai tavo tėvai bus namo parėję" – pridūrė keleivis. Benjaminukas dar geriau pasijuto.

Kai jis iš tvarto šliaužė į trobą, pats save ėmė klausti, ką tėvai į visa tai pasakys. Bet jis nebijojo, nes tas svetimas vyras žadėjo pats su tėvais pasikalbėti.

Tiesą pasakius, o kas čia jiems galėjo nepatikti, kad tie svetimi žmonės kelias naktis pernakvos tvarte. Pagaliau juk tik jautis ten laikomas. O jam jie tikrai neužklius.

Kai motina išgirdo, kad keleivė laukia kūdikio, būtinai norėjo tą moterį parsivesti į namus. Bet gimdymo skausmai ką tik jau buvo prasidėję. Todėl ji pati nuėjo į tvartą, norėdama padėti, kai kūdikis ateis į pasaulį. Tik pirma ji dar paguldė Benjaminuką į lovą.

Ir tą naktį tiek daug kas įvyko, kad mažasis Benjaminas to nebepamiršo per visą savo gyvenimą. Per patį vidurnaktį jis pabudo, nes jį pažadino garsai ir šauksmai. Daug žmonių buvo sukilę ant kojų. Jie garsiai šūkavo, juokėsi ir džiaugėsi. Benjaminukas aiškiai girdėjo, kai jie praėjo pro jų namus.

"Kas čia pasidarė?" – paklausė jis kitus, kurie jau buvo sukilę ir apsirengę.

"Mūsų tvarte užgimė kūdikėlis! – linksmai sušuko tėvas. – "Tik tu pagalvok, Benjaminuk, kas atsitiko!"

"Ir dar koks kūdikis!" – atsiliepė vienas iš brolių. – "Dievo Sūnus gimė mūsų tvarte!" Benjaminukas nepatikliai pažvelgė į vieną ir kitą.

Tada tėvas pasiėmė jį ant rankų ir papasakojo, kad Dievas atsiuntė pas piemenis savo angelą. Taip pat jam papasakojo, kad piemenys prikėlė visą Betliejų ir kad dabar visi atėjo, norėdami išvystyti Dievo Sūnų.

"Bet kūdikėliui nėra ten lovelės!" – nedrąsiai pastebėjo vaikas.

"Jie paguldė jį ėdžiose. Naktį tvarte šilčiau, negu lauke!"

Taip, mažasis Benjaminas tai labai gerai žinojo.

"Eikš, ir tu pamatysi kūdikį!" – tarė tėvas ir nusinešė Benjaminuką iš namų į tvartą. Broliai ir seserys atbėgo iš paskos.

Tvarte buvo daug žmonių. Tiek daug, kad Benjaminukas kūdikio ėdžiose negalėjo pamatyti. Tada tėvas jį taip aukštai iškėlė, kad ir jis per visų galvas galėjo matyti ėdžias.

Tikrai! Ėdžiose gulėjo mažas kūdikėlis. Gulėjo visiškai ramus ir nekreipė dėmesio į tai, kas čia aplinkui dedasi.

Šalia kūdikio sėdėjo keleivė moteris. Dabar ji virš visų galvų pastebėjo ir Benjaminuką. Ji matė, kaip tvirtos tėvo rankos laikė jį taip aukštai iškeltą, kad jis per visų galvas galėjo išvysti kūdikį, kurį Dievas šią naktį tame tvarte atsiuntė į pasaulį. Ji pažvelgė į Benjaminuką. Jos akyse nebesimatė nusivylimo. Nei išgąsčio, nei baimės.

Mažojo Benjamino žvilgsnis susitiko su moters akimis, ir jis pajuto, kaip jam darosi gera, gera. Jis pasijuto ramus ir laimingas. Kartu jis juto ir tvirtas tėvo rankas, kurios jį vis dar laikė aukštai iškeltą, taip kad jis visą laiką galėjo regėti kūdikį, paguldytą ėdžiose.

Vokiškas apysakos pavadinimas: "Der kleine Benjamin von Betlehem" iš "DAS WEIHNACHTSLICHT. Geschichten um Weihnachten, 42-57 psl. Lahn-Verlag, Limburg, 1988. 128 psl.

Vertė –
T. **Konstantinas Gulbinas,**
kapucinas

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams, bičiuliams ir pažįstamiems
Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga –

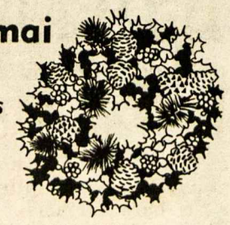

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Sveikiname

mielus gimines, bičiulius ir pažįstamus su

šv. Kalėdomis

ir

NAUJAIS METAIS-

Juozas ir Danutė Daniai

Ottawa, Ont.

SVEIKINU

visus savo gimines, draugus bei pažįstamus, su *šv. Kalėdomis ir naujais 1990 metais.*

Linkiu naujos vilties, ištvermės ir geriausios sėkmės visuose užmojuose bei darbuose.

Mount Brydges, Ont. Juzė Valaitienė

Linksmų
šv. Kalėdų
ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų
linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Irena, Edvardas ir Ričardas Punkriai
Vilija, Edvardas, Andrėja ir Andriukas Punkriai
Kazimiera Arlauskienė, FL
Marytė ir Justas Punkriai, FL

Linksmų
šv. Kalėdų
ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų
linkime savo mieliems giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Hilda, Romas Simanavičiai ir šeima

Sveikinu su
šv. Kalėdomis,
linkime gerų ir laimingų
Naujų metų
mieliems giminėms, draugams bei pažįstamiems –

Evelin ir Jonas Klipčiai,
Oakville, Ont.

Sveikiname
Kanados lietuvių kultūros muziejaus-archyvo geradarius ir visus Kanados lietuvius
su šv. Kalėdomis ir naujaisiais 1990 metais.
Tegu šventės atneša jums džiaugsmą ir visokeriopą pasisekimą –

Kanados lietuvių kultūros muziejus-archyvas

Linksmų
šv. Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų Metų
linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems –

HENRIKAS, DALIA STEPONAIČIAI

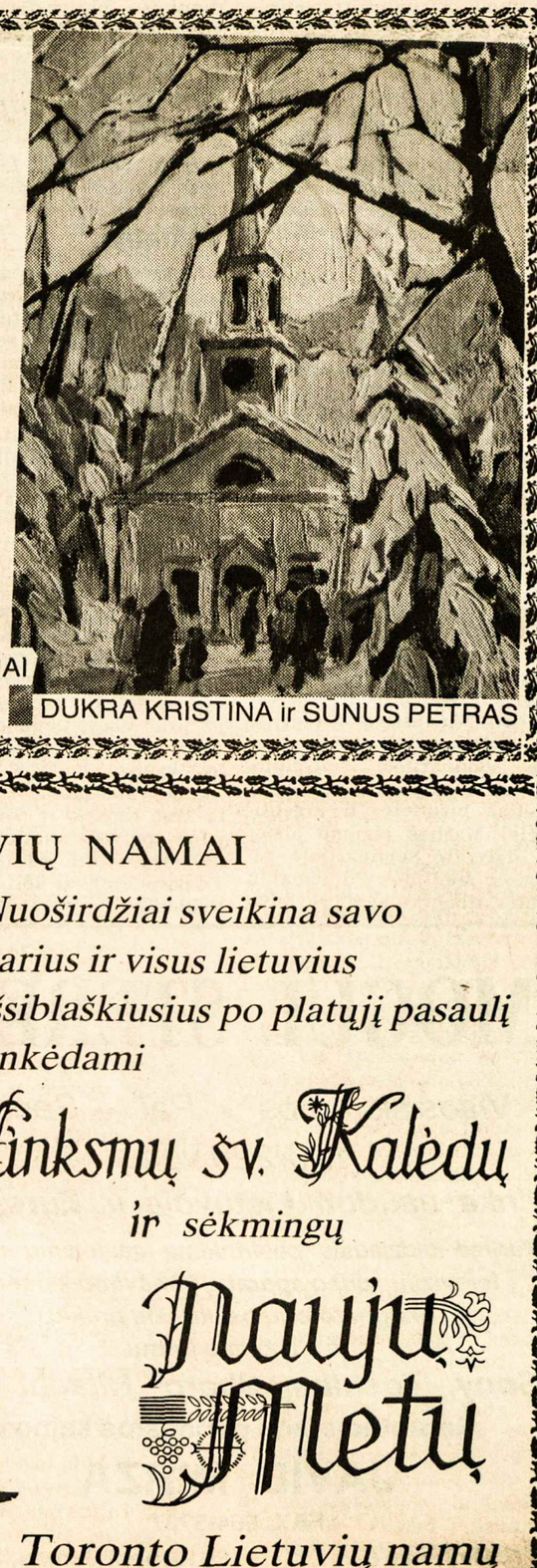

DUKRA KRISTINA ir SŪNUS PETRAS

Ir ATMINTY atgis Bernelių šventos Mišios,
Ir kaip žarijos, visos žvaigždės atsigaus,
Ir širdyje, tarytum tėviškėn sugrįžus,
Varpai ir giesmės ir vargonų maldos gaus.
Bernardas Brazdžionis

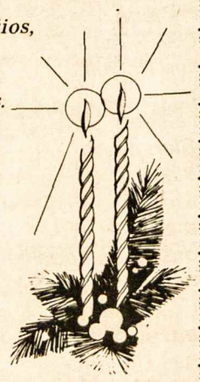

Džiugių šv. Kalėdų ir laimės pilnų naujų metų.
Šia proga dėkojame visiems mūsų rėmėjams.

"Aitvaras"

Sveikiname
visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus
šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga.

Albinas ir Janina Blauzdžiūnai,
La Salle, Quebec

Linksmų Kalėdų
švenčių ir laimingų
naujų metų
linkime klubo nariams, rėmėjams bei visiems lietuviams išeivijoje ir pavergtoje Tėvynėje —
Toronto lietuvių sporto klubas "Vytis" valdyba

Sveikiname
visus draugus ir pažįstamus su
Kalėdomis ir naujais metais.
Linkime, kad 1990 išsipildytų visų troškimas – nepriklausoma Lietuva!

Petra ir Vladas Jankaičiai

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

Nuoširdžiai sveikina savo narius ir visus lietuvius išsiblaškiusius po platųjį pasaulį linkėdami

Linksmų šv. Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų Metų

Toronto Lietuvių namų valdyba

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Ekonominių problemų Klivlande, sumažėjus klientų skaičiui, susilaukė Lietuvių namai ir Lietuvių Amerikos piliečių klubas su barą turinčia "Gintaro" valgykla. Iš pirmininko pareigų pasitraukė joms išrinktas Juozas Stempužis. Jo pareigas vėl perėmė Romualdas Bublys, o vykdomuoju vicepirmininku buvo išrinktas adv. Egidijus Marcinkevičius. "Gintaro" valgyklon buvo investuota nemažai pinigo pagerinti virtuvei ir barui, administratore pasikviesta Teresė Stasaitė-Parell. Pagerėjimo betgi nesusilaukta. Lietuvių namų vadovai buvo priversti atleisti ją ir jos štabą. Naująja administratore pakviesta šešiolikos metų patirtį turinti Nijolė Motiejūnienė.

Tilžės akto 71-jų metų sukakties minėjimą Čikagos lietuviams Šaulių namuose surengė Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis. Tuo aktu 1918 m. lapkričio 30 d. Mažosios Lietuvos tautinė taryba paskelbė gyventojų norą prisijungti prie nepriklausomos Lietuvos. Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio valdybos pirm. V. Žiobrys, pradėdamas minėjimą, pabrėžė, kad anuometinis gyventojų noras ir šiais laikais tebėra neįgyvendintas. Programai vadovavo šių minėjimų pradininkas Algis Regis, istorinį Tilžės aktą perskaitė Kurtas Vėlius. Jono Dainausko paskaita "Tilžės akto genezė" minėjimo dalyvius nuvedė į anuometines ir dabartines dienas, supažindindama juos su istorinių įvykių raida. Vilniaus jaunimo teatro aktorė Apolonija Matkevičiūtė-Steponavičienė programon įsijungė Maironio, Bernardo Brazdžionio, Antano Miškinio eilėraščių ir liaudies dainų pyne.

Union Pier lietuvių draugija Mičigano valstijoje turi 114 narių. Jos veikla kasmet aptariama rudeniniame posėdyje, kuris 1989 m. buvo sušauktas rugsėjo 23 d. Gintaro vasarvietės valgykloje. Pirmiausia minutės susikaupimu prisiminti trys mirusieji draugijos nariai — Marija Lengvinienė, Petras Norkaitis ir dail. Viktoras Petravičius. Veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. E. Vengianskas, finansinį pranešimą — ižd. A. Mikštas. Iš tų pranešimų paaiškėjo, kad Atlantą perplaukusiems Lietuvos buriuotojams paskirta $1.600, o dabar lietuviškiem reikalam išdalintos iš banko gautos $971 palūkanos. Susirinkime padarytas draugijos įstatų pakeitimas, pagal kurį valdyba bus renkama ne vieneriem, o dvejiem metam. Buvo išrinkti ir, pareigomis pasiskirstę, naują valdybą dvejų metų kadencijai sudarė: pirm. E. Vengianskas, vicepirm. S. Kasnickienė, ižd. A. Mikštas, sekr. R. Vaitkienė, reikalų vedėjas V. Gutauskas, renginių vaišių vadovė P. Mikštienė, ryšininkė su amerikiečiais ir ligonių lankytoja R. Albrechtienė.

Argentina

Birutės draugija Adrogue kunigystės keturiasdešimtmečio proga pagerbė savo dvasios vadą kun. Augustiną Steigvilą, MIC. Padėkos Mišias jis atnašavo seminarijos koplyčioje, kur buvo susirinkę lietuviai seneliai, birutietės ir argentiniečiai Marijos legiono atstovai, dalyvavę seminarijoje surengtose studijose. Po pamaldų Birutės draugijos namuose buvo surengti bendri pietūs. Jurgis Brazaitis rodė vaizdajuostes. Vienoje buvo įrašytas Argentinon atvykusių Lietuvos menininkų koncertas, kitoje — Vilniuje su dainomis ir šokiais studentų atliekami senovės papročiai. Birutiečių pirm. V. Gražulevičienė atnešė sukaktuvinį tortą. Dalyviai lietuviškai ir ispaniškai sugiedojo "Ilgiausių metų" kun. A. Steigvilui, MIC, o jis supažindino su Dievo tarnyboje praleistais metais Europoje ir Argentinoje.

Australija

Akademinio skautų sąjūdžio Sidnio (Sydney) skyrius šios organizacijos 65-rių metų sukaktį paminėjo Lietuvių klube 1989 m. spalio 29 d. Prieš minėjimą uždaroje sueigoje perrinkta skyriaus vadovybė. Pirmininke buvo išrinkta ps. fil. Eglė Žižytė-Garrick, pavaduotoja — ps. fil. Tamara Vingilienė. Sukakties minėjime dalyvių dėmesys buvo nukrypęs į du pranešimus, kuriuos padarė Lietuvoje ilgesnį laiką viešėję du tautiečiai iš Sidnio. Skyriaus narė sociologė ps. fil. Kristina Virgeningaitė dalijosi iš Lietuvos parsivežtais asmeniniais įspūdžiais. N. S. W. universiteto Sidnyje prof. dr. Algis Kabaila padarė apžvalginį pranešimą apie tautinio atgimimo proveržius Lietuvoje, kur jiems vadovauja Lietuvos persitvarkymo sąjūdis. Pranešimas buvo iliustruotas garsajuostėmis, atsivežtais plakatais, kalendoriais bei kitais suvenyrais.

Britanija

A. a. Ona Ivanauskienė, buvusi tauragietė, spalio 1 d. mirė kraujo vėžiu naujoje Oldhamo ligoninėje, sulaukusi 79-rių metų. Lietuvoje neteko Sibiran išvežto savo vyro Bružo, liko tik sūnus Jonas. Anglijon atvyko 1947 m. Ketverius metus dirbo tekstilės fabrike, ištekėjo už J. Ivanausko, kuris mirė 1977 m. Velionė priklausė Mančesterio lietuvių klubui, lietuvių moterų rateliui "Rūta". Klube sekmadieniais paruošdavo pietus viengungiams ir kitiems svečiams. Palaidota spalio 18 d. šeimos kape Oldhamo Green Acres kapinėse. Gedulines Mišias atnašavo ir apeigas kapinėse atliko lietuvių kapelionas kan. V. Kamaitis. Liko sūnus Jonas, keturi vaikaičiai ir giminės.

Vokietija

Lietuvių katalikų misija Rotenburgo-Štutgarto vyskupijoje 1989 m. spalio 8 d. Štutgarte paminėjo sidabrinės veiklos sukaktį. Misijai vadovauja vyskupijos paskirtas ir Vatikano patvirtintas kun. Kazimieras Senkus. Misija yra svarbi ne tik religiniam, bet ir kultūriniam lietuvių gyvenimui. Į sukaktuvines iškilmes Kolpingo namuose atvyko 80 lietuvių. Apie VLB Štutgarto apylinkės veiklą kalbėjo pirm. Elgardas Šulcas, apie Pforzheimo lietuvius — A. Cesevičius, apie ekumeninį bendradarbiavimą — ev. kun. M. Klumbys. Koncertą surengė tada V. Vokietijoje viešėjęs Vilniaus operos solistas ir konservatorijos prof. Vacys Daunoras su pianistu Robertu Bekioniu. Misijos vadovo kun. K. Senkaus iniciatyva iš Lietuvos buvo gauta Zino Kazėno ir Gintaro Jaškūno spalvotų nuotraukų paroda, atspindinti jos laisvėjimą. Ta paroda dabar keliauja po V. Vokietiją.

MOGUL STEREO

Visos sistemos • Pal • Secam

110-220 voltų

tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje

Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:

Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.

Garantuojamos geriausios kainos

JAVID MIRZA

FAX: 664-5737

170 Highway 8, Stoney Creek, Ont. 664-5733

891 Upper James, Unit 4, Hamilton, Ont. 574-3310

SVEIKINAME

mielus tautiečius, savo artimuosius, gimines, draugus, pažįstamus, jų šeimas pavergtoje Lietuvoje bei laisvajame pasaulyje

Kristaus gimimo ir Naujų metų

švenčių proga, linkėdami visiems betliejinės šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios Dievo palaimos ir geriausios sėkmės naujaisiais metais

L. A. Andruliai
Aniceta Aperavičienė
Jonas Araminas, Montreal, Que.
Albina ir Pranas Augaičiai
Birutė Antanaitienė, Hamilton, Ont.
Marija ir Jurgis Astrauskai
A. ir J. Ašmenavičiai, Hamilton, Ont.
Isabelė Ambrasienė, Montreal, Que.
Eleonora ir Vincas Andrulioniai, Rodney, Ont.
Veronika Aleknevičienė
Klara ir Mečys Andruškevičiai
Balys ir Ada Arūnai
P. Z. Augaičiai, Delhi, Ont.
V. V. Augėnai
Antanas Aulinskas, Oakville, Ont.
Jonas, Ona Ažubaliai ir sūnūs
Albina ir Pranas Augaičiai

Monika ir Antanas Bumbuliai
Antanas Basalykas
Julius, Pranė Barakauskai, Toronto, Ont.
Elena ir Pranas Bersėnai, Welland, Ont.
M. S. Bončkai, Collingwood, Ont.
Simas Barčaitis
Danutė ir Alfredas Bražiai
A. O. Biveiniai, Cambridge, Ont.
E. Bersėnienė ir šeima, Hamilton, Ont.
Birštonų šeima ir mamytė, Stayner, Ont.
Stasė ir Mečys Bušinskai
Marija Borusienė ir vaikai Hamilton, Ont.
Vytautas, Sofija, Vida, Jonas Balsevičiai, Ottawa, Ont.
Regina ir Stasys Beržiniai, Vienna, Ont.
Bronius Bagdonas, Oakville, Ont.
Jadvyga Barzdaitienė
Petras ir Izabelė Baronai St. Catharines, Ont.
Nina Balčiūnienė
Adelė ir Jonas Baronaičiai
Marta Bernotienė, Phelpston, Ont.
Jonas Bartnikas
Eda ir Vilius Bražėnai, Bonita Springs, Fl.

Birutė ir Kazimieras Čepaičiai
Vera ir Benas Cvirkos, Simcoe, Ont.
Jurgis ir Irena Cipariai, Rodney, Ont.
Pranas Čečys
Adelė, Kostas Cirušiai ir šeima

Zita ir Jonas Didžbaliai
Ona Dementavičienė
Stasys Dabkus
Ona ir Petras Derliūnai
Povilas ir Valentina Dalindos
Jonas, Elena Dalmotai, Montreal, Que..
Kunigunda ir Jonas Dervaičiai, su šeima, St. Catharines, Ont.
Aldona ir Petras Dranginiai
Elena Draudvilienė
Viktorija Daugelavičienė
Ona, Jonas Dirmantai ir dukros
Stefanija Domeikienė, Hamilton, Ont.
Marija ir Antanas Danieliai
Adelė, Audra ir Vainius Dobiai

Vladas Eižinas
Lina ir Liudas Einikiai
Marija ir Antanas Elijošiai
Alfonsas ir Aldona Erštikaičiai, Stoney Creek, Ont.

Simas ir Marija Gudaičiai
Marija Gečienė
Elena Girėnienė
Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont.
Kazys ir Elena Gudinskai, Hamilton, Ont.
Anelė ir Kazys Gudžiūnai, Ottawa, Ont.
Zigmas ir Ona Girdauskai
Halina ir Vladas Gumauskai, Inglewood, Ont.
Kostas ir Eugenija Gapučiai, Bothwell, Ont.
Irena ir Povilas Girniai, Hamilton, Ont.
Julė ir Vladas Gerai
Aldona ir Jonas Gudavičiai
Andrius ir Kristina Gapučiai, Hudson, P.Q.
Valerija Gustainienė, St. Catharines, Ont.
Vilma ir Kazys Gapučiai
Greičiūnų šeima, Newmarket, Ont.
Bronė Galinienė
Ignas Girdzevičius Sault Ste. Marie, Ont.
Edvinas Heikis, Stayner, Ont.

Vincas ir Irena Ignaičiai
Jadvyga Ignatavičienė

Elena ir Petras Juodvalkiai, Oshawa, Ont.
Monika Jasionytė
Ona Jakimavičienė
Vytautas Jakubaitis, West Lorne, Ont.
Liuda ir Petras Jurėnai su šeima
Stasys, Marija ir Dana Jokubaičiai
Petronėlė Jucevičienė, Montreal, Que.
Bronė ir Ignas Jonynai
Vanda, Juozas ir Algimantas Jasinevičiai

Bronius, Elena Kišonai
Olga ir Mykolas Krivickai, Oakville, Ont.
Genė ir Eugenijus Kuchalskiai
Regina Klemkienė
E. ir S. Kuzmickai
V. Kalendrienė
Pajauta ir Algis Kaziliai, Colgan, Ont.
Ona ir Jonas Kirvaičiai
Mėta ir Edvardas Kazakevičiai
Stasė ir Aleksandras Kalūzos
Helena Kairienė, Hamilton, Ont.
Antanas ir Audronė Kazanavičiai
Matilda ir Augustinas Kuolai Oakville, Ont.
Filomena Kupčiūnienė
Eugenija ir Leonas Klevai, Hamilton, Ont.
V. ir E. Krikščiūnai, Wasaga Beach, Ont.

Isabelė Kandrotienė
Viktoras ir Aldona Kryžanauskai, Collingwood, Ont.
Onutė ir Jonas Karaliūnai, St. Catharines, Ont.
Genovaitė Kudzmaitė, Hamilton, Ont.
Ona-Vincenta Kudzmienė, Hamilton, Ont.
Elzbieta Kazickienė, Hamilton, Ont.
Petras ir Teklė Kareckai su šeima, Hamilton, Ont.
Pranas ir Magdalena Krilavičiai, Keswick, Ont.

Vincas ir Juozas Kėžinaičiai, Hamilton, Ont.
Danutė ir Vitas Kekiai, West Lorne, Ont.
T. J. Kiškūnai ir Rasa
Vilius ir Agata Karaliai, Welland, Ont.
Adolfas Kanapka, Wasaga Beach, Ont.
Birutė ir Jonas Lukšiai, Tillsonburg, Ont.
Julija Liutkienė
A. Ledienė
Ernestas Lengnikas, Hamilton, Ont.
Sofija Martinaitienė
Vitalius Matulaitis
Stefa Meškauskienė
Liudvika ir Vaclovas Morkūnai
Z. L. Mockai, Rodney, Ont.
Vytautas Montvilas
Alfonsas Marcis, dukros Milda ir Della
Edita Miliauskienė
Vida, Feliksas Mockai ir šeima
Jonas Mažeika
Antanina Mikšienė, Hamilton, Ont.
Marija Matusevičienė, Vytautas, Ona Marcinkevičiai ir šeima
Brigita ir Vytautas Morkūnai, Hamilton, Ont.
Vincas Miškinis

Viktoras, Rita Navickai ir šeima Tillsonburg, Ont.
Morta Norkienė
Irena ir Jonas Nacevičiai
V. ir O. Naruševičiai, West Lorne, Ont.
Stasė ir Jonas Naruševičiai, Montreal, Que.
H. ir Kęst. Norkai, Hamilton, Ont.
E. ir R. Namikai
J. M. Naruševičiai, London, Ont.

Anelė, Jonas Puteriai
Stasė ir Mikas Petruliai
Valius ir Ada Poškaičiai
Stasys ir Jonė Paketurai, West Lorne, Ont.
Pranas ir Marija Pranaičiai
Jeronimas, Ramutė, Aušra ir Ramunė Pleiniai, Hamilton, Ont.
Irena ir Viktoras Priščepionkos, Ottawa, Ont.
Anelė, Kazys Pajaujai ir šeima
Joana ir Vladas Plečkaičiai
Juozas Prišas
Nina Preibienė
Janina Pacevičienė
J. J. Pilipavičiai, Rima ir Pat
Vytautas, Irena Pečiuliai ir šeima
Monika Povilaitienė
Steponas ir Elenutė Pusvaškiai

Marija Raškauskienė
Alvina ir Vladas Ramanauskai
Jonas ir Konstancija Rugiai
O. L. Rimkai
Danguolė Radzevičienė
Aldona ir Jonas Ranoniai
Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruitland, Ont.
Monika ir Juozas Rimkai, Vittoria, Ont.
Eleonora ir Leonas Rudaičiai
Loreta, Vincas Rutkauskai, Keswick, Ont.
Joana ir Juozas Rovai
Rybių šeima, Hamilton, Ont.

Antanas Rakauskas
Vincas ir Stasė Radzevičiai
Birutė ir Zigas Romeikos
Rita Rudaitytė, Ottawa, Ont.
Onutė ir Leonas Radzevičiai, Oakville, Ont.

J. J. Šarūnai
Gražina, Petras, Antanas Stauskai
Liucija Skripkutė, Hamilton, Ont.
D. ir Br. Staškevičiai, Montreal, Que.
Juozas ir Paulė Sičiūnai
Sofija, Juozas Skučai Montreal, Que.
Bronė ir Jonas Stankaičiai
Vincas Sinkevičius
Gražina ir Antanas Stankai
Alfredas ir Liuda Stulginskai
A. T. Sekoniai, St. Petersburg, Fl.
Erika ir Vincas Sakavičiai, Hamilton, Ont.
Ona Savickienė, Hamilton, Ont.
Mindaugas ir Marija Šelmiai
Jonas Šeperys
Zuzana, Juozas ir Ramunė Stravinskai
Dr. A. Saunoris ir šeima, Ancaster, Ont.
Genė ir Antanas Sprainaičiai
Augustinas Senkus
Vladas ir Eugenija Stabingiai, Hamilton, Ont.
Eleonora ir Antanas Šiškai, Fort Erie, Ont.
Jadzė ir Jonas Stanaičiai, Hamilton, Ont.
O. ir J. Staškevičiai, Port Colborne, Ont.
Olga ir Jonas Statkevičiai, Rodney, Ont.
S. A. Sakai
Marija ir Pranas Šiūliai, Hamilton, Ont.
Prima, Bronius ir Alvydas Sapliai
Albina Štuopienė
A. S. Škėmos

Balys Trukanavičius
G. B. Trinkų šeima
Birutė ir Bronius Tamošiūnai

Mykolas Urpšys, Welland, Ont.
Ona Urnavičienė

Marija ir Juozas Vaseriai
Vacys ir Marytė Vaitkai, Wasaga Beach, Ont.
Emilija Vindašienė ir dukra Virginija, Delhi, Ont.
Stasys ir Regina Valickiai
Joana Valiukienė
Teodora Varneckienė
Juozas Vaskela
Adelė Vapsvienė, Montreal, Que.
Aldona, Vladas Vaitoniai
Dr. Aleksas ir Aldona Valadkos
Steponas, Irena Varankos
Jadvyga ir Adolfas Vanagai
Petronelė ir Jonas Vėgeliai, Oakville, Ont.
Gintautas ir Genė Venskaičiai
Elena ir Bronius Vyšniauskai, Dutton, Ont.

Marija ir Juozas Zažeckai, Cambridge, Ont.
Juozas Žadeikis
K. B. Žutautai ir sūnūs
Delfina Zulonienė, Mississauga, Ont.
Bronė Žiobienė
Marija, Jonas-Bronius Žėkai
Margarita ir Justinas Zubrickai
Juzė ir Kęstutis Žuliai
Irena ir Anicetas Zalagėnai
P. Žibūnas
Aldona Zarembaitė
Vladas Žemaitis
A. Žilėnas
Antanas ir Stasė Zimnickai

A†A

ELENAI DAMBRAUSKIENEI,

mirus,

dukras – IRENĄ BIRŠTONIENĘ ir DANUTĘ PUZERIENĘ su šeimomis netekus brangios mamytės nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Danutė, Aleksas ir Linda Keršiai

Viešpaties ramybėje užmigus

A†A

ELENAI DAMBRAUSKIENEI,

dukrą DANUTĘ PUZERIENĘ, VIRGINIJĄ PUZERIENĘ ir provaikaitę AUDRĄ PUZERYTĘ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje –

Toronto "Šatrijos" skaučių tuntas

PADĖKA

Mūsų mylima mama ir močiutė

a. a. MARIJA BĖRAITIENĖ

mirė 1989 m. spalio 11 d. ir buvo palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

Nuoširdi padėka visiems giminėms, draugams ir artimiesiems, atsilankiusiems atsisveikinti su velione koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Ypatingą padėką reiškiame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui ir kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, už atnašautas Mišias, religines apeigas kapinėse ir maldas koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus narėms už išreikštą pagarbą ir atsisveikinimo žodį šventovėje.

Nuoširdžiai dėkojame už gausias Mišių aukas, gėles, aukas "Caritas" draugijai Lietuvoje ir raminančius paguodos žodžius laiškais ir spaudoje.

Dėkojame muz. J. Govėdui, gražiais muzikos garsais palydėjusiam velionę amžinybėn. Esame dėkingi visiems karsto nešėjams.

Ačiū draugėms už suorganizavimą pusryčių ir gausius pyragus.

Nuliūdę – Gražina Balčiūnienė, Ina, Vita ir Jurgis su šeimomis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: ***"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"***

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATVIRAS LAIŠKAS GEDIMINUI RICKEVIČIUI

Jūs paskelbėte šio laikraščio 1989 m. 36 nr. įdomų straipsnį apie atgimstančius evangelikus Lietuvoje. Jame perduodate naujų žinių, kurias tik gali žinoti neseniai atvykęs iš Lietuvos ir palaikąs glaudžius ryšius su Lietuva asmuo. Deja, nesusilaikėte nuo kietų asmeninių pažiūrių iškėlimo. Kitų nuomonių asmenys, pvz. D. Balčiauskas, pernelyg nuvertinami, neperduodant jų argumentų, jiems primetant blogas intencijas. Nurodoma Balčiausko baimė prieš valdžią, nors autoriui žinoma, kad šiandien tos baimės nedaug kas turi. O tikriausiai Balčiauskas – aš jo nepažįstu – rėmėsi sena reformatų tradicija, kad ne kunigas, bet pasaulietis vadovauja parapijoms ir net konsistorijai. Pagal reformatų tradicijas renkasi parapijos kunigus, ir kunigai rūpinasi tik dvasiniu aptarnavimu. Deja, šią tradiciją deformavo panašūs sovietiniai įstatymai, su kuriais norėta pakenkti didesnėms ortodoksų ir katalikų bažnyčioms. Buvo uždrausta kunigams tvarkyti parapijų reikalus, juos degraduojant "kulto" tarnais. Tačiau Balčiauskas, manau, gynė tik seną reformatų tradiciją, o ne valdžios anuometinius siekius.

Ypač griežtai vertinate liuteronų vyskupo J. Kalvano asmenį ir jo veiklą. Nutylėta, kad liuteronų ir reformatų bažnyčios yra visiškai savarankiškos, ir galimybė liuteronų vyskupui kištis į reformatų reikalus yra maža. Tik sunki reformatų bažnyčios padėtis, neturint kunigų, privedė prie tam tikro vienintelio evangelikų vyskupo autoriteto pripažinimo ir kitų evangelikų tarpe. Bet vyskupas niekuomet neturėjo galimybių tvarkyti reformatų reikalų arba jiems atstovauti prieš valdžios organus. Ne liuteronų vyskupo pareiga buvo rūpintis reformatų kunigų paruošimu.

Visai klaidingai ir negatyviai aprašomas kun. R. Moro paskyrimas aptarnauti Biržų liuteronus ir kartu šio kunigo kvietimas iš reformatų bažnyčios perimti reformatų parapijų aptarnavimą, bažnyčiai neturint nė vieno savo kunigo. Liuteronų konsistorija su tuo sutiko. Šis sutikimas čia aprašomas kaip R. Moro ištrėmimas į Biržus ir t.t.

Negatyviai aprašoma reformatų bažnyčios konsistorijos ir parapijų komitetų veikla pokariniais laikais. Reformatai nukentėjo gal daugiausia tais metais, kai beveik visa inteligentija ir didelė dalis kunigų pasitraukė į Vakarus arba buvo ištremti į Sibirą. Bažnyčios tvarkymą turėjo perimti paprasti tikintieji, nes užaugusi nauja inteligentijos karta vengė angažuotis bažnyčioje, nenorėdami pakenkti savo karjerai. Tikriausiai neišvengė šie paprasti žmonės klaidų, neįstengė atsispirti valdžios organų spaudimui. Šiandien, kai Lietuvoje tampa mada rodyti savo tikėjimą, visi gudresni veržiasi užimti atsakingesnes pozicijas bažnyčioje. Bet tada nereikia bent taip nuvertinti tų pirmatakų vaidmens.

Rašoma lyg dar ir šiandien bažnyčią persekiotų valstybiniai organai. Bet nuo praeito rudens to nėra, atvirkščiai, bažnyčios sulaukė paramos ir iš valdžios. Bažnytinių pastatų uždelstas atidavimas surištas ne tiek su bloga valia, kiek su problemomis iš jų iškelti jose patalpintas įstaigas. Valdžia prižadėjo sekančiais metais atiduoti Kauno ir Vilniaus evangelikų bažnyčias evangelikų parapijoms. Tuo ypač rūpinosi vyskupas Kalvanas, kuriam čia primetama, lyg tai jis delsiąs. Nejaugi jis norėtų bažnyčioms blogo?

Deja, jau ne kartą teko pastebėti Lietuvoje trūkstamos ginčo kultūros. Kitų nuomonių asmenys laikomi kvailiais, o šiandien – asmenimis valdžios rankose. Iki šiol tokios griežtos nuomonės buvo perduodamos daugiau pokalbyje, jų vengta spaudoje. Bet šiame straipsnyje netrūksta tokių nuotaikų. Taip elgdamiesi mes tik skaldysime veiklą, sėsime blogą grūdą. Ypač tokių juodabalta parašytų straipsnių reikia vengti išeivijoje.

Nuoširdžiai Jūsų –

Artūras Hermanas

TAIP NEĮMANOMA GYVENTI

Laiškas iš Lietuvos

Siunčiame sveikinimus ir nuoširdžiausius linkėjimus iš atgimstančios mūsų tėvynės Lietuvos. Turime viltį greitai pasiekti ekonominį Lietuvos savarankiškumą, o nepriklausomybę, žinoma, vėliau. Šiems mūsų tautos troškimams dabar susidaro palankios sąlygos – imperija yra ant bedugnės krašto.

Gyvenimas tapo nebeįmanomas ne tik teisiškai, bet ir praktiškai. Didelė Lietuvos gyventojų (manyčiau iki 90%) gyvena skurde arba žemiau skurdo ribos. Tai tarnautojai, darbininkai, inteligentai, o svarbiausia vargstantys pensininkai. Daugelis šeimų neturi kur gyventi – dešimtimis metų laukia eilės butui įsigyti ir neturi vilties turėti stogą virš galvos. Dabar trūksta tinkamų maisto produktų, apavo, aprangos, muilo, skalbimo priemonių bei vaistų ir pan. Nežmoniška infliacija – būtinoms prekėms ir maistui kyla kainos, visur deficitas! Nuo rugpjūčio 1 d. be paso, registruoto savo gyvenamoj vietoj, jau nenusipirksi pagrindinių maisto produktų, apavo, aprangos, buitinių prekių ir t.t. Šiuo metu Vilniaus turguose už mėsos kg mokama 8 rubliai. Tai nemenko pareigūno ir kvalifikuoto specialisto dienos uždarbis . . . Ką jau kalbėti apie menkesnį atlyginimą – pensininkai gauna 40-70 rublių mėnesiui. Štai prie ko privedė išsigimusi sistema. Žmonės nusiminę, prislėgti, nebebijo nieko – kalba tiesą per spaudą, radiją, televiziją. Nėra teisinės tvarkos, milicija bejėgė kovoti su vagimis, plėšikais, žmogžudžiais. Lietuvoje kas savaitę randama 15-25 nužudytų žmonių bei savižudžių. Plėšiami butai, vagiami automobiliai, siaučia organizuoti nusikaltėliai. Jie grasina ypatingai pasiturintiems, bei kooperatyvams, reikalaudami stambių išpirkų. Net baisu pagalvoti, kaip reikės toliau gyventi, jei sistema dar eilę metų bandys išsilaikyti! Dorieji lietuviai laukia teisinės ir laisvos Lietuvos valstybės atstatymo, nes tokiame košmare nebeįmanoma gyventi. **B.V.**

KELI KLAUSIMAI IŠ VAKARŲ

Gana retai atvažiuojant į didesnę lietuvišką koloniją, kai kas pasimato gal aiškiau, negu nuolatos ten gyvenant.

Taigi štai – apsilankius š. m. spalio-lapkričio mėnesiais Toronte, man krito į akis, (geriau pasakius – į ausis) šitoks pasikartojantis dejavimas. Ir privačiai kalbant ir viešuose susirinkimuose, kaip koks refrenas nuolat girdėjosi *"kaip mes mažai laiko turime lietuvybės darbams . . ."* Visi taip nepaprastai užsiėmę savo asmeniškais įvairiausiais darbais, profesijomis, šeimom ir t.t.

Klausimas – kaip šitie skundai (pasiteisinimai?) gali skambėti Lietuvos laisvės kovotojams, kurie dabar ten kovoja? Baltijos kraštuose šiuo metu vyksta karas su visomis po jo galimomis pasekmėmis. Ar tie kovotojai nėra taip pat įvarūs darbininkai bei profesionalai savo kasdieniniame gyvenime? Jie taip pat, kaip ir mes, turi užsidirbti duoną ir išlaikyti šeimas. Kaip *jie* suranda laiko, gyvendami netikrovėje, pavojuje ir labai sunkiose materialinėse sąlygose? Mums gali užtekti pusvalandžio didelėje krautuvėje apsirūpinti visai savaitei. Kiek jiems reikia laiko ir energijos, kad gautų ir paprasčiausius gyvenimui reikmenis, kurių dažnai iš viso nėra?

Mes čia gyvename saugūs ir išlepinti, puikioje medicinos priežiūroje, (jeigu norėtumėte tuo skųstis Toronte, pažiūrėkit į Sov. Sąjungą, Indiją, Afriką). Ir vis neturim gana laiko ir energijos? Klausimas – kur tas laikas dingsta? Kitas klausimas – kas šiuo metu svarbu? Nepraraskime perspektyvos. Lietuvoje nepaprasti ir nepaprastai svarbūs įvykiai vyksta *dabar*. Lietuvai pagalbos (mūsų "laiko") reikia *dabar*.

Kaip mano a.a. tėvas sakydavo: "Tuo pačiu laiku, vaikeli, padaryk *tuo pačiu laiku*".

Jonė Kvietytė-Young

ATĖJO Į PAGALBĄ

Gaila mūsų "Tėviškės žiburių" laikraščio, kuris finansiškai sunkiai gali suvesti galą su galu ir leidėjai prašo paramos. Susimąsčiau ir susirūpinau, kad jau čia yra rimtas reikalas. Mes visi skaitytojai privalome atkreipti dėmesį ir laikraštį paremti aukomis. Kitaip mes galime netekti savo gyvenimo kelio žiburio ir pasimesti svetimo plataus krašto tyruose. Tad visi į pagalbą! Siunčiu auką $100 "Tėviškės žiburiams" ir linkiu toliau šviesti lietuviams gimtos kalbos lobynu.

A. Ripkevičius

LITERATŪROS MUZIEJUS PRAŠO TALKOS

Neseniai lankiausi Lazdijuose. Tenai steigiamas literato kun. Motiejaus Gustaičio atminimui muziejus. Lenkijai okupuojant Vilniją, iš Seinų buvo išvaryta lietuvių gimnazija, kurią kun. M. Gustaitis įsteigė Lazdijuose, tenai jis ir mirė 1927.XII.23. Dabar jo atminimui steigiamas muziejus. Vadovai prašo talkos knygomis, lituanistika. Rašyti: Motiejaus Gustaičio muziejui, Vidurinė mokykla. Lazdijai 234560, Lithuania, USSR. Keliautojai kviečiami stabtelti Lazdijuose aplankyti steigiamą minėtą muziejų.

Algirdas Gustaitis

NETIKSLI PASTABA

"TŽ" 1989 m. 41 nr. "Kultūrinės veiklos" skyriuje apie ALB krašto valdybos literatūrinį konkursą parašyta: "Atrodo, vertintojų komisijos narės jau spėjo užmiršti 1970 m. gruodžio 19 d. Adelaidėje mirusį Pulgį Andriušį, nusipelniusį pomirtinės premijos. Jis yra vienintelis Australijoje gyvenęs rašytojas, savo bendruoju įnašu įkėlęs tvirtą kojį grožinėn lietuvių literatūron."

Iš vertintojų komisijos pirmininkės E. Jonaitienės laiško ALB krašto valdybos pirmininkui labai aišku, kad vertintojų komisijos narės *pasiūlė* "pomirtine premija pagerbti patį iškiliausią ir labiausiai nusipelniusį Australijoje gyvenusį lietuvį rašytoją". Taigi korespondento faktų apvertimas aukštyn kojom yra klaidinantis.

Isolda Davis

Red. pastaba. Šiai informacijai buvo naudotasi novelės konkursą paskelbusios ALB krašto valdybos rezultatų pranešimu "Mūsų pastogės" 1989 m. rugsėjo 11 d. laidoje (nr. 36), o ten rašoma: "Po išsamaus svarstymo komisija nutarė atsisakyti pareigos premijai siūlyti tris rašytojus už bendrąjį įnašą į lietuvių literatūrą. Komisija nuoširdžiai vertina ir brangina visų lietuvių rašytojų kūrybą, kurios yra nemažai ir įvairios. Tas atrinkimas labiausiai vertintino įnašo komisijai yra neįmanomas".

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

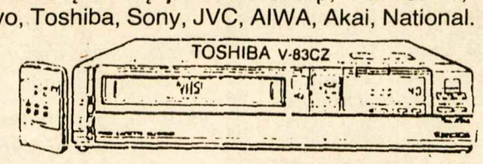

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

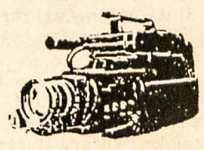

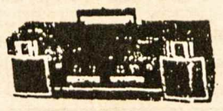

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 5.30 v.p.p.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*

2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416) **762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LLB., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 — **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 — **Fax. 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*

perėmė a.a.advokato **Algio Puterio** bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 — Telefonas
prie Windermere Ave. — įstaigos (416) **763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Century 21 MLS REALTOR

G. KELLEHER REAL ESTATE LTD.

Susan Jurėnienė

Profesionali pirkimo ir pardavimo atstovė mielai jums patarnaus Toronto, Mississaugos, Oakvillės apylinkėse.

Verslo — (24 v.) tel. 279-6338 — **Namų — 542-1708**

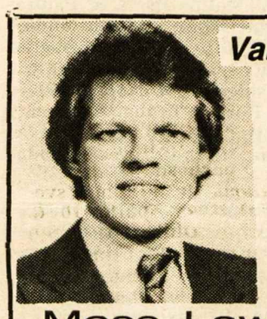

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*

Telefonas (416) 864-2734

- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX

west realty inc., realtor an independent member broker

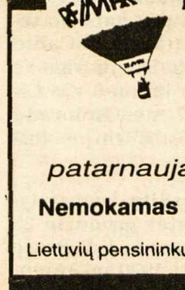

Juozas (Joseph) **Norkus**

namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 — **769-1616**

Century 21

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 — **Tel. 233-3334**

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER **INSURANCE BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Kūčios — gruodžio 24, sekmadienį, 8 v.v.; religinis Kalėdų koncertas — prieš Bernelių Mišias 11 v.v., bus taipogi klausoma išpažinčių; Bernelių Mišios 12 v.

— Kalėdų dieną, gruodžio 25, Mišios 9.30 ir 11 v.r.

— Naujųjų metų išvakarėse Mišios 6.30 v.v.; sausio 1, Naujųjų metų dieną, Mišios 9.30 ir 11 v.r.

— Wasagos Gerojo Ganytojo misijoje Mišios gruodžio 24, sekmadienį 2 v.p.p.; gruodžio 25, Kalėdų dieną 11 v.r.; gruodžio 31, sekmadienį 2 v.p.p.; sausio 1, Naujų metų dieną, 2 v.p.p.

— Palaidota gruodžio 11 a.a. Elena Dambrauskienė, 90 m. amžiaus; gruodžio 12 palaidotas a.a. Algirdas Mitalas, 58 m. amžiaus; gruodžio 16 palaidotos a.a. Ona Mikšienė, 69 m. amžiaus, ir a.a. Elena Drabato, 92 m. amžiaus.

— Vaikučių choras, vad. muz. N. Benotienės, giedos Kalėdų dieną per 9.30 v.r. Mišias ir Naujų metų dieną per 11 v.r. Mišias.

— Aukojo Šv. Kazimiero kolegijai Romoje: $200 — A. Aulinskas; $50 — J. Plečkaičiai (a.a. Elenos Dambrauskienės atminimui); Šv. Jono liet. kapinėms: $100 — J. Valiukienė, V. T. Gražuliai, E. Simonavičienė, N. Merkelis, L. Daunienė, O. Karaliūnienė (dukros Kristinos mirties metinių proga); $50 — C. M. Daukai, A. M. T. Zaleskiai (a.a. St. Čepo atminimui); Relig. Liet. šalpai: $100 — L. O. Rimkai; parapijai: $500 — J. Valiukienė, V. T. Gražuliai, R. Savickas; $300 — dr. A. A. Valadkos, dr. A. S. Pacevičiai; $250 — C. M. Daukai; $200 — A. I. Rekščiai, N. Strazdienė, J. I. Birštonai, dr. A. M. Kiškiai; $110 — V. Mikšys; $100 — J. Kvederys, M. Pranys, J. I. Nacevičiai, L. O. Rimkai, J. M. Zubrickai, E. Petrus; $60 — J. K. Povilaičiai; $50 — dr. R. Zabieliauskas, J. Lukošiūnas.

— Tęsiamas finansinis statybos vajus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje.

— Mišios, gruodžio 24, sekmadienį 9.30 v.r. už a.a. Veroniką ir Antaną Juškevičius, 11.00 v.r. už parapiją; Wasagoje — 2.00 v.p.p. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių namų slaugos namams aukojo: $1,000 — J. Šileikienė, a.a. vyro Edvardo atminimui, V. Trečiokas iš Otavos, A. Seliokas; $500 — a.a. Juozo Mickevičiaus atminimui velionio šeima; $200 — V. Normantas; $100 — Z. Čižikienė. Iš viso statybos fonde yra $154,026. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Tumas, R. Tumaitė iš Smilgių; O. A. Vilai iš Vilniaus; J. T. Bašinskai iš Marijampolės; Alb. Norkus, Alfr. Norkus iš Šiaulių; dr. Alg. Raškevičius su žmona Violeta iš Kauno; J. Adomonis iš Montrealio; J. Račkus iš Clarksono.

— Sekmadienio popiečių nebus gruodžio 24 ir 31 dienomis.

— Svetainė "Lokys" bus uždaryta: gruodžio 25, Kalėdų dieną, sausio 1, Naujųjų metų dieną.

— Dar galima gauti bilietų į Kūčių vakarienę ir Naujų metų sutikimą. Bilietų kainos į Kūčių vakarienę: suaugusiems — $17.50, studentams ir pensininkams — $16, jaunimui iki 18 m. — $10, iki 12 m. — $6. Į Naujų metų sutikimą kaina — $35, į kurią įeina karšta vakarienė, vynas, šampanas ir šaltas bufetas.

Hamiltono ateitininkai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Elenos Dambrauskienės atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo $40 — Vytas Birštonas; $30 — D. A. L. Keršiai.

Zita ir Pranas Sakalai iš Hamiltono švenčių proga vietoje sveikinimų Kanados lietuvių fondui aukojo $100.

Kun. klebono P. Ažubalio stipendijų fondas dėkoja dr. Juozui ir Angelikai Sungailoms už $500 auką švenčių proga.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį, 4 v.p.p., mūsų šventovėje įvyko kalėdinio susikaupimo koncertas. Programą atliko "Volungės" ir parapijos vaikučių chorai su sol. A. Pakalniškyte, fleitistu T. Regina ir muz. J. Govėdu. Koncertą paruošė ir chorams dirigavo D. Viskontienė. Apšvietimą tvarkė Vyt. Čuplinskas.

— Gruodžio 18, 19 ir 20 d.d. prieškalėdiniam parapijos susikaupimui vadovavo svečias iš Lietuvos — Raudonės klebonas kun. A. Kildušis.

— Ryšium su Kalėdų išvakarėm ir Kūčiom, ateinantį sekmadienį vakarinių Mišių (7 v.v.) nebus. Pradedant 1990 m., vakarinių sekmadienio Mišių nebus.

— Koncertas prieš Bernelių Mišias prasidės 11 v.v. Programą atliks parapijos choras, solistai — M. Bizinkauskaitė, A. Simanavičius, V. Verikaitis ir trijulė — D. Viskontienė, I. Dambrauskaitė ir D. Kušlikytė. Vargonais palydės svečias iš Lietuvos Povilas Jaraminas.

— "St. Francis Table" — kapucinų vadovaujama valgykla (1485 Queen St. W.) dėkoja mūsų parapijiečiams, kurių suaukotą maistą parapijos tarybos labdaros sekcija jiems pristato.

— Parapijai aukojo: $5,000 — a. a. Olga Pranckūnienė (testamentu); $550 — T. V. Gražuliai; $400 — Br. M. Genčius; $600 — E.C.Č.; $300 — J. Vaičeliūnas; $200 — A. Masiulis, A. Statulevičius; $120 — K. Juknevičienė; $110 — L. G. Vyšniauskai; $100 — Ir. Čiurlienė, E. G. Kuchalskiai, J. N. Budriai, M. B. Romeikos, P. Kudreikis, B. Sapijonienė, St. Pranckevičius, V. M. Vaitkevičiai; $60 — F. Milys; $50 — E. Gruodienė, A. Matulionienė, L. Mačionienė, J. J. Kulikauskai, A. Vilimienė, A. Šileika, J. B. Danaičiai, M. Žemaitienė; Vyskupo fondui: $100 — B. Sapijonienė, J. B. Maziliauskai; $75 — Gyvojo Rožinio draugija; $50 — V. Matulaitis, V. A. Paulionis; pranciškonų klierikų fondui: $75 — Gyvojo Rožinio draugija, $50 — K. Juknevičienė; Šv. Kazimiero kolegijai Romoje: $100 — Gyvojo Rožinio draugija; gėlėms: $100 — V. T. Gražuliai; $50 — A. A. Lukošiai; Motinos Teresės labdarai: $20 — A. Vilimienė.

— Mišios gruodžio 24, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Tomą Prakapą, 9.20 v.r. už a.a. Julių Pargaliauską, 10.15 v.r. — už a.a. Kazimierą Kalinauską, Juozą Kaulių, Virginiją Mižutavičiūtę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Bernelių Mišios iš Vilniaus katedros bus transliuojamos į V. Vokietiją ir JAV. Amerikoje bus galima pagauti tik iš satelito — Satoom 3R, Transporder 9, arba per kabelio televiziją VISN (Vision) Cable Network tinklą Kūčių vakarą 9 v.v. Niujorko laiku, 8 v.v. Čikagos laiku, 7 v.v. Kolorado laiku, 6 v.v. Kalifornijos laiku. (**LIC**)

"Parama" kredito kooperatyvas bus uždarytas gruodžio 25 ir 26 d.d. bei sausio 1 d. Prašo narius pasiimti 1990 m. kalendorius. Neatsiėmusiems bus pasiųsta po švenčių.

Vedėja

"Parama" kredito kooperatyvas išleido gražų kalendorių su A. Žmuidzinavičiaus simboliniu paveikslu "Regėjimas".

Sigitas Pranckūnas testamentu "Tėviškės žiburiams" paliko $3.000.

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Stasio Čepo atminimui Irena ir Jonas Nacevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. E. Jakubaitienės atminimui K. ir J. Gapučiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Toronto Lietuvių golfo klubas "Tėviškės žiburiams" paremti atsiuntė $100 auką.

A. a. Algirdo Mitalo atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo po $25 — V. Balsevičius ir šeima, Ottawa, Ont., V. Radžius ir šeima, Ottawa, Ont.

PARUODAMI šilti geros rūšies žieminiai batai. Skambinti tel. 534-6803 Toronte.

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas, priima ikimokyklinio amžiaus vaikus pilnai ar pusei dienos.

Skambinti telefonu **534-5773**

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, sekmadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: *meninė dalis Kūčių nuotaikai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta* ***O. Derliūnienės, J. Gurklienės*** *ir* ***D. Ramanauskienės***

Kainos: suaugusiems – $17, pensininkams – $15, vaikams nuo 10 iki 15 metų – $10, nuo 7 iki 10 metų – $6, nuo 1 iki 7 metų – nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių – **O. Derliūnienei tel. 536-4181**

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — ***Anapilio parapija***

Pasaulinės klasės Kauno pramoginių šokių grupė "SŪKURYS",

vadovaujama gydytojų ***JŪRATĖS*** *ir* ***ČESLOVO NORVAIŠŲ,*** *daugelio tarptautinių šokių konkursų laureatų, lankysis* ***TORONTE.***

TRYS ŠOKIŲ VAKARAI

bus surengti

Sausio 7, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississaugoje.

Sausio 12, penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje, 999 College St., Toronte.

Sausio 14, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronte.

Bilietų kaina: $12, vaikams nuo 5-12 metų – $5. Vietos numeruotos. Kviečiame įsigyti bilietus iš anksto, skambinant – Aldonai tel. **532-3311** arba tel. **(416) 769-2500.** *Vakaro metu žiūrovams bus proga pašokti, laimėti premijas už geriausią šokį, įsigyti suvenyrų. Veiks bufetas. Kviečiame remti atvykusį jaunimą iš Lietuvos ir visus dalyvauti šiuose vakaruose* ***Rengėjai***

ŠIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" NUMERIS šiais metais yra paskutinis. Kitas numeris išeis **1990 m. sausio 2 d. Linkime visiems skaitytojams, bendradarbiams ir dosniems rėmėjams linksmų Kristaus gimimo švenčių ir laimingų Naujų metų. Taip pat reiškiame nuoširdžią padėką aukotojams, kurių dosnios aukos padeda gyvuoti "Tėviškės žiburiams".**

Dip. teis. Marijonas Šnapštys ir jo šeima linki savo giminaičiams, bičiuliams, kolegoms teisininkams ir bendraminčiams tyro kalėdinio džiaugsmo ir Naujuose 1990 metuose svajonių išsipildymo.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": $35 — Viktorija Daugelavičienė; $25 — Julius ir Pranė Barakauskai, Toronto, Ont., Janina Pacevičienė, Sofija Martinaitienė ir Juozas Žadeikis, Mindaugas ir Marija Šelmiai, Sofija, Vytautas, Jonas ir Vida Balsevičiai, Ottawa, Ont., I. Girdzevičius, Sault Ste. Marie, Ont., P. V. Dalindos, Vladas ir Eugenija Stabingiai, Hamilton, Ont., H. K. Norkai, Hamilton, Ont., dr. A. Saunoris su šeima, Ancaster, Ont., Jadzė ir Jonas Stanaičiai, Hamilton, Ont., Helena Kairienė, Hamilton, Ont.; $24 — Regina ir Stasys Valickiai, Zuzana, Ramunė, Juozas Stravinskai, E. Bersėnienė ir šeima, Hamilton, Ont.; $20 — Greičiūnų šeima, Newmarket, Ont., Bronė Galinienė, Dervaičių šeima, St. Catharines, Ont., Anelė ir Kazimieras Gudžiūnai, Ottawa, Ont., J. I. Ciparių šeima, Rodney, Ont., Adelė, Kostas Cirušiai su šeima, Alfonsas ir Aldona Erštikaičiai, Stoney Creek, Ont., Albina ir Pranas Augaičiai, Vanda, Juozas, Algimantas Jasinevičiai, P. Z. Augaičiai, Delhi, Ont.; $15 — Jonas Bartnikas, Birutė Antanaitienė, Hamilton, Ont., I. A. Zalagėnai, Adolfas Kanapka, Wasaga Beach, Ont., ir Marta Bernotienė, Phelpston, Ont.; $14 — H. P. Juodvalkiai, Oshawa, Ont.; $10 — O. J. Karaliūnai, St. Catharines, Ont., Eda ir Vilius Bražėnai, Bonita Springs, FL, Elena ir Bronius Vyšniauskai, Dutton, Ont., Ona ir Jonas Dirmantai ir šeima, B. ir J. Lukšiai, Tillsonburg, Ont. J. M. Naruševičiai, London, Ont.; $5 — Vincas Miškinis.

CENTURY 21 DOMINION REALTY SALES LTD., 3687 Nashua Dr., Unit 5, Malton, Ont., L4V 1V5 ieško lietuviškai kalbančio ir turinčio leidimą namų pardavėjo. Prašome skambinti Marie-Bella Mollica tel. 678-6100.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga "Tėviškės žiburių" redakciją ir administraciją sveikina –

Dr. Juozas ir Angelika Sungailos

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Salomėja ir Jonas Andruliai

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

Genovaitė Gaižutienė ir mergaitės

Laima, Gediminas Kurpiai ir šeima

Bronė ir Stasys Prakapai

Grasilda ir Marijonas Valaičiai

Janė Vingelienė

Dalia Tamutytė

Kelionių biurui Travel Corporation AUDRA

reikalinga darbuotoja-as,

mokanti-is lietuvių ir anglų kalbas. Pageidautina su kelionių mokyklos baigimo diplomu. Kreiptis tel. **(416) 769-2500** arba siųsti pareiškimus adresu: **2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7.**

"Tėviškės žiburių" spaustuvei

reikalinga

RINKĖJA ARBA RINKĖJAS

Lengva išmokti rašantiems paprasta mašinėle. Kreiptis į spaustuvės vedėją Vytautą Balčiūną

tel. (416) 275-4672

MONTREAL QUE

Dr. Vytautui Pavilaniui Kvebeko universitetas šį rudenį suteikė garbės daktaro laipsnį už nuopelnus mikrobiologijos institute. Montrealio lietuviai tuo džiaugiasi ir didžiuojasi, ypač, kad dr. Vytautas aktyviai dalyvauja ir Kanados lietuvių bendruomenės veikloje.

Dr. Milda Danytė dalyvavo su paskaita Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje.

Paskutiniame LK Moterų dr-jos Montrealio skyriaus susirinkime buvo renkamos aukos Lietuvos "Caritas" sambūrio veiklai paremti. Aukojo: $50 – dr. J. Mališka; po $10: M. Adomaitienė, M. Jonelienė, A. Petraitytė, R. Pocauskienė, M. Gudienė, S. Baršauskienė, J. Baltuonienė, S. V. Piečaičiai, B. Lukoševičienė, V. Kličienė, B. Augaitienė ir K. Toliušis; po $5: O. Čečkauskienė, A. Mališkienė ir M. Malcienė; $2 – XY ir $13 – KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius.

"Rūtos" klubo bazaras gruodžio 10 d. AV parapijos salėje praėjo neblogai. Bazarą aplankė gausus būrys lietuvių, kiek mažiau šiais metais buvo kitų tautybių asmenų.

Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d., 8 v.v., AV parapijos salėje rengia LK Mindaugo šaulių kuopa. Bilietai platinami iki gruodžio 24 d. Prie įėjimo bilietai nebus parduodami.

A.a. Haroldas Lavinskas, 62 m. amžiaus, mirė gruodžio 3 d. Liūdi žmona ir sūnus su šeima. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256:5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 %	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¾%
1 metų	10 %	Taupymo – kasdienines	5½%
180 d. - 364 d.	9¾%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9¾%	RRIF – RRSP – term.	11½%
60 d. - 119 d.	9½%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	9¼%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines – nuo 13 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

Sveiki sulaukę **ŠV. KALĖDŲ!**

Laimingų NAUJŲ METŲ visiems!

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

už patikėjimą mums jūsų draudimų

36 metų laikotarpyje

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiškumą bet kurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS,
Chartered Insurance Broker

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ namuose "Rambynas" nuo š. m. gruodžio 1 d. išnuomojamas vieno miegamo butas. Šildymas ir elektra įskaitoma į nuomą. Kreiptis: 206-1880 Main St. West, Hamilton, Ont. Tel. 526-8281.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

LIETUVOJE PARDUODAMAS namas ir butas su visais patogumais. Norint daugiau informacijos, skambinkite Janinai tel. 962-3512 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

SIUNČIU ĮVAIRIUS VAISTUS į Lietuvą. Galima užsiprenumeruoti Lietuvoje leidžiamą iliustruotą dvisavaitinį žurnalą "Švyturys". Metinė prenumerata oro paštu – $42. L. Stankevičius, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que. H7G 4K7. Tel. 514 – 669-8834.

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS. Lietuvoje žinomų video magnetofonų Toshiba 83CZ šiuo metu jo kaina tik $295. Turime kompiuterių ir elektronikos tinkamos Lietuvoje. Reikalingiausių vaistų siuntinukas į Lietuvą $65 su persiuntimu be muito. Siunčiame ir receptinius vaistus. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Įstaigos valandos: kasdien nuo 10-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-2 v.p.p. Tel. 312-436-7772; namų tel. 312-430-4145. Rašydami būtinai pažymėkite savo telefoną.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

ALp2466
L.arch.

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM
Pijus Šarpnickas, OFM *Liudas Januška, OFM*
Eugenijus Jurgutis, OFM *Prel. Juozas Tadarauskas*

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS
IR NAUJAISIAIS METAIS

nuoširdžiai sveikina visus rėmėjus, talkininkus, vaikų darželio tėvelius ir linki gausių Dievo dovanų bei Jo globos, kad išsipildytų visų mūsų viltys sulaukti tautos laisvės. Vieningai eikime pirmyn.

Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys
Toronte

Šv. Kalėdų
švenčių proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pašįstamus ir linkime džiugių bei laimingų naujų metų –

S. P. Ročiai

Kalėdų

ŠVENČIŲ ir
NAUJŲ
1990 METŲ

proga sveikiname
visus savo
bičiulius —
Anastazija ir
Antanas
Tamošaičiai

Linksmų
Kalėdų
švenčių ir sėkmės
pilnų naujų metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —
Viktoras ir Teresė Gražuliai
Marija Andrulevičienė

Veidu į Lietuvą

VACYS ROCIŪNAS

Lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitėje žvelgta į atgimstančios Lietuvos problemas. Paliesti svarbūs ir skubūs uždaviniai išeivijai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kita spalvinga kalbėtoja šiame forume buvo *Asta Banionytė-O'Connor,* turinti BS iš politinių mokslų Mičigano universitete, dirbusi pol. mokslų departamente tame universitete, buvusi "Radio WLAW" pranešėja, dirbusi su senatoriumi, kongresmanais Herteb ir Sander, Baltiečių laisvės lygoje ir LB konsultante Vašingtone. Gražiai yra atstovavusi Lietuvių Bendruomenės reikalams Vašingtono politiniuose sluoksniuose. Sumaniai jos buvo sutvarkyti visi susitikimai, pasikalbėjimai Sąjūdžio pirmininkui prof. V. Landsbergiui lankantis Amerikos sostinėje pas aukštus valdžios ir kongreso pareigūnus. Ji pateikė visą eilę atliktų darbų ir skubių projektų ateičiai, kaip pvz. gauti valdžios finansinės paramos oro taršos tyrimui Lietuvoje ir pan.

Po pasitarimų LFB taryboje ir valdyboje buvo nutarta kviesti Astą Banionytę tos politinės akcijos centro vadove. Kad šie reikalai neliktų tuščiais pokalbiais, o įgautų eigą ir finansinį užnugarį, stovykloje buvo renkami parašais patvirtinti pasižadėjimai šiai akcijai paremti ir įvykdyti. Iš stovyklaujančių buvo gauta 27.000 dol. pasižadėjimų. Vytautas Volertas padovanojo ir kompiuterį "Apple II", 4.000 dol. vertės. Konkretizuojant šį nutarimą, sutarta ateityje į šios akcijos finansinį išlaikymą kviesti LB ir Baltijos laisvės lygą.

P.S. LB XII tarybos sesijoje Klivlande rugsėjo 29-spalio 1 d.d., nutarta, kad tokį centrą steigs viena LB. Kaip šis LF bičiulių projektas integruosis į šį LB akcijos centrą, kuriam vadovauti pakviesta Asta Banionytė, paaiškės artimoje ateityje. Frontininkai tikrai nestovės nuošaliai nuo šio svarbaus darbo ir, aišku, jį rems.

Dabartinės okupuotos Lietuvos prekybos, žemės ūkio, pramonės ir finansavimo klausimais pasisakyti buvo pakviesti: tarptautinės prekybos konsultantas *Jonas Pabedinskas,* tarptautinių bankų operacijų specialistas magistras *Rimas Aukštuolis,* buv. "Sharp" korp. finansinis viceprez. *Algis Raulinaitis,* Perdue universiteto prof. dr. *Feliksas Palubinskas, dr. Vytautas Bieliauskas,* PLB pirmininkas, įsteigęs komisiją Lietuvos ekonominiams reikalams, ir *dr. Adolfas Damušis.*

Įdomiam simpoziumui vadovavo dr. V. Vardys. Išsamiau atpasakoti visų šių vyrų pasisakymus neleidžia šio straipsnio rėmai ir paskirtis. Trumpai sustosime tik ties charakteringesniais teigimais apie sužlugdytą, centralizuotą okup. Lietuvos ūkį, kur galima įžiūrėti šiek tiek proveržių ir į ekonominį atgimimą.

Lietuvos ekonomija yra du kartu geresnėje padėtyje negu sovietų. Maisto srityje gyventojams daug pagelbsti duodami žemės sklypai. Bet deficitinių prekių sąrašas platėja. Bendra ekonominė krizė, butų trūkumas nerodo gerėjimo ženklų. Juodoji rinka klesti. Kooperatyvai mėgina bent kiek patenkinti buitinių prekių ir patarnavimų pareikalavimą, iškeldami kainas. Nesutvarkyta mokesčių sistema. Pereinant į naują konkurencinę sistemą, reikia išardyti valstybinį monopolį, steigti verslo mokyklų naujais principais, nutraukti valstybines subsidijas. Kol nebus sutvarkyti valiutos klausimai, užsienio investavimai negalės augti. (F. Palubinskas).

Versle reikia operuoti optimizmu ir rizika. Ir JAV-se tiktai viena naujai įsteigta įmonė iš dešimties teišsilaiko, nebankrotuoja. Turizmas yra viena verslo šakų, kuriai reikėtų teikti didesnį dėmesį. Reikia užsidirbti kietos valiutos. Kooperatyvai, nepagailėję pastangų ir parodę dinamizmo, jau valdo milijonus. Dėl ekonominės nepriklausomybės vyksta derybos su Maskva. Ji turėtų per 2-3 metus būti įvykdyta. (J. Pabedinskas).

Didžiausia kliūtis ekonomijai augti Lietuvoje yra finansavimo klausimas. Ten pelno klausimui neskiriama svarbios vietos. Užsienyje uždirbti pinigai patenka į Maskvą, kuri 60% pasilaiko, o kitus 40% laiko ir nežinia kada gausi, ar iš viso gausi. Taupytojai gauna 1.5% palūkanų. Reikia panaikinti centralizaciją. Mėginti įsteigti užs. valiutos banką visam Pabaltijui. Rublio vertė kasdien krenta. (R. Aukštuolis).

Dr. A. Damušis kalbėjo apie Kauno baldų įmonės geros kokybės gaminius, apie Akmenės cemento geros kokybės cementą, kurį eksportuoja ir į užsienį, Kėdainių trąšų fabriką, gipso superfostato gamybą. Jis lankėsi akumuliatoriais varomoje jėgainėje.

A. Raulinaitis tvirtino: kol nebus decentralizuota ūkio sistema ir atskiroms respublikoms nebus duota pilna ekonominė ir politinė nepriklausomybė, Sovietų Sąjunga iš ūkinės katastrofos neišbris. PLB ekonominės komisijos uždavinys – surinkti duomenis apie tai, ką kraštas turi, ko trūksta, kiek ir kaip galėtume padėti.

Partizanų prisiminimas

Partizanų, vadinamų miško brolių, kraujo auka yra vienas svarbiausių faktorių ir dabartinės Lietuvos atgimime. Jie visose frontininkų stovyklose yra įvairiais būdais ir formomis prisimenami: šv. Mišiomis, akademijomis, jaunimo vakarais, paskaitomis. Šiemet juos pagerbė asmenys, arčiausiai stovėję prie jų, matę ir sekę jų žygius, girdėję apie juos legendų bei didvyriškos aukos pavyzdžių. Tai svečiai iš Lietuvos – gyvieji liudininkai šio skaudaus ir tragiško Lietuvos istorijos laikotarpio.

Spyglio ežero paviljone pavakaryje, prie didžiulio Vyčio paveikslo, sukurto dail. Kęstučio Balčikonio, prie partizanų kapo, pažymėto kryžiaus ženkle uždengtomis žvakutėmis. Tik žvakių šviesoje ant stalų rimties nuotaikoje susikaupimas buvo pradėtas kun. R. Repšio parinktų psalmių skaitymu. Saulius Galadauskas savo sukurta malda kreipėsi į Aukščiausiąjį, prašydamas žuvusiems amžinos ramybės, dėkodamas už brangią gyvybės auką, trokštant tautai laisvės. K. Balčikonis pasakojo atsiminimų apie pažįstamus partizanus, skaitė savo poezijos posmų. Kun. A. Svarinskas ilgesniame žodyje priminė lietuvių tautos nueitą žiaurų priespaudos, kančios ir nevilties kelią.

Poezijos ir dainos vakaras

Studijų ir poilsio savaitė buvo baigta poezijos žodžio ir dainos koncertu. *Bernardas Brazdžionis* ir sol. mezzosprano *Rita Markelytė-Dagienė* buvo šio vakaro menininkai.

Šios savaitės dalyviai, o jų buvo per 120, tikrai buvo laimingi savo tarpe turėdami poetą, kuris savo piligriminėje, istorinėje kelionėje į gimtinę pajudino visą Lietuvą, pradžiugino poezijos mylėtojus. Ten buvo poeto-laureato triumfo dienos – tūkstančiai jį matė ir girdėjo perpildytose salėse, parkų stadijonuose, šventovėje, televizijos ekrane, girdėjo radijo bangomis. Kasetėse ir vaizdajuostėse užregistruoti jo žodžiai liks daugelio nuosavybe, brangi dovana. (Buvau Brazdžionio lankymosi dienų Lietuvoje liudininkas). Brazdžionis gyvas, mylimas ir Lietuvoje, ir išeivijoje. Dainava didžiavosi turėdama tautos dainių ir pranašą savo globoje.

B. Brazdžionis skaitė eilėraščių iš "Poezijos pilnaties", knygos 100.000 egz. tiražu išleistos Lietuvoje, ir Amerikoje išleistos "Po aukštaisiais skliautais". Gilus poetinis žodis, įdomūs poeto komentarai, apipinti prisiminimais bei eilių geneze liudijo kūrėjo talentą.

Solistė Rita Markelytė-Dagienė, akompanuojant Vidui Neverauskui, atliko lietuvių liaudies dainų, lietuvių kompozitorių bei Brahmso, Mahlerio kūrinių. Solistės labai žemo tembro balsas nedažnai sutinkamas dainininkių tarpe. Vakarui vadovavo Ingrida Bublienė.

Dailės paroda

Ši studijų ir poilsio savaitė Dainavoje didžiausią laiko dalį skyrė paskaitoms, pranešimams ir simpoziumams (vėsokas Spyglys net ir didelių entuziastų mažai tegundė į švarų vandenį). Dalyviai su dideliu dėmesiu lankė parodą ir įsigijo dviejų dailininkų-Kęstučio Balčikonio iš Lietuvos ir Linos Palubinskaitės iš Klivlando darbų. Dail. Balčikonis savo didelio formato darbais, originalia technika bei stiliumi, ir dail. Palubinskaitė, išstačiusi savo juvelyrinių darbų bei tapybos paveikslų susilaukė didelio lankytojų dėmesio. Abu menininkai iš Dainavos sugrįžo su lengvesniu darbų krūviu, palikdami dalį savo darbų pirkėjams.

Paroda truko visą savaitę. K. Balčikonį, parodą atidarant, pristatė Milda Lenkauskienė. Kęstutis yra garsaus gobelenų menininko Lietuvoje sūnus.

Dr. V. Majauskas žiūrovus supažindino su Lina Palubinskaite, kuri seka savo motinos grafikės Nijolės Palubinskienės pėdomis.

Organizaciniai reikalai

Tokiuose stovykliniuose susibūrimuose yra labai gera proga aptarti ir kitus Lietuvių fronto bičiulių organizacinius reikalus. Čia pranešimus padarė: c.v. pirm. Juozas Mikonis, tarybos pirm. dr. Adolfas Šležas, "Į laisvę" red. Juozas Baužys. Į laisvę fondo pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, Lietuviškų studijų centro pirm. dr. P. Kisielius, Lietuvių fondo pirm. Marija Remienė, VLIKo narys Pilypas Narutis LFB valdybos vicepirm. Juozas Ardys (apie Europos LF bičiulius).

Dr. V. Vardys, pagrindinis šios savaitės moderatorius, vertindamas 33-ją studijų ir poilsio savaitę ir susumuodamas visą jos turinį, galėjo teigti, kad jos dalyviams ji buvo egzistencinis Lietuvos išgyvenimas, nes dalyvavo tiek daug Lietuvos svečių. Nors visų pokalbių, pasitarimų bei simpoziumų rezultatai ir nebuvo surašyti nutarimų pavidalu, bet buvo pasiekta daug nuomonių išlyginimo, sutarimų ir nutarimų realiai žiūrint į besikeičiančią Lietuvą ir jos poreikius visose gyvenimo srityse. Pradėti megzti konkretūs kontaktai su jaunesniąja profesionalų karta teikia vilties, kad jinai įsijungs į išeivijos talką Lietuvai.

Stovyklautojų maitinimu ir lėšomis rūpinosi Vytautas Brizgys ir Jonas Vasaris.

Baigminį žodį, stovyklos vėliavas nuleidžiant, tarė LFB tarybos pirm. dr. A. Šležas.

Dr. Gina J. Ginčauskaite
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

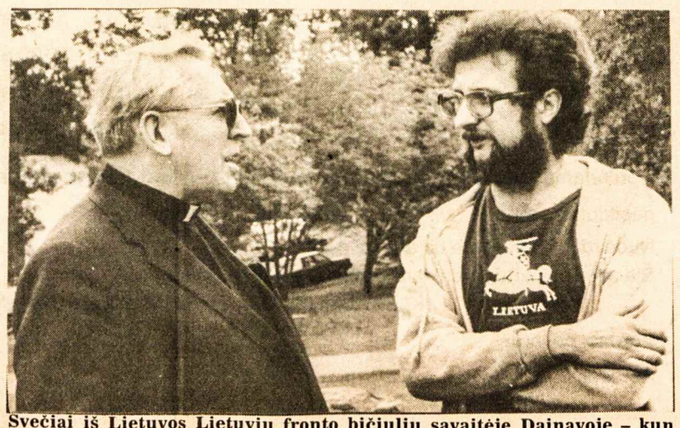

Svečiai iš Lietuvos Lietuvių fronto bičiulių savaitėje Dainavoje – kun. J. SVARINSKAS ir dail. RIMAS BALČIKONIS Nuotr. Vyt. Maželio

Anapilio moterų
būrelio valdyba

ŠV. KALĖDŲ

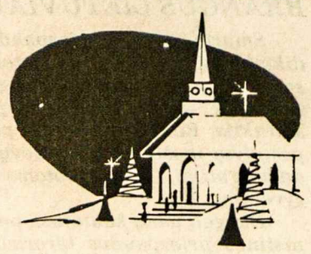

proga sveikina
savo nares bei jų šeimas ir linki daug laimės 1990-taisiais metais.

Valdyba

Kanados
Lietuvių
Fondas

SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS

malonių šventų Kalėdų ir gražių bei taikingų naujų metų –

KLF

Linksmų
KALĖDŲ **švenčių ir**
laimingų
NAUJŲ METŲ

linkime sesėms bei broliams
šauliams pavergtoje
Tėvynėje ir laisvajame
pasaulyje

Visus 1990 metų šauliškus darbus skirkime nepriklausomos Lietuvos atstatymui –

Toronto Vl. Pūtvio
šaulių kuopos valdyba

Sveikinu

su šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus ir pacientus, linkėdamas sveikų bei sėkmingų

naujų metų —

Dr. Stasys Dubickas

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų 1990 metų linki
visiems sveikiems ir sveikatos stokojantiems lietuviams –

Kanados lietuvių medikų draugijos valdyba:

pirm. dr. R. Zabieliauskas
sekr. dr. J. Sungaila
ižd. dr. S. Dubickas
buv. pirm. dr. M. Valadka

BRANGŪS LIETUVIAI,

Smurtą, melą ir priespaudą nešusi Sovietų Sąjungos diktatūrinė, totalitarinė sistema, norėjusi pavergti pasaulį jau priėjo paskutinį sugriuvimo slenkstį. Europos valstybės – Vengrija, Lenkija, Rytų Vokietija, Čekoslovakija, Bulgarija – viena po kitos nusikrato Maskvos pastatytų ir išlaikytų "valdovų". Tautos atgimsta laisvei, demokratijai, ir neribotoms galimybėms kurti naują gyvenimą.

Daugelį metų kentėjusi, pavergta ir išblaškyta, komunistinės priespaudos terorizuojama okupuotoje Lietuvoje, Sibire ir laisvajame pasaulyje, lietuvių tauta niekada neprarado savo pasiryžimo, pasišventimo ir tautinio sąmoningumo dirbti, kovoti ir aukotis dėl pilnos Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymo. Po daugelio sunkių ir vargingų metų laisvės diena ateina ir mūsų tautai. Diena, kai mes atsikratysime okupanto priespaudos, tapsime laisvais ir patys galėsime kurti savo ateitį. Bet kova dar nebaigta. Mes turime visi vienas kitą suprasti, bendrai nuoširdžiai dirbti, vieni kitiems padėti ir, svarbiausia, neišjungti nė vieno lietuvio dalyvavimo šios taip ilgos, sunkios kovos apvainikavime galutiniu laimėjimu.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina jus su ateinančiomis šventėmis ir Naujais 1990 metais ir yra įsitikinęs, kad visų mūsų pastangos atneš mums didžiausio mūsų troškimo išsipildymą... laisvą nepriklausomą Lietuvą. Tad dirbkime, kovokime dėl Lietuvos.

Jūsų – dr. Kazys Bobelis,
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas

Po reikšmingo pasitarimo

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos, PLB valdybos, JAV Lietuvių bendruomenės valdybos ir KLB valdybos atstovų pasitarimo spaudos konferencija

Šių vienetų pasitarimas įvyko Mokslo ir kūrybos simpoziumo išvakarėse 1989.XI.22 "Seklyčios" patalpose Čikagoje. Pasitarime taip pat dalyvavo Lietuvos atstovas Vašingtone Stasys Lozoraitis, jn.

Po pasitarimo vakare įvyko spaudos konferencija. Dr. Vytautas Bieliauskas supažindino su šios popietės pasitarimo darbotvarke, tikslais ir pakvietė kiekvienos institucijos pirmininką pasisakyti jiems rūpimais klausimais.

Prof. Vytautas Landsbergis, Sąjūdžio pirmininkas, pabrėžė, kad šis pasitarimas yra labai reikšmingas ir pradeda naują etapą Lietuvos laisvėjimo procese jį bendrai planuojant su Lietuvių Bendruomenės valdybom išeivijoje. Anksčiau tokie pasitarimai vykdavo privačiai. Jis pabrėžė materialinės paramos svarbą Lietuvai ir Sąjūdžiui, kuris gali planingai ir tikslingai ją nukreipti. Jis taip pat išryškino detales požiūrių į valdžios asmenis šiuo metu.

Dr. Antanas Razma, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, paaiškino valdybos veiklą ir išreiškė susirūpinimą, kad pasirodymuose iš Lietuvos lūžta salės, o savų vienetai nukenčia. Visuomeninių reikalų srityje Vašingtone Astos Banionytės vaidmuo yra labai svarbus. Šios tarnybos išlaidas dengia JAV LB valdyba dviem trečdaliais ir PLB valdyba vienu trečdaliu. Dr. A. Razma paminėjo stambesnes sumas, skirtas Lietuvai: $50,000 Šapokos "Lietuvos istorijos" išleidimui per Kultūros fondą, $10,000 Informacijos centro išlaikymui Niujorke ir t.t.

Advokatas Algis Pacevičius, naujai išrinktas KLB valdybos pirmininkas, pabrėžė Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos nutarimą šių kelių ateinančių mėnesių laikotarpyje telkti pagalbą rinkimų metu – materialinę ir politinę, veikiant Kanados politikų, parlamentarų ir spaudos nuomonę.

Dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, iškėlė rūpestį ir galimybes stipendijų studentams iš Lietuvos ir jų atvykimo klausimą. Jis pabrėžė PLB pagrindinį tikslą – lietuvybės išlaikymą išeivijoje. Pietų Amerika reikalinga ypatingo dėmesio.

A. Nelsienė, JAV LB tarybos pirmininkė, džiaugėsi šiuo susirinkimu. Ji pabrėžė svarbą veikti spaudą ir parlamentarus, kad JAV prezidentas padėtų Lietuvai ir kad reikalautų iš Gorbačiovo nekenkti Lietuvos laisvėjimo procesui. JAV LB taryba išsiuntė visoms apylinkėms paraginimus ir instrukcijas su senatorių pavardėm ir adresais laiškų rašymui prieš prezidento susitikimą su Gorbačiovu Maltoje. Kai kurie spaudos atstovai nusiskundė, kad JAV valdybos informacija šlubuojanti. Iškeltas A. Juozaičio atsistatydinimas iš sekretoriaus pareigų. Buvo paaiškinta, kad pasitaiko nuomonių skirtumai, bet tai jau praeitis.

Apie Gorbačiovo susitikimą su Lietuvos komunistų partijos centro komitetu politbiuru manoma, kad einama į labiau civilizuotas komunikacijos formas, ir Lietuvos atstovai buvo traktuojami daugiau kaip kitos valstybės žmonės. Gorbačiovas net esą pasakęs: "Kaip toliau gyvensime, kai Lietuva ruošiasi atsiskyrimui?"

Į klausimą: ar komunistų partija turėtų būti derybų partneriu su Maskva, sunku rasti atsakymą. Todėl yra svarbus ateinantis Lietuvos kompartijos suvažiavimas ir jo sprendimai. Taigi, ir 1990 m. vasario mėnesio rinkimai turi lemiamos reikšmės. Sąjūdis ir visa Lietuva tikisi iš išeivijos materialinės bei moralinės paramos, atkreipiant pasaulio dėmesį į okupacinę kariuomenę ir į rinkimų eigą.

Svarstant klausimą apie Lietuvos valdžios ar komunistų centro komiteto oficialių atstovų lankymąsi Vakaruose, buvo pakartotas nusistatymas, kad dabartinė Lietuvos valdžia nelegali ir jos atstovai nepripažįstami, oficialiai nepristatinėjami nei spaudai, nei parlamentarams, nei Vakarų valstybių valdžioms.

Buvo pastebėta, kad pasitaiko Lietuvos veikėjų, kurie daro kontroversinius pareiškimus Sąjūdžio atžvilgiu. "Sąmoninga visuomenė padarys savo išvadas", atsakė prof. V. Landsbergis.

Šis pasitarimas laikytinas istoriniu. Jame Lietuvos laisvėjimo procesas, jog problemos ir poreikiai buvo diskutuojami bei sprendžiami visų kartu. Linkėtina, kad tai būtų ne paskutinis pasitarimas, nes tik nuoširdžiai ir atvirai bendraudami sumažinsime dvasinius ir intelektualinius nuotolius bei palengvinsime kelią į Lietuvos Nepriklausomybę.

I. L.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata – oro paštu 74 doleriai visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga
Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos taryba, kun. P. Dilys ir organizacijos
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius, rėmėjus bei visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia jūsų gyvenimo kelyje!

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga,
linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

SIGITA ir VYTAUTAS AUŠROTAI

Visus gimines, draugus ir pažįstamus sveikiname

KALĖDŲ švenčių proga

ir linkime laimingų 1990 metų –

J. J. Valiuliai
V. V. J. G. Valiuliai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga,
nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus, linkime džiugių bei sveikų metų –

Delhi, Ont.

Domas ir Juzė Žiogai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ
linki

Mississauga, Ont.

Lydia, Edmundas, Virginija ir Stasys Vaštokai,

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ
švenčių proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus —

TERESĖ ir JUOZAS ANDRUKAIČIAI

Kanklės skambėkit,
širdys virpėkit,
Taiką žemei skelbia,
Kalėdų varpai!

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga sveikina visus pasaulio lietuvius su šventomis Kalėdomis ir linki sėkmingų Naujųjų metų –

PLJS valdyba

ŠV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikiname visus mūsų draugus bei pažįstamus ir linkime visiems sveikų, laimingų ir sėkmingų 1990 metų –

Henrikas, Gabrielė Chvedukai ir šeima

Linksmų
Šv. Kalėdų
ir laimingų
naujų metų
linkime draugams bei pažįstamiems –

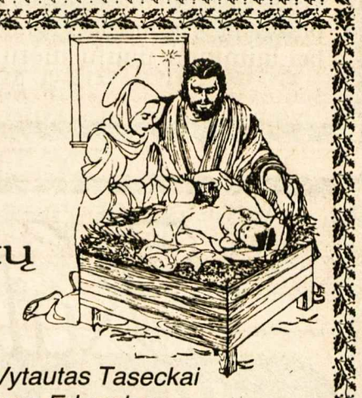

Onutė, Vytautas Taseckai ir sūnus Edvardas

Sveikinu visus savo giminaičius, draugus ir pažįstamus, linkėdamas jiems gimusio ***Kūdikėlio***
Kristaus teikiamų malonių — sveikatos, laimės, artimo meilės ir sėkmingų naujų metų –

Petras Jakubauskas

Linksmų
ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų naujų metų
giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

A. G. Slabosevičiai ir šeima
J. R. Kuliešiai

Brangūs Kanados lietuviai,

ESAME VIENOS TAUTOS VAIKAI

Artėjame prie mūsų istorijoje lemiamo laikotarpio. Lietuva šaukiasi pagalbos, laukia iš mūsų visokeriopos paramos. Lietuvai bundant mums suteikta gal vienkartinė proga konkrečiai prisidėti prie nepriklausomos valstybės atstatymo.

Kelias į nepriklausomybę nusagstytas įvairiomis kliūtimis, kurių neįmanoma pigiai įveikti. Tam tikrus projektus, susijusius su Tautos demokratizacijos procesu, galima įvykdyti tik už Lietuvos ribų. Pinigine auka jūs tiesiogiai paremsite Lietuvą, visomis išgalėmis siekiančią atsiimti tai, kas jai teisėtai priklauso. Be jūsų finansinės paramos Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba liks bejėgė teikti Lietuvai skubiai reikalingą pagalbą sekantiems uždaviniams:

Pagalba Lietuvai jos demokratijos vystymuisi	$65,000
— nusiuntimas Kanados parlamento delegacijos į Lietuvą 1990 m. vasario mėnesį	25.000
— nusiuntimas konsultantų-specialistų į Lietuvą, pvz. ekonomistų, teisės, kompiuterių, pramonės, komercijos, bei darbo santykių specialistų	20,000
— parūpinimas techninių priemonių kaip kopijavimo mašinų, kompiuterių, "FAX" mašinų	15,000
— parūpinimas mokymo priemonių įvairiose srityse, pvz. ekonomijoje, pramonėje, tarptautinėje prekyboje	5,000
Informacija iškėlimui Lietuvos bylos Kanados plačioje visuomenėje	$15,000
— informavimas ir palaikymas ryšių su parlamento nariais, valdžios pareigūnais (ruošimas jiems pritaikyto mėnesinio biuletenio, reguliarūs susitikimai su jais ir paruošimas seminarų jų supažindinimui su Lietuvos padėtimi)	4,000
— paruošimas informacijos apie Lietuvą (leidiniai, brošiūros, video)	6,000
— painformavimas spaudos ir nuolatinių ryšių palaikymas	5,000
Tarptautinės konferencijos	$10,000
— atstovavimas Lietuvos reikalams tarptautinėse konferencijose, memorandumų paruošimas, atstovų išlaidos	
Atsilankančių priėmimas	$10,000
— įvairių Lietuvoje atsikuriančių oganizacijų ir sąjūdžių atstovų, besilankančių Kanadoje pristatymas spaudai ir valdžios atstovams bei dalinis su tuo susijusių išlaidų padengimas	
Iš viso:	$100,000

Suminėtiems darbams atlikti būtina artimiausiu laiku sutelkti $100,000. Negalime delsti. Praėjęs mėnuo įrodė, kaip greitai vystosi įvykiai pasaulinėje plotmėje, ypač Rytų Europoje. Tad, nepasinaudoti dabartinėmis sąlygomis gali būti Lietuvai pražūtinga.

Šv. Kalėdų proga atsiliepkite į šį mūsų prašymą dosnia auka.
Linkime jums džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų.
Su pagarba —

Algis Pacevičius,
KLB krašto valdybos pirmininkas

prof. Romas Vaštokas,
KLB visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas

P.S. Aukojusiems iki š. m. gruodžio 31 d. bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo 1989 metų pajamų mokesčių.

KLB vajų paremti pridedu čekį

..... $1,000 auka
..... $500 auka
..... $100 auka
..... $25 auka
..... $ auka

Įvertindama(s) KLB krašto valdybos pastangas išlaikyti lietuvybę Kanadoje, pridedu papildomą ..... auką tai veiklai paremti.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas!

Šią atkarpą kartu su čekiais prašome siųsti KLB vardu:

KLB vajus, 1011 College St.. Toronto, Ont. M6H 1A8

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

..... (miestas) (pašto kodas)

SVEIKINAME

gimines, draugus, pažįstamus ir visus lietuvius

Šv. Kalėdų proga ir linkime laimingų naujų metų —

Eugenija, Adolfas Sagevičiai ir šeima

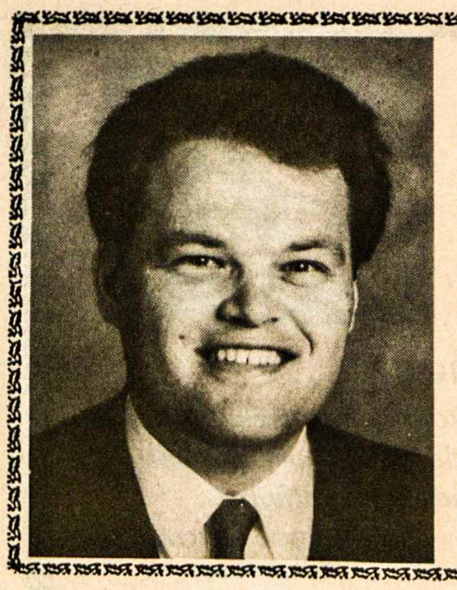

David Fleet, MPP,
High Park ir Swansea rajono linki
linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų.

Jo įstaiga 2100 Bloor St. W., tel.762-6959, yra atidaryta kiekvieną dieną rytais ir pagal susitarimą po pietų.

Mieli draugai,

Daug norėčiau pasakyti šių švenčių laikotarpyje. Aš norėčiau kalbėti apie draugystę, gerą valią ir taiką. Norėčiau taip pat kalbėti apie patarnavimus, pagalbą ir pagarbą vienas kitam.

Galbūt paprasčiausiai ir reikšmingiausiai visas mintis išreiškia žodžiai:

linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų.

Teatneša 1990 metai jums sveikatos ir daug džiaugsmo.

Nuoširdžiai jūsų –

Jesse Flis, MP
Parkdale-High Park rajonas

"Tėviškės žiburių" laikraščio darbuotojams ir skaitytojams

MALONŪS BIČIULIAI,

Džiaugiuosi šia proga galėdamas pasiųsti savo nuoširdžiausius kalėdinius sveikinimus "Tėviškės žiburių" laikraščio darbuotojams ir skaitytojams.

Artėjant metų pabaigai, mintys krypsta į tai už ką turėtume būti dėkingi. O yra daug už ką dėkoti.

Šiais metais aš dalyvavau jūsų šventėse, parodose, konferencijose ir betarpiškai mačiau kiek daug laiko, energijos ir pasišventimo įdedate, kad Ontario būtų namai visiems, vieta kur visi laikomi orioje pagarboje.

Kaip buvęs daugiakultūros reikalams ministeris, kviečiu jungtis su manimi ir mano kolegomis valdžioje darbui už lygiateisės ir pilnutinės pilietybės bendruomenę.

Priimkite mano linkėjimus praleisti džiaugsmingai ir sveikai šventes.

Nuoširdžiai jūsų,

Tony Ruprecht,
Provincinio parlamento narys
Parkdale apylinkės

1989 m. gruodžio 12 d.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Po sėkmingai pavykusios "Gintaro" kelionės į Lietuvą pranešame, *kad išrūpinam kvietimus ir suplanuojam išvykas pasirodymams į Lietuvą atskiriems menininkams ar ansamblinėms grupėms.*

Sudarom sąlygas *privačiai apsilankyti Lietuvoje.*
Nuperkam automobilius *ir kitas dovanas valiutinėje parduotuvėje.*
Sutvarkom dokumentus *iškvietimui giminių iš Lietuvos.*
Kreipkitės į **Stefą** arba **Algį Medelius**, vakarais tel. **(416) 434-1847**

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD. REALTOR
2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1
Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone
ANELĖ MURAUSKAITĖ
Verslo tel. **637-2376** Namų tel. **389-4242**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas 15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..12.75%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m.. 14%
90 dienų indėlius	10%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*
1 m. term. indėlius	11%	*Nemokama narių gyvybės draudа pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*
1 m. term.ind.mėn.pal.	10.5%	
3 m. term.indėlius	11%	
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%	
RRSP ir RRIF 1 m.	11%	
RRSP ind. 3 m.	11%	

Stayner, Ontario

PRANCIŠKA NORUŠIENĖ šią vasarą lankėsi Lietuvoje. Ją su gėlėmis Vilniaus orauostyje pasitiko Biržų gimnazijos klasės draugė, žymi gydytoja Birutė Kučinskaitė-Ambrozaitienė ir jos vyras Kazys, taip pat gydytojas, rentgenelogijos specialistas. Draugės susitiko tik po 40 metų.

Vieną kartą jom besivaikščiojant Vilniuje, staiga pradėjo smarkiai lyti. Norėjo greitai grįžti namo. Kaip tyčia sustojo taksistas ir rusiškai paaiškino, kad negalįs patarnauti, nes pasibaigęs jo laikas. Nieko nepadėjo ir maldavimai. Tada viena iš jų sušukusi, o ką dabar reikės daryti? Taksistas staiga atsisuko ir pastebėjo: tai jau ir lietuviškai išmokote. Draugė nusistebėjusi pasakė, kad jos jau seniai moka lietuviškai. Tai gal jūs lietuvės, pasiteiravęs taksistas. Gavęs teigiamą atsakymą, su malonumu patarnavo. Dar sužinojęs, kad viena iš jų yra kanadietė, labai ir atsiprašė.

Keliautoja iš Kanados dar susitiko su buvusiais gimnazijos klasės draugais ir Dotnuvos akademiją baigusiais agronomais. Visi lietuviai trokšta ir tikisi, kad greitai vėl bus laisva Lietuva.

Hamilton, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO – a.a. Onos Čelkienės atminimui: $40 – B. A. Steponavičius, $25 – S. St. Rakščiai, J. Andrukaitis, J. G. Krištolaičiai, M. Chrolavičienė, A. Petraitienė, R. J. Pleiniai, B. Grinius, J. R. Jurgučiai, P. Z. Sakalai, D. Žemaitienė ir A. Žemaitytė, $15 – M. I. Repečkos, J. Kažemėkas, A. Didžbalienė, $10 – J. E. Bajoraitis, J. Stankus, J. A. Gedrimai ir V. E. Bilevičiai.

A.a. Zelmos Stasiulienės atminimui Sofija ir Stasys Rakščiai – $25, a.a. Veros Neumann – Šadžius atminimui B. Šilgalienė – $10. A. J. Gedrimai paaukojo $100, tapdami Fondo nariais. Sveikiname! Kanados Lietuvių fondas nuoširdžiai dėkoja.

A.a. Onos Čelkienės ir Zelmos Stasiulienės atminimui Kanados lietuvių fondui $30 aukojo A. Mingėla.

Teresės ir Prano Enskaičių 50 m. vedybinės sukakties proga Kanados lietuvių fondui aukojo: $100 – I. ir V. Dauginiai; $50 – P. ir S. Kanopos, D. ir A. Jankūnai, H. ir G. Enskat; $40 – G. ir V. Kairiai; $30 – V. ir A. Ulbinai; $25 – B. Latauskienė, B. ir A. Pareščiai; $20 – J. ir L. Stungevičiai, P. ir D. Juškevičiai, A. ir N. Gutauskai, E. Kudabienė ir dukra Danutė; $15 – B. Antanaitienė; $10 – A. Trumpickienė.

Kanados lietuvių fondo naujais nariais tapo, $200 paaukoję J. ir A. Asmenavičiai ir $100 – K. Norkus. Savo įnašus Kalėdų ir Naujų metų proga papildė Kanados lietuvių fonde: $100 – D. ir M. Jonikai; $50 – E. ir K. Gudinskai, St. Domeikienė.

London, Ontario

LIETUVĘ MOTINĄ PALYDINT. – Gal kaikam keistai atrodys, kad įvardinama "lietuvę motiną". Juk visa eilė lietuvių motinų miršta, tačiau kai antraštėje tai pabrėžiama – suprantama, kad ši motina buvo skirtinga. Šios motinos visi vaikai sukūrė lietuviškas šeimas, visi jie ir jų antrosios pusės laisvai kalba lietuviškai, o jų dauguma ir gerai rašo lietuviškai. Tai jau nedažnas reiškinys. Tai nuopelnas pačio jaunimo, bet nemažiau ir abiejų tėvų, ypač mamos, kurios įtaka vaikams paprastai turi lemiamos reikšmės. Velionė Elena Vaškevičiūtė-Jakubaitienė buvo kilusi iš Šėtos valsčiaus, Kėdainių apskr. 1949 m. Anglijoje ji sukūrė šeimą su Vytu Jakubaičiu ir 1969 m. atvyko Kanadon. Čia jie vertėsi tabako auginimu West Lorne apylinkėje. Išaugino ir išmokslino du sūnus ir vieną dukrą. Elena prieš 3 metus pradėjo sirgti, turėjo 4 sunkias operacijas, 8 savaites gulėjo Viktorijos ligoninėje Londone ir š.m. lapkričio 20 d., sunkios ligos pakirsta, mirė, sulaukusi 70 m. amžiaus. Be paminėtų dar liko 6 vaikaičiai. Maldos įvyko Turtney laidotuvių namuose, o iš Šiluvos Marijos šventovės 23 d. išlydėta į šv. Petro katalikų kapines. Klebonas kun. K. Kaknevičius savo pamoksle ramino artimuosius, kad mirtis nėra gyvenimo pabaiga, bet geresnio gyvenimo pradžia. Šios buvo vienos didžiausių laidotuvių Londone – velionę išlydėjo apie 60 automobilių. Kai žmogus nusipelno – tautiečiai visada stengiasi jį pagerbti. Vyresnysis sūnus Antanas padėkojo visiems už mamos palydėjimą į amžino poilsio vietą ir pakvietė pietums parapijos salėje.

Miela Elena, ilsėkis ramybėje lietuvės motinos pareigą atlikusi.

MIRĖ LEONAS NARKEVIČIUS, sulaukęs apie 76 m. amž. Maldos įvyko Strathroy laidotuvių namuose, jis tenykščiuos kapuos ir palaidotas lapkričio 25 d. Jis dalyvavo lietuvių renginiuose ir pamaldose Londone. Ragino ir savo vaikus tą pat daryti.

Mielas Leonai, tebūna Tau lengva svetingos Kanados žemė.

PALAIDOTAS KLEMAS MEIŽYS, 62 m. amž., lapkričio 21 d. šv. Petro katalikų kapinėse Londone. **D.E.**

Winnipeg, Manitoba

"FOLKLORAMOS" savanorių – talkininkų linksmavakaris buvo surengtas spalio 13 d. Tuo KLB Winnipego apylinkės valdyba išreiškė padėką visiems prisidėjusiems prie šių metų "Folkloramos" pasisekimo. Prie "Folkloramos" prisidėjo 75 talkininkai, nors pobūvyje dalies jų nebuvo. Programai vadovavo apylinkės pirm. M. Timmermanas ir visus dalyvius apdovanojo specialiais pažymėjimais.

METINĖ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MUGĖ, surengta lapkričio 9,11 d. šventovės salėje, praėjo gana sėkmingai ir buvo gausiai lankoma vietos lietuvių ir kitų parapijos rėmėjų. Finansiškai nepasiekė 1988 metų pasisekimo, iš dalies dėl mažesnio lankytojų skaičiaus ir dėl retėjančių parapijos rėmėjų už miesto ribų. Pagrindinės loterijos traukimas įvyko sekmadienį, lapkričio 12. Laimėjo: 1. 2069, V. Kriščiūnas, Wpg., ir 2. 2839 M. Swinningsen Wpg. po $100.00; 3. 1975 G. Button, Wpg. 45.00; 4. 1726 K. Cobon, T. Bay, – $30.00; ir 5. 3808 L. Grygorczyk, Wpg., $25.00. Po loterijos visi buvo pavaišinti karštais pietumis.

ŠVENTINIŲ TRADICIJŲ FESTIVALIS. Tokiu pavadinimu Manitobos Žmogaus ir gamtos muziejus surengė parodą, kurioje buvo rodomi įvairių tautybių tradiciniai kalėdiniai papuošalai bei liaudies rankdarbiai. Lietuvių skyriaus koordinatorė yra T. Timmermanienė. Paroda atidaryta lapkričio 16 d. ir veiks iki sausio 14 dienos. Įėjimas nemokamas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS įvyko lapkričio 26 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Prel. J. Bertašius atlaikė pamaldas ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Prie E. Fedaro paruošto kareivio kapo su Kanados ir Lietuvos vėliavomis budėjo W. Giedraitis ir nepriklausomybės kovų dalyvis V. Steponavičius. Minėjimas užbaigtas maldomis už žuvusius karius ir Tautos himnu.

KLB WINNIPEGO apylinkės metinis susirinkimas buvo sušauktas gruodžio 3 d. Šv. Kazimiero šventovės salėje, dalyvaujant nemažam būriui Winnipego lietuvių. Susirinkimą atidaręs apylinkės pirmininkas M. Timmermanas, pirmininkauti pakvietė J. Grabį, sekretoriauti – E. Fedarienę. Valdybos nariai padarė pranešimus iš 1989 metų veiklos, o revizijos komisija patvirtino finansinę apyskaitą. Diskusijų metu ilgiau sustota prie finansinės ir knygomis paramos atgimstančiai Lietuvai. Susirinkusieji įgaliojo valdybą ištirti geriausią būdą tai paramai įvykdyti. Prel. J. Bertašius pranešė, kad yra užmezgęs ryšius su Manitobos universitetu dėl skyrimo tam tikro skaičiaus mokslinių knygų Vytauto Didžiojo universitetui Kaune. Jas savo lėšomis jis persiųs į Kauną. Susirinkimas vienbalsiai pritarė sekančiais metais dalyvauti "Folkloramoje".

1990-TIEMS METAMS išrinkta nauja valdyba: pirm. M. Timmermanas, vicepirm. J. Grabys, sekr. V. Daubaraitė, ižd. B. Grabienė, jaunimo reikalams B. Barkauskaitė, nariai – E. Bugailiškis ir R. Galinaitis. Revizijos komisijoje sutiko palikti tie patys asmenys – E. Fedaras, V. Kriščiūnas ir V. Rutkauskas. Valdybai talkina T. Timmermanienė, Tautos fondo ir Vasario 16 gimnazijos atstovė, ir V. Januška, Kanados lietuvių fondo atstovas.

1989 metų Winnipego apylinkės veikla valdybos ir talkininkų dėka buvo gana įvairi ir vaisinga. Padėka priklauso apylinkės valdybai ir jos nenuilstančiam jaunam pirmininkui Marijui Timmermanui.

EKK

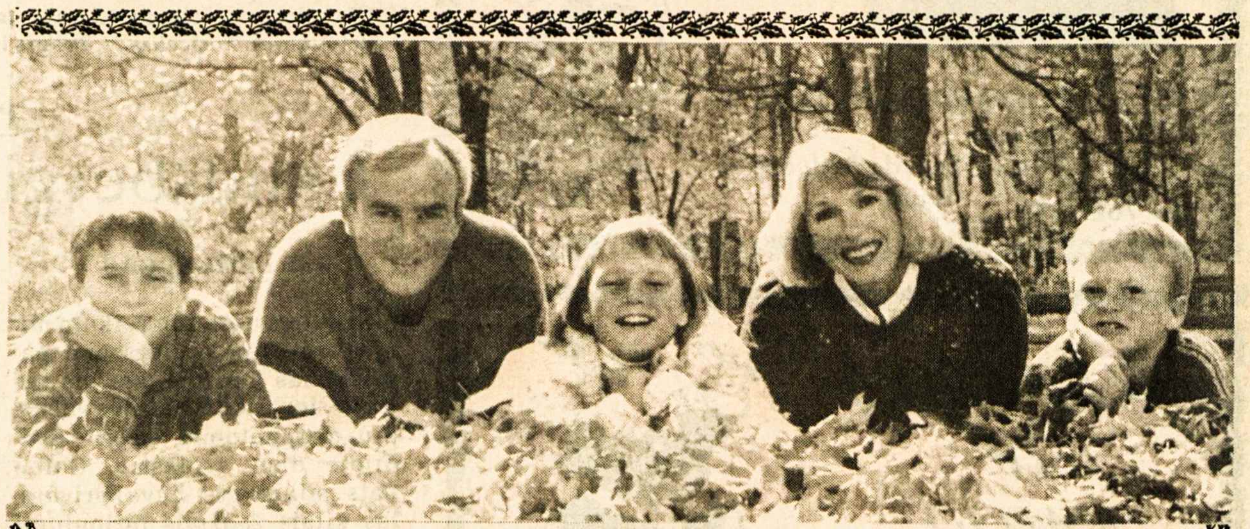

Feliz Natal e Feliz Ano Novo Frohe Weihnachten und ein Gutes Neues Jahr 謹賀新年
Buon Natale e felice Anno Nuovo Feliz Navidad y Prospero Año Nuevo חג אורים וחנוכה שמח
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!
Priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu jauno gadu! Maligayang Pasko at Manigong Bagong Taon
أطيب التهاني وأخلص التمنيات 恭祝聖誕並賀新禧 ᏣᏃᎵᏍᎬᏁᎵᏫᏃ ᏚᏃᏚ ᏌᏊᎢ ᏍᏓ Ꮳ. ᏣᏃᏅᏍᏗ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ *Kellemes Karácsonyi Ünnepeket És Boldog Új Évet*
Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਵਧਾਈ
Καλά Χριστούγεννα κι Ευτυχισμένος ο Καινούργιος Χρόνος نیاسال مبارک بو
ᑭᑲ·ᐃ ᒥ·ᓂᑕ·ᐊ ᒪᑐᕐᑭ ᓯᑲᑊ 기쁜 성탄과 새해를 맞이하여 복 많이 받으세요.
Prettige Kerstdagen en Gelukkig Nieuwjaar!

SEASON'S GREETINGS
AND GOOD WISHES FOR THE COMING YEAR

JOYEUX NOËL ET
BONNE ET HEUREUSE ANNÉE

David Adam Shelley Ben Chloë

THE PETERSON FAMILY

NUOSAVYBĖS ĮVERTINIMAS IR MOKYKLOS MOKESČIAI

PRANEŠIMAS DĖL VERSLO BENDROVIŲ IR KORPORACIJŲ BEI KONTROLIUOJAMŲ KOMPANIJŲ, KURIŲ AKCIJOS PARDUODAMOS BIRŽOJE

1990 METAIS PASIKEIS TAISYKLĖS, PAGAL KURIAS VERSLO BENDROVĖS IR KORPORACIJOS MOKA MOKYKLOS MOKESČIUS. ŠIOS TAISYKLĖS TURĖS ĮTAKOS, KAIP PROPERTY ASSESSMENT BUS PASKIRSTYTAS TARP VIEŠŲ, SAVARANKIŠKŲ IR PRANCŪZŲ KALBOS MOKYKLŲ SKYRIŲ (PUBLIC, SEPARATE AND FRENCH-LANGUAGE SCHOOL BOARDS).

- VERSLO BENDROVĖS TURĖS TEISĘ REMTI SAVARANKIŠKAS ARBA PRANCŪZŲ KALBOS MOKYKLAS OTTAWA-CARLTON RAJONE, PAGAL TĄ VERSLO SAVININKŲ DALĮ, KURIE REMIA KATALIKŲ MOKYKLAS ARBA PRANCŪZŲ KALBOS MOKYKLAS. IKI ŠIO LAIKO VISI VERSLO DALININKAI TURĖJO BŪTI ROMOS KATALIKAI ARBA PRANCŪZAI IR TURĖJO PRITARTI MOKYKLOS RĖMIMUI.

- KORPORACIJŲ NUOSAVYBĖS ĮVERTINIMAS BUS PADALINTAS TARP VIEŠŲ IR SAVARANKIŠKŲ MOKYKLŲ TAME RAJONE, O OTTAWA-CARLTON RAJONE BUS PADALINTAS TARP VIEŠŲ, SAVARANKIŠKŲ IR PRANCŪZŲ KALBOS MOKYKLŲ PAGAL KIEKVIENO MOKYKLŲ SKYRIAUS GYVENAMŲJŲ VIETOVIŲ IR ŽEMĖS ŪKIŲ ĮVERTINIMĄ. IKI ŠIO LAIKO KORPORACIJOS GALĖJO REMTI SAVARANKIŠKAS ARBA PRANCŪZŲ KALBOS MOKYKLAS OTTAWA-CARLTON RAJONE PAGAL TĄ AKCIJŲ DALĮ, KURI PRIKLAUSĖ ROMOS KATALIKAMS ARBA PRANCŪZAMS.

TAM KAD GALIMA BŪTŲ ĮVESTI ŠIUOS PAKEITIMUS, MOKESČIŲ MINISTERIJA TURI SUDARYTI SĄRAŠĄ TŲ VERSLO BENDROVIŲ, KURIOS PAGEIDAUJA PADALINTI MOKYKLŲ MOKESČIUS IR SURAŠYTI VISAS KORPORACIJAS IR KONTROLIUOJAMAS KOMPANIJAS, KURIŲ AKCIJOS PARDUODAMOS BIRŽOJE.

PRANEŠIMAI APIE NAUJAS MOKYKLŲ RĖMIMO TAISYKLES BUS IŠSIŲSTI ARTIMIAUSIU LAIKU, KARTU SU **NOTICE OF PROPERTY VALUATION**. PRAŠOME ATIDŽIAI PERŽIŪRĖTI NAUJAS TAISYKLES IR PATIKRINTI AR MOKESČIŲ MINISTERIJA TEISINGAI PAŽYMĖJO JŪSŲ REMIAMĄ MOKYKLĄ. JEIGU RASITE KLAIDĄ, PRAŠOME PRANEŠTI. ATSAKYMO FORMA BUS PRIDĖTA PRIE PRANEŠIMO.

JŪSŲ ATSAKYMAS UŽTIKRINS TEISINGĄ MOKESČIŲ PASKYRIMĄ TARP ŠVIETIMO SKYRIŲ JŪSŲ RAJONE.

Ministry of Revenue
Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Kalėdų taika tebūnie su Jumis, o NAUJI METAI teatneša visokeriopą laimę –

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1
Tel. 762-1410

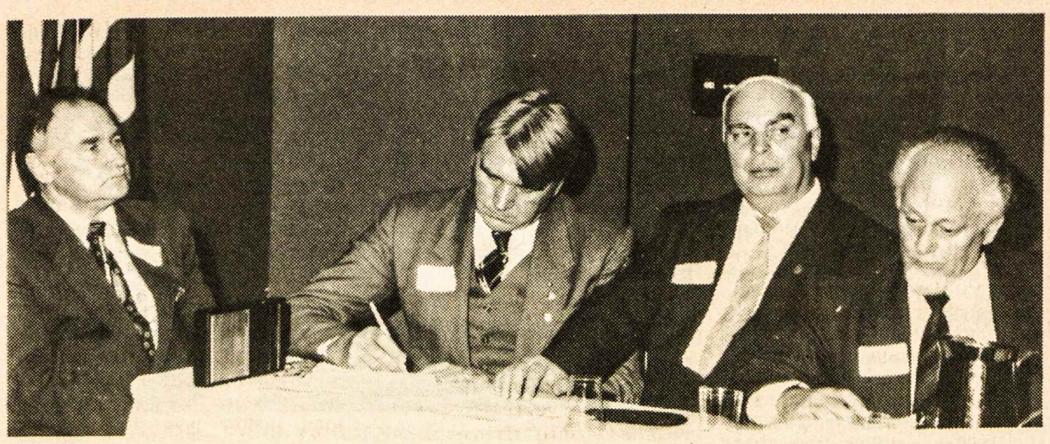

VLIKo seimo svarstybose "Lietuvos laisvinimo bylos apžvalga". Iš kairės: buvęs partizanas P. Pečiulaitis, svečiai iš Lietuvos – A. Terleckas, V. Petkus ir J. Mugevičius Nuotr. Br. Čikoto

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Landsbergio laiškas švedų laikrašty

A. LEMBERGAS

Švedijos užsienio reikalų ministerio Sten Anderssono pareiškimas Estijoje, kad jis nelaiko šios ir kitų Baltijos valstybių okupuotomis, sukėlė Švedijoje daug triukšmo. Galop pats ministeris buvo priverstas kitais žodžiais formuluoti Švedijos politiką Baltijos kraštų atžvilgiu. Lapkričio 20 d. Stockholme demonstruojantiems baltiečiams Anderssonas raštu pareiškė, kad Švedija remia Baltijos kraštų laisvės reikalą, nors porą dienų prieš tai ministeris pirmininkas Carlssonas, gindamas savo partijos draugą, sakė, kad ne Švedijos reikalas reikalauti Baltijos kraštam laisvės. Kuris iš jų išreiškia Švedijos politiką? Tokį klausimą švedų spaudoje tuojau iškėlė Sąjūdžio vadovas prof. V. Landsbergis.

Stockholmo dienraštis "Dagens Nyheter" lapkričio 22 paskelbė Sąjūdžio seimo tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio straipsnį, kurį į švedų kalbą išvertė estų kilmės žurnalistas Andres Kueng.

Vytautas Landsbergis rašo: Švedijos užsienio reikalų ministeris Sten Andersson teigia, jog tik mažuma baltiečių trokšta savarankumo. Jis klysta. Šio tikslo siekia tikrieji Baltijos liaudies sąjūdžiai. Ir mes nesam jokia mažuma, dar mažiau ekstremistai.

Toliau Landsbergis laikraščio "Dagens Nyheter" skaitytojams nurodo, kad pernai rudenį Sąjūdis surinko milijoną aštuonis šimtus tūkstančių protesto parašų dėl siūlomo sovietinės konstitucijos pakeitimo. Tai reiškia, jog pasirašė pusė Lietuvos gyventojų.

Šiemet Vasario 16-ją Sąjūdis paskelbė, kad jo tikslas – demokratiška ir neutrali Lietuva, kurios santvarką nuspręs pati tauta be diktato iš šalies. Tą pačią dieną gausiuose susirinkimuose Vilniuje ir Kaune Sąjūdis pasižadėjo kovoti už Lietuvos laisvę. Kovo mėnesį per rinkimus į liaudies suvažiavimą Sąjūdis laimėjo 36 iš 42 vietų.

Landsbergis tęsia: Praėjusią vasarą Lietuvoje rinkome parašus, kad būtų pasmerkti Hitlerio ir Stalino 1939–1941 metų sandėriai ir pašalinti jų padariniai, išvedant iš Lietuvos sovietinę okupacinę kariuomenę. Buvo prašoma iš pasirašančiųjų nurodyti ir savo adresą. Todėl pradžioje žmonės bijojo, nes pavardžių ir adresų sąrašai galėtų pasitarnauti trėmimams, jei sovietų valdžia vėl imtų siųsti baltiečius į Sibirą. Tačiau žmonės drąsiai priėmė Sąjūdžio raginimą, daugiau kaip pusantro milijono pasirašė.

Rugpjūčio 23 Sąjūdis priėmė dar vieną deklaraciją, kurioje aiškiai nurodomas tikslas – savaranki Lietuva, nepriklausoma nuo sovietinių įstatymų bei administracijos. Tos pačios dienos popietę nusitiesė žmonių grandinė nuo Talino iki Vilniaus. Ši "ekstremistų mažuma" apėmė du milijonus žmonių, ne be ironijos pažymi Landsbergis. Ten pat jis sako, kad neatsakinga vadinti *mažuma* norinčius nepriklausomybės. Tokie pareiškimai sudaro įspūdį, kad Švedijos vyriausybė girdi tik tai, ką ji pati nori girdėti, ir sako tik tai, ką Maskva nori girdėti. Liūdna, kad Švedijos vyriausybė kovoje tarp Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių jau nuo 1940-jų metų rudens pasirinko Maskvos pusę, rašo Vytautas Landsbergis Stockholmo laikraštyje "Dagens Nyheter".

Toliau jis pažymi, jog Baltijos tautų likimas yra tarptautinė problema, kurią sukėlė Sovietų Sąjungos politika nuo 1939-jų iki 1989-jų metų. Maskva labai įdėmiai stebi užsienio reakcijas. Švedijai kaip kaimynų kraštui tenka ypatinga pareiga pasakyti sovietinei vadovybei, kad reikia tęsti dabartinę taikingą raidą. Tada ji prisidės pre Baltijos valstybių išsivadavimo. Tačiau neatrodo, kad Švedijos vyriausybė būtų pasirengusi imtis tokios atsakomybės.

Švedijos ministeris pirmininkas Ingvar Carlsson sakė, kad ne Švedijos dalykas reikalauti Baltijos kraštams laisvės. Po to užsienio reikalų ministeris baltiečiams demonstrantams pareiškė, kad Švedija jau reikalauja "demokratijos ir savarankumo" Baltijos valstybėms. Tačiau kiti mano, kad užsienio reikalų ministeris vienaip rašo, kitaip galvoja. Galvoja apie "savivaldą" Sovietų Sąjungos sudėtyje. Landsbergis klausia: "Ar galima gauti aiškų atsakymą, ką iš tikrųjų Švedija remia – mūsų nepriklausomybės reikalavimą ar tik savivaldą Sovietų Sąjungos sudėtyje?

Mes žinome, kad tuometinė Švedijos vyriausybė pripažino okupaciją, bet tos vyriausybės jau nebėra. Mes taip pat žinome, kad Švedijos parlamentas niekada šio klausimo nesvarstė. Visų pirma Švedijai kaip demokratiškai valstybei turi rūpėti kitų demokratiškų valstybių likimas. Todėl būtų svarbu, jei Švedijos vyriausybė pareikštų sovietinei vyriausybei, kad Baltijos valstybių okupavimo tęsimas nesustiprina vaizdo, kad Sovietų Sąjunga trokšta taikos. Sovietinė vadovybė, grąžindama Baltijos valstybėms nepriklausomybę, nepaprastai daug laimėtų. Neabejotinai turėtų daugiau ūkiškos naudos iš Baltijos tautų, jei jos būtų nepriklausomos valstybės, bet ne okupuotos sąjunginės respublikos. Laisvi Baltijos kraštai būtų geriausias įrodymas, kad Sovietų Sąjungoje karo pramonės kompleksas neteko valdžios, ir seną politikos mąstymą pakeitė naujas, baigia savo straipsnį Vytautas Landsbergis Stockholmo dienraštyje "Dagens Nyheter".

Šveicarų laikraštis apie lietuvių ir lenkų santykius

Šveicarų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" lapkričio 23 paskelbė korespondento pranešimą iš Varšuvos apie Lietuvos Sąjūdžio ir Lenkijos Solidarumo veikėjų pasikeitimą laiškais dėl savitarpio santykių gerinimo. Pateikiame jo santrauką:

Solidarumo laikraštis "Gazeta Wyborcza" neseniai paskelbė viešą laišką "Lietuviams bičiuliams". Jį pasirašė žymūs Lenkijos seimo ir kultūros veikėjai. Šveicarų laikraštis iš jų mini Solidarumo frakcijos pirmininką Bronislavą Geremeką, deputatą Adamą Michniką, katalikų savaitraščio "Tygodnik Powszechny" vyriausią redaktorių Ježį Turovičių, rašytoją Tadeušą Konvickį, režisierių ir senatorių Andžejų Vajdą.

Lietuvių laišką "Lenkams bičiuliams" pasirašė, be kitų, Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, seimo tarybos sekretorius Virgilijus Čepaitis, kun. Vaclovas Aliulis, buvęs nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris Juozas Urbšys.

"Neue Zuercher Zeitung" pabrėžia, kad lenkų laiško autoriai atsisako pretenzijų į Vilnių. Atėjo laikas su visu aiškumu pasakyti, kad Lenkijoje niekas nereiškia teritorinių pretenzijų Lietuvai, rašoma laiške. "Vilnius yra ir liks jūsų sostinė, jūsų tautos ir kultūros gyvenimo, jūsų patriotiškų jausmų ir jūsų istoriškos tradicijos centras", sakoma ten pat, pabraukiant žodį *jūsų*". Laiškas baigiamas prašymu atleisti už praeity padarytąsias lenkų klaidas drauge su užtikrinimu, kad lygiai atleidžiama leituviams už jų klaidas. Reikia įveikti abiejų pusių blogą patirtį, nes niekada tam nebuvo geresnės progos kaip šiandien.

Lietuvių laiškas prasideda užtikrinimu, kad Lietuva nėra priešiškai nusiteikusi Lenkijai, nes gerai žino, ką lietuviai ir lenkai per šimtmečius yra gavę vieni iš kitų. Tarpusavis klaidų išmetinėjimas vestų į aklavietę ir būtų naudingas tokioms trečiosioms jėgoms, kurios stengiasi statyti daugiau užtvarų. Krikščioniškai santarvei ir bičiuliškai kaimynystei šiandien kaip tik geriausios sąlygos. Todėl Lietuva tiki lenkų užtikrinimu, kad jie nori šiandien ir ateityje gerbti Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir teritorijos neliečiamumą su jos sostine Vilniumi.

Apie abiejų kraštų tautines mažumas lietuvių laiške sakoma, kad lenkai ir lietuviai kitame krašte turi būti pilnateisiai piliečiai ir turėti teisę ugdyti savo tautinę sąmonę bei kultūrą. Tik tada galės prisidėti prie savo gyvenamojo krašto gerovės. Laisvos ir demokratiškos Lietuvos bičiuliškas bendradarbiavimas su laisva ir demokratiška Lenkija šiandien galimas, siekiant bendro tikslo tapti Europos laisvų ir demokratiškų tautų šeimos nariais.

Abu viešus laiškus šveicarų liberalų laikraštis laiko nauju mėginimu pajudinti sudėtingus lietuvių ir lenkų santykius, nes neseniai įvykę pokalbiai neatnešė patenkinamų rezultatų. Laikraščio žiniomis, spalio 28-sios pokalbyje prie apskrito stalo nedalyvavo Sąjūdžio vadovai, ir tai sukėlė didelį lenkų nusivylimą. Kitą dieną vyriausybės laikraščio "Rzeczpospolita" vyriausias redaktorius savo vedamajame straipsnyje reikalavo parodyti daugiau supratimo Lietuvai. Jis taip pat siūlė Lenkijos seimui priimti formalų pareiškimą lietuviams dėl Vilniaus ir tų sričių, kurios anksčiau priklausė Lenkijai. Lenkų ir lietuvių laiškus reikia suprasti kaip parengiamąjį žingsnį tokiam Lenkijos seimo nutarimui, baigia savo pranešimą šveicarų laikraštis "Neue Zuercher Zeitung".

ŠV.KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus, klientus ir pažįstamus —
Algis, Rūta Pacevičiai ir šeima

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų bei sėkmingų naujų metų
linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –
Juozas Liaugminas ir sesuo

Švenčių proga sveikiname

gimines, draugus bei pažįstamus, linkėdami sveikatos ir sėkmės —
Julija ir Leonardas Jakaičiai
Hornby, Ont.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų
proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems laimės, sveikatos
Hamilton, Ont.

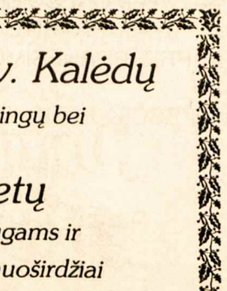

Stasė Labuckienė ir sūnus Edvardas ir žmona Linna

Džiugių šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų naujų metų
linkime mieliems giminėms, draugams ir pažįstamiems –
Alicija, Inocentas Jurcevičiai

Džiugių šv. Kalėdų
švenčių ir sėkmingų bei laimingų
Naujų metų
giminėms, draugams ir pažįstamiems nuoširdžiai linki –
A. A. Totoraičiai ir šeima

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ Toronte

šv. Kalėdų ir Naujųjų metų
proga sveikina ir dėkoja tautiečiams, kurie per eilę metų aukomis, darbais ir palikimais artina LIETUVAI laisvę ir nepriklausomybę.
Tautos fondo atstovybės iždininkas
310 Rathburn Rd.,
Islington, Ont. M9B 2L8

ŠV.KALĖDŲ ir Naujų metų
proga savo gimines, draugus ir pažįstamus sveikina –

Petras ir Zuzana Jonikai

ŠV.KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga savo gimines, draugus ir pažįstamus sveikina —
Regina ir Petras Bražukai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų
proga
visus gimines, draugus ir pažįstamus sveikina –

Jagėlų šeima

SVEIKINAME su šv Kalėdomis,
linkime laimingų Naujų Metų
mieliems giminėms, klientams ir draugams —
Petras, Aldona, Justinukas ir Julija Šimonėliai

KALĖDŲ švenčių ir Naujų Metų
proga sveikiname visus gimines, draugus bei pažįstamus –
Marytė ir Bronius Genčiai

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas
130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus geresnei savo ateičiai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų naujų metų
linkime savo giminėms, draugams ir pažįstamiems –
Aldona, Jonas ir Dalia Vaškevičiai
Rūta, Paulius Stankai N. Carolina

ŠV. KALĖDŲ ir
Naujų metų proga
savo gimines, draugus ir
pažįstamus sveikina –

Vytautas ir Albina Buragai

ŠV. KALĖDŲ
ir Naujų metų
proga sveikiname gimines,
draugus bei pažįstamus –

Marija ir Juozas Radzevičiai

Siunčiu
šventinius sveikinimus
bei linkėjimus
mieliems savo draugams
bei pažįstamiems
Kristaus gimimo
šventės ir
Naujų metų proga –

Povilas Jutelis

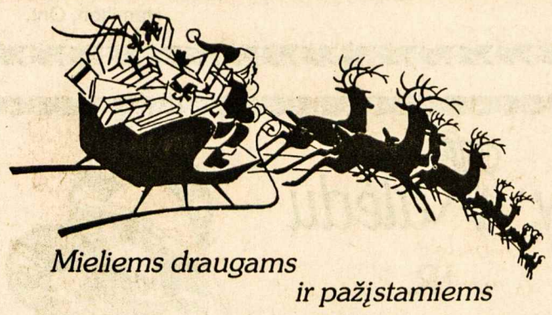

Mieliems draugams
ir pažįstamiems
nuoširdžiausi linkėjimai Šv. Kalėdų
ir artėjančių Naujųjų metų *proga –*

Aleksas, Danutė ir Linda Keršiai

Sveikiname

visus draugus ir
pažįstamus iš arti ir toli su
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais
su geriausiais linkėjimais –

Jurgis, Petronelė Ivanauskai
ir dukra Elvyra su šeima

Sveikinu
mielus gimines, draugus
bei pažįstamus su
Šv. Kalėdomis
ir linkiu geriausios
sėkmės naujaisiais
metais -

Hamilton, Ont. *Angelė Bungardienė*

Kalėdų ir
Naujųjų metų
švenčių proga gimines,
draugus ir pažįstamus
Kanadoje bei Amerikoje
sveikina –

Ona ir Andrius Petrašiūnai,
London, Ont.

"Vienintelis žydas parlamentaras iš Lietuvos"

Taip rašo "The Canadian Jewish News" laikraštis lapkričio 30 d. laidoje.

Plačiai žinomas rašytojas Grigorijus Kanovičius iš Vilniaus, lankydamasis pas sūnų Dmitrijų Toronte, prieš keletą metų atvykusį į Kanadą, kalbėjo "The Canadian Jewish Congress' Committee for Soviet Jewry" posėdyje. Rašytojas taip pat susitiko su Lietuvių Bendruomenės vadovais, turėjo pokalbius su spaudos atstovais.

Atėjus į valdžią Gorbačiovui, žydų gyvenimas Sov. Sąjungoje pagerėjo. Žydų tautinis, kultūrinis bei religinis gyvenimas per eilę metų Sovietijoje buvo sunaikintas, didieji žydų veikėjai iššudyti, žmonės asimiliuoti. Todėl dabartinis žydų atgimimas čia yra sunkiai įmanomas.

Tie, kurie jaučiasi priklausą žydų tautai, tūkstančiais nori emigruoti, jei tik Vakarai priims. Dabar yra išleistas įstatymas, nevaržantis emigraciją. 1990 m. gali milijonas žydų užsiregistruoti išvažiavimui.

Svarbiausia emigracijos priežastis — žydai Sov. Sąjungoje jaučiasi nesaugūs. "Glasnost" priedangoje įsisteigė organizacija "Pamjat", kurios tikslas išstumti žydus, sudaryti jiems neįmanomas gyvenimo sąlygas. Jie yra fašistų pusbroliai, pareiškęs G. Kanovičius. Ir nuostabu, ta organizacija turi pritarėjų sovietinėje biurokratijoje. Ji stipriai yra įsikūrusi Leningrade, Maskvoje ir Minske. Leningrade galima sulaukti net pogromų. Nors rasizmas oficialiai yra nelegalus, tačiau nesiimama priemonių jį užgniaužti. Ryšium su pasireiškiančiu rasizmu rašytojas G. Kanovičius parašė pareiškimą, smerkiantį antisemitizmą, ir jo kopijas įteikė Lietuvos komunistų partijos pirmajam sekretoriui ir Gorbačiovui.

Pareiškime reikalaujama, kad būtų sudaryta centrinė komisija kovoti prieš antisemitizmą ir sudarytos sąlygos tapti Žydų Bendruomenei. Į šį pareiškimą nebuvo reaguota. G. Kanovičiui teko apie tai kalbėtis asmeniškai su Gorbačiovu, kuris pasakęs, kad eventualiai tuo klausimu bus pasisakyta.

Sunku įsivaizduoti, sako Kanovičius, kad po Antrojo pasaulinio karo, kur žydai sudėjo tiek daug aukų, Sov. Sąjungoj buvo pradėtas žydų persekiojimas, paremtas net įstatymu. Persekiojimas dar toks, kad ir Hitleris pavydėtų.

Stalinas panaikino žydų Antifašistinį komitetą ir jo narius sunaikino. Kas negirdėjo apie žydų gydytojų slaptą susitarimą nužudyti Staliną? Jei Stalinas būtų ilgiau gyvenęs, tai žydai gyvuliniuose vagonuose būtų išvežti ten, kur "jų klausimas būtų išspręstas visam laikui".

Propagandos dėka žydai buvo laikomi penktąja kolona, pasiruošusia priimti įsakymus iš "pasaulinio sionizmo ir imperializmo". Milijonai žmonių žodžius "žydas" ir "sionistas" sutapatino.

Žydai dabartinėje Lietuvoje

G. Kanovičius praėjusių metų balandžio mėnesį Lietuvoje buvo išrinktas Sov. Sąjungos aukščiausiosios tarybos deputatu. Taryboje yra 15 žydų kilmės deputatų. Iš jų 10 laiko save žydais ir tik 5 priklauso žydų bendruomenei. G. Kanovičius yra vienintelis parlamentaras iš Lietuvos ir Sąjūdžio simpatikas.

Sąjūdis siekia Lietuvos nepriklausomybės. Pats rašytojas galvoja, kad Lietuva turi atsiskirti nuo Maskvos. Ir tai padaryti turi visas teises.

Jis niekuomet nebuvęs ir nėra komunistų partijos narys. Prieš tapdamas politiku, rašė romanus ir skriptus filmams. Labiausiai žinomas savo trilogija "Žvakės vėjyje", kuri buvo išversta į hebrajų, lenkų, vengrų, vokiečių ir čekų kalbas. Jo romanų temos apie Lietuvos žydų gyvenimą, kuris žydėjo prieškariniame laikotarpyje.

Ir dabar Baltijos valstybėse žydų būklė yra geriausia visoje Sov. Sąjungoje. Nuo 1970 m. lengviausia žydams emigruoti buvo iš Lietuvos. Iš 9.000-10.000 žydų, trečdalis pasiruošęs emigracijai.

Tautiniai judėjimai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje palaiko tautines mažumas. Antisemitizmas čia reiškiasi mažiausiai. Bet jis egzistuoja. Pvz. Lietuvoje yra žmonių, norinčių suversti kaltę žydams už 1940 m. valstybės praradimą.

Tačiau čia žydų kultūrinis gyvenimas prasidėjo tuoj po Antrojo pasaulinio karo. Nereikėjo laukti nė Gorbačiovo. Lietuva yra vienintelė respublika Sovietijoje, kur žydai turi savo radijo programą.

G. Kanovičiaus teigimu, Sąjūdis, turįs per 500.000 narių, padeda atgaivinti žydų gyvenimą. Lietuvoje jis remia Lietuvos žydų kultūros draugiją ir rūpinasi žydų kapinėmis. Atidaryta vakarinė žydų mokykla Vilniuje, kurią lanko 700 asmenų. Vilniuje, Kaune ir Alytuje veikia sinagogos, tik nė viena neturi rabino. Žydų gyvenimas dabar Lietuvoje yra "laisvas ir nepriklausomas", sako rašytojas G. Kanovičius. **J.A.**

Rašytojas **GRIGORIJUS KANOVIČIUS** (dešinėje) su sūnumi **DMITRIJUM**, gyvenančiu Toronte

Britanija ir Pabaltijo kraštai

1989 m. pavasarį Paryžiuje įkurtoji tarptautinė organizacija "Demokratija ir nepriklausomybė" vienos rezoliucijos pagrindu paruošė raštą ryšium su Molotovo-Ribbentropo slaptų protokolų 50-mis metinėmis. Raštas atskirai buvo adresuotas JAV ir Prancūzijos prezidentams, D. Britanijos ministerei pirmininkei, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Europos parlamento ir Europos kraštų nusiginklavimo ir bendradarbiavimo konferencijos pirmininkams. Rašto tekstas buvo paskelbtas ir mūsų spaudoje.

Raštą į premjerės Margaret Thatcher kabinetą (10 Downing Street, London SWIA 2AA) asmeniškai pristatė D. Britanijos Lietuvių sąjungos pirmininkas Jaras Alkis drauge su papildomu tos sąjungos laišku.

Greitai buvo gautas oficialus atsakymas, kurio turinys toks.

D. Britanijos vyriausybė niekada nepripažino ir nepripažįsta Baltijos kraštų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. Ji ir toliau gerbia Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojų teisę pasisakyti apie tai, kokia turėtų būti jų ateitis. Malonu, kad dabar jie turi daugiau galimybių išreikšti savo nuomones. D. Britanijos vyriausybė mano, kad tokia galimybė turėtų plėtotis ir toliau. Ji tikisi, kad Sovietų Sąjungos vyriausybės autoritetai viešai paskelbs Molotovo-Ribbentropo sutarčių ir slaptų protokolų tekstus. Juos tiria specialiai TSRS vyriausybinė komisija. Būtų labai gerai, jei toji komisija teisingas ir pilnas savo išvadas paskelbtų prieš tų slaptų protokolų 50-jų metinių sukaktį.

Čia atpasakoto atsakomojo rašto turinį savo parašu patvirtino D. Britanijos ministerės pirmininkės asmeninė sekretorė Caroline Slocock.

Deja, tos viltys nepasitvirtino. Sovietų Sąjungos vyriausybei ir dabar trūksta drąsos ir noro pasauliui pasakyti tiesą.

Mums buvo svarbu gauti oficialų D. Britanijos vyriausybės dabartinio nusistatymo šiuo klausimu patvirtinimą.

Deja, kiti adresatai neatsiliepė.

Vytautas Skuodis

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Sveikinu
mielus savo gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdamas daug
laimės bei sveikatos

Kalėdų
šventėse ir laimingų
bei sėkmingų
Naujų Metų –

Antanas Krakauskas
"Airport Hotel" savininkas

Windsor, Ontario

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus, pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
laimingų bei džiugių
NAUJŲ METŲ –

Apolinaras ir Bronė Beresnevičiai
Toronto, Ont.

Džiugių
šv. Kalėdų
bei laimingų
naujų metų
linkime giminėms, draugams
ir pažįstamiems –

Česė, Antanas Pažerūnai ir šeima

Sveikiname
visus savo gimines,
draugus, pažįstamus
šv. Kalėdų
proga ir linkime
laimingų *1990* metų –

Mount Hope, Ont. *Alina, Kazys Žilvyčiai ir mama*

Džiaugsmingų
ŠV. KALĖDŲ
švenčių ir laimingų
naujų metų
savo giminėms, draugams
ir pažįstamiems linki –

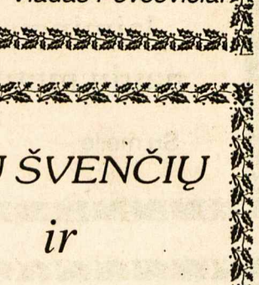

Ona ir Antanas Baltrūnai

Sveikiname

mielus savo gimines,
bičiulius ir pažįstamus,
linkėdami malonių
bei džiugių
šv. Kalėdų ir sėkmingų
naujų metų –

Levutė ir Vladas Pevcevičiai

KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
naujų metų

proga sveikiname visus gimines, draugus, pažįstamus, linkėdami daug tyro džiaugsmo ir laimės.

PIJUS ir ALESĖ GRIGAI

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių
bei džiugių
Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų
Metų –

ANGELĖ ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Džiugių
šv. Kalėdų
ir laimingų
NAUJŲ METŲ
linkiu visai giminei bei artimiesiems —
JURGIS JUODIKIS

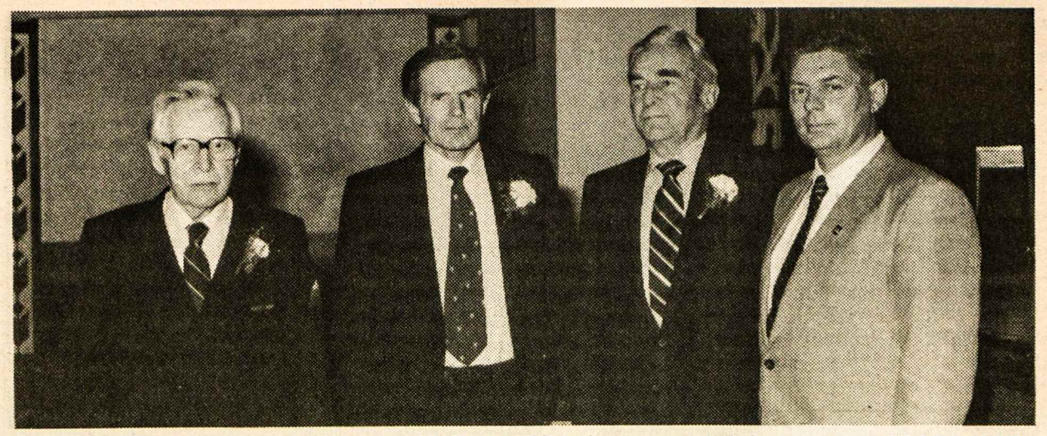

Lietuvos kariuomenės minėjime lapkričio 26 d. Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės: savanoris VLADAS KAZLAUSKAS, prof. ROMAS VAŠTOKAS, HERBERTAS STEPAITIS, svečias iš Lietuvos rašytojas LEONIDAS JACINEVIČIUS
Nuotr. St. Dabkaus

Žengti ryžtingai ar nuleisti rankas?

ALGIMANTAS EIMANTAS

Jau antrą kartą Maskva perspėjo Lietuvą, kad einama "pražūtingu keliu", siekiant ekonominės ir politinės nepriklausomybės. Politbiuras nori priversti Lietuvos aukščiausiąją tarybą atšaukti visus nutarimus, prieštaraujančius Sov. Sąjungos įstatymams, ypač tuos, kurie ruošia dirvą į laisvę ar autonomiją.

Reuterio žinių agentūra, reaguodama į tuos grasinimus, pateikia įrodymų, kad toks Kremliaus spaudimas neturi juridinio pagrindo. Sov. Sąjungos konstitucinė pertvarka dar nei baigta rašyti, nei priimta Aukščiausiojo sovieto. Gi esamąją galima visaip interpretuoti.

Iš tikrųjų tie grasinimai yra Aukščiausiojo sovieto prezidiumo surežisuoti. Prezidiume sėdi aparačikai, atstovaują Sov. Sąjungos komunistų partijai, o ne gyventojams. Aiškiai matyti, kad partija vis dar neatsisako staliniškos diktatūros dogmų, nors Gorbačiovas čiauška apie krašto demokratizavimą. Tikroje demokratijoje gyventojai, o ne partijos, įrėmina krašto politinę ir ekonominę linkmę.

Lietuvai nereikėtų stabdyti tolimesnės veiklos, nusikratant okupanto jungo, nes to trokšta tauta. Šia kryptimi jau toli nueita, bet siekių kulminacija dar nepasiekta. Laisvės viliojimai ir savarankiškumo viltys skatina lietuvius ryžtingai darbuotis toliau savo krašto ir žmonių gerovei.

"Tėviškės žiburių" 41 nr. skaitėme santraukas iš Kanados ir JAV spaudos, apipavidalinusios praktišką kelią į Lietuvos nepriklausomybę. Pirmame puslapyje radome "Atgimimo" redaktoriaus Romualdo Ozolo išvardintus etapus nepriklausomybei atgauti. Tie žingsniai būtų lyg siauri lieptai per sraunią patvinusios upės srovę. Tų lieptų dar daug liko; tikslo siekiant, jie visi turi būti saugiai pereiti.

Apmąsčius R. Ozolo pareiškimus, turime pripažinti, kad planai į nepriklausomybę gerai apgalvoti. Jie veda Lietuvą į daug žadančią ateitį nuosaikiu, teisėtu, taikiu ir garbingu keliu. Tie principai yra taikomi visiems piliečiams be keršto, apmaudo ar priespaudos.

Tikėkimės, kad ir toliau bus prisilaikoma tokių pat principų.

Pirmuoju lieptu į mūsų krašto valstybingumą teks būti Lietuvos komunistų partijos suverenitetui. Tai reikštų visiškas skyrybas nuo maskvinės komunistų partijos. Savarankiška LKP, manoma, mėgintų veikti kaip ir kitos politinės partijos.

Nebūtų ko nuogąstauti, kad LKP įtaka būtų žalinga krašto ateičiai. Jau esame patyrę tautos pažiūras rinkimuose į Sov. Sąjungos aukščiausiąjį tarybą.

Lietuvos KP gerai supranta pavojų, todėl 70% daugumos remiami, jie ieško išeities iš neišvengiamo likimo-partijos likvidavimo. Atsiskyrimas nuo Maskvos yra būtinas. Nėra abejonės, kad LKP praras vyravimą ateinančiuose rinkimuose.

Nusikračius Maskvos, nesitikima visiško pralaimėjimo.

Gorbačiovas bando pastoti kelią. Jis tiki partijos vienybe ir Kremliaus neklaidingumu. Lapkričio mėn. 15 d. politbiuras sušaukė LKP vadovus į Maskvą "pasiaiškinti". Savaime suprantama, kad "pasitarimo" darbotvarkėje vyravo pamokslas, o ne dialogas.

Jei LKP atsispirs Maskvos spaudimui, tai joje turės įvykti vidinis persiorganizavimas. Partija remtųsi vien respublika (vėliau valstybe), o ne visa Sov. Sąjunga.

Kitas lieptas, saugiai pereinamas, būtų Lietuvos sąjūdininkų rinkiminė pergalė į Lietuvos aukščiausiąją tarybą. "The Ottawa Citizen" dienraštis pranašauja triuškinantį rinkimų triumfą laisvės kovotojams. Sprendžiant pagal praeities balsavimus, tokia galimybė yra neabejotina.

Sąjūdžiui ir kitiems darbuotojams laimėjus rinkimus, pasielgtina lenkų "Solidarnosc" pavyzdžiu. Reikėtų pasiūlyti sudaryti koalicinę vyriausybę. Visai antikomunistinė vyriausybė Maskvai būtų tikrai nepriimtina. Ateitų laikas, kai LKP dalyvavimas vyriausybėje taptų nereikšmingas, nes be balsuotojų pasitikėjimo pranyktų ir LKP teisė astovauti tautai.

Sekantis lieptas turi ypatingos svarbos. Jis siauras ir pavojingas. Tai lyg antrasis Žalgiris – jis pasuks Lietuvos ateitį. Čia matytume reikalavimus ir pasitarimus dėl Sovietų okupacinės kariuomenės Lietuvoje.

Istorija rodo, kad silpnieji nukenčia nuo galingųjų. Mūsų kraštas nuo jų nukentėjęs. Lietuva yra maža ir žmonių skaičiumi, ir teritorija, todėl moderniųjų laikų galiūnai nerado reikalo su lietuviais skaitytis. Atsižvelgiant į šią problemą, kur mūsų viltys laimėti kovą?

Atsakymas – ne ginklo persvaroje, ekonominiame pajėgume bei politiniame parankume, bet teisėje ir tiesoje. Niekas negali uždrausti siekti laisvės savo kraštui.

Pirmiausia reikėtų išreikalauti, kad sovietų kariuomenės įgulos turėtų tik svečio privilegijas. Vėliau sektų galutinis raudonarmiečių išsikraustymas iš Lietuvos, nes, atgavus nepriklausomybę, svetimos karinės pajėgos negali būti savo namuose.

Krašto referendumas taip pat taps lieptu, kurį perėjus, bus nutarta tautos ateitis.

Nėra abejonių, jei referendumas bus pravestas demokratiškai, kad bus pasisakyta už Lietuvos nepriklausomybę.

Išsikovojus laisvę, bus sunkūs atstatymo darbai. Laisvė yra brangesnė už duoną. Tačiau gyvenant laisvėje reikės rūpintis duoną, o jos daugiau pelnyti reikės įdėti daug darbo ir pastangų. Pančiams nukritus, poilsiui nebus laiko, nes reikės prakaito ir triūso. Bet visa tai laisvame krašte nebus sunku pakelti.

Lenkai nesiekia Vilniaus

A. BANELIS

Toronto universiteto Rytų Europos centre lapkričio 24 d. kalbėjo Adam Michnik, vienas "Gazeta Wyborcza" laikraščio redaktorių bei Solidarumo vadovų. Jis aiškino, jog dabartinėje lenkų visuomenėje vyrauja dvi pagrindinės pažiūros. Vieni, kaip ir Michnikas, yra universalistai, Lenkijos ateitį grindžią visuotiniais, demokratiniais principais. Kiti gi esą šovinistai. Jiems Lenkija tegalinti būti griežtai katalikiškai-tautinė valstybė. Tokiame krašte kitokioms nuomonėms bei tautinėms mažumoms mažai teliktų vietos. Jie mano, kad lenkams didžiausią pavojų sudaro lietuviai ir ukrainiečiai.

Geniui Procutai nusistebėjus, kaip lietuviai gali būti pavojingais, kai visai neseniai dvidešimt du lenkų ir dvylika lietuvių žymių veikėjų, mokslininkų ir kūrėjų — solidariečių ir sąjūdiečių, Vilniuje ir Varšuvoje pasirašė draugiškumo deklaracijas. Pasirašiusių tarpe buvo ir pats Michnikas. Šis atsakė, kad tautiniuose santykiuose problemų tebesą. Jis kaltino Sąjūdį, laiku neatkreipusį dėmesio į lenkų tautinę mažumą ir pačius Lenkijos universalistus lenkus, Vilnijos lenkų nesustabdžiusius ir taip nesąmoningai prisidėjusius prie KGB kurstymo akcijos. Michnikas nemato didelių kliūčių sugyvenimui, ypač kai dabar pats Sąjūdis jau supranta lenkų mažumos poreikius. Esą Sąjūdis turįs gerus ryšius su Varšuva, bet vis nesusikalba su Vilnijos lenkais.

Palietus Lietuvos klausimą, kalba apie tai nenutrūko. Ukrainiečiui profesoriui parūpo, kaip gi reikalai su ukrainiečiais bei gudais? Atsakyta, kad tokių ryšių, kaip su lietuviais, dar nėra. Michnikas mano, jog yra kaltos skirtingos istorinės patirtys. Jam atrodo, jog lenkai su lietuviais neturėję didelių problemų (!), ne taip kaip su kitais. Dabar Sąjūdis reiškia visų lietuvių viešąją nuomonę, kai ukrainiečiai dar neturi panašios jėgos. Tad tokios deklaracijos, kaip su lietuviais, dar nerašomos.

Atrodo, neblogų ryšių visgi esama, nes Michnikas į Kanadą iškviestas buvo ne savųjų lenkų, bet... ukrainiečių. Apie gudus jis neužsiminė, išskyrus tai, kad Lenkijoje triukšmą sukėlė vieno gudų laikraščio straipsnis, reikalavęs prisijungti Baltstogės gudišką sritį.

Michniko pažiūrų žmonės universalistai nesiekia rytinių sienų pakeitimo. Tą patį jis betgi negalįs pasakyti apie savus šovinistus. Nors jie tėra mažumoje, jų įtaka gali būti reikšminga.

• **Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

šv. Kalėdų
ir Naujų Metų
švenčių proga sveikiname gimines, Toronto dvasiškius, draugus bei pažįstamus —
Bronė, Jonas Maziliauskai
Ina ir Ian Kavanagh

Savo mielus klientus ir draugus
šv. Kalėdų ir Naujų metų
proga sveikinu linkėdamas sėkmės bei sveikatos -
Algis Medelis
consulting

Sveikiname
savo brangius draugus, bičiulius ir pažįstamus
šv. Kalėdų
proga ir linkime
laimingų
naujų metų.
Su meile –
dr. Antanas ir Birutė Šalkai

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO
UNIJA
LITAS
valdyba ir tarnautojai
sveikina
visus "Lito" narius ir nares
švenčių proga ir linki
laimingų bei
džiaugsmingų
1990-jų metų

ŠV. KALĖDŲ
švenčių proga sveikinu visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkiu džiugių bei laimingų
NAUJŲ METŲ –
Mikas Žaliauskas

ŠV. KALĖDŲ
ir
Naujų Metų
proga sveikiname visus gimines, draugus ir pažįstamus —
Onutė Skrebūnienė ir sūnūs

Mielus gimines, draugus ir pažįstamus sveikiname su
šv. Kalėdomis,
linkėdami daug laimės ir sėkmės naujaisiais metais –
Onutė, Jonas ir Edis Adomauskai,
Hamilton, Ont.

šv. Kalėdų
IR
NAUJŲ METŲ
proga sveikiname visus savo gimines, draugus ir pažįstamus —
Ona ir Juozas GATAVECKAI

Kristaus gimimo
švenčių ir Naujų metų
proga sveikiname mielus savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami šventinio džiaugsmo ir geriausios sėkmės
naujaisiais metais –
Lionė ir Vladas Kybartai,
Hamilton, Ont.

Mielus gimines, draugus ir artimus sveikinu su
šv. Kalėdomis,
linkėdama daug laimės ir sėkmės
naujaisiais 1990-taisiais metais –
Verutė Treigienė
Delhi, Ontario

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME
su šv. Kalėdomis
gimines, draugus, pažįstamus ir linkime laimingų, džiugių
NAUJŲ METŲ
Marta Adomavičienė
duktė Danutė, žentas Ted
ir vaikaičiai – Larutė, Kristupas

Sveikiname su šv. Kalėdomis gimines, draugus ir pažįstamus, linkime sveikų bei sėkmingų naujų metų –

Vaclovas ir Adelė Karauskai

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų Metų

proga sveikiname mielus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami kalėdinio džiaugsmo ir didžios sėkmės bei Dievo palaimos naujaisiais metais –

Algis, Viltė Valiuliai, dukrelės Daina, Aurelia ir sūneliai Pauliukas ir Algiukas

Sveikiname

su šventomis Kalėdomis, linkėdami laimingų bei sėkmingų naujų metų mūsų mieliems giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Angelė ir Bronius Stankaičiai, Peterson, JAV

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

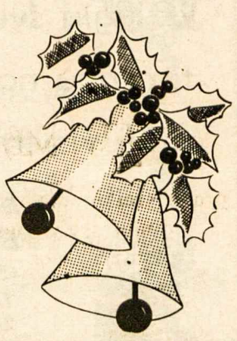

proga sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir linkime daug džiaugsmo –

Arvydas Blauzdžiūnas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINAME savo draugus ir pažįstamus, linkėdami daug laimės bei džiaugsmo —

Angelė ir Jonas Šulcai

Džiugių KALĖDŲ švenčių ir sėkmingų bei laimingų NAUJŲ METŲ

bičiuliams ir artimiesiems nuoširdžiai linki —

Sofija Tumosienė ir vaikai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų **naujų metų**

linkime visiems savo giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Aldona, Algis Vaičiūnai ir sūnus Andrius

"Jį atsiuntė Lietuva..."

Naujasis Čiurlionio ansamblio dirigentas atvyko iš Lietuvos

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Taip kalbėjo ilgametis Čiurlionio ansamblio pirm. Vladas Plečkaitis, po pirmos repeticijos Klivlando visuomenės ir spaudos atstovams pristatydamas iš Lietuvos atvykusį naują ansamblio vadovą muziką *Gediminą Purlį*. Tai ne viešnagei atvykęs svečias, bet rimtam ir dideliam darbui.

Lapkričio 5 d. vakare naująjį atvykėlį pasitiko būrys čiurlioniečių ir visuomenės atstovų. Jo rankose buvo sukrauta milžiniška puokštė gėlių, o susijaudinęs ir ilgos kelionės išvargintas Gediminas Purlys, nerodydamas nuovargio žymių, maloniai šypsojosi atnešęs Lietuvos saulės spindulėlį.

Dėkinga esu už man ansamblio pirmininko suteiktą privilegiją su maloniuoju svečiu arčiau susipažinti ir pasikalbėti dar prieš pradedant darbą. Ruošiantis 1990 m. dainų šventei, naujų jėgų įnašas yra laukiamas ir reikalingas.

Pirmas mano klausimas: "Kodėl Jūs sutikote atvykti į Ameriką?" Buvo miela klausytis svečio atviro, be patoso, nuoširdaus atsakymo. "Visų pirma jutau savyje stiprų norą kaip nors užmegzti taip reikalingą ryšį su išeivija. Be to, niekada nebuvęs už geležinės uždangos, norėjau pamatyti ir kitą pasaulio dalį. Įdomu, kad išeivija, apsupta svetimos kultūros, išlaiko savo kalbą ir papročius. Man atrodo, kad išeivijoje lietuviai yra labai susitelkę, o juos supančios sąlygos tapo pagrindu savitumui išlaikyti. Kad išeivija išlaiko savo vientisumą, Čiurlionio ansamblis yra puikus pavyzdys. Apie jį žinojau ir Lietuvoje tik iš pasakojimų ir mus pasiekiančios menkos informacijos. O tas faktas, kad ansamblis rengiasi švęsti savo 50 metų sukaktį, įrodo, kokia stipri yra to kolektyvo dvasia. Prie to, be abejonės, yra prisidėjusios kelių asmenybių varančios jėgos: ansamblio įsteigėjas muzikas Alfonsas Mikulskis, energingas ir darbštus Rytas Babickas, ilgametis ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis.

Pirmą kartą su manim buvo užmegztas kontaktas 1989 m. liepos pabaigoje, Lietuvoje lankantis Gražinai Plečkaitienei ir jos seseriai Danutei Dundurienei. Per "Ratilio" ansamblio vadovę Zitą Kelmickaitę buvo kreiptasi į Vilniaus Metodinio mokslo centro direktorių chorvedį Juozą Mikutavičių. Kandidatų į ansamblio vadovus buvo ieškoma visoje Lietuvoje. Mano didžiausiai nuostabai ir pasididžiavimui nebuvo parinktas kandidatas iš Vilniaus ar Kauno, bet iš Klaipėdos. Tas parinkimas man yra asmeniška garbė, bet taip pat ir nepaprastai didelė atsakomybė. Atvažiavau darbui, bet man tai yra ir pažinties kelionė. Negalima paneigti žmogiškosios prigimties – kuo žmogus gyvena, apie ką svajoja, kas jam skauda. Kelionė nebuvo lengva, nes buvo jaučiamas trukdymas. Čia esančių dėka sunkumai buvo nugalėti. Išlipus iš lėktuvo labai virpėjo širdis, bet pamatęs pažįstamus veidus – okteto narius, Ireną Grigaliūnaitę, Gražiną Plečkaitienę, Danutę Dundurienę, Ingridą Bublienę iš karto atsigavau. Pasitikusieji mane sujaudino savo nuoširdžia šiluma".

Gediminas Purlys gimė 1948 m. rugpjūčio 28 d. Anykščių rajone, Pašvenčio k. 1950 m. jo šeima persikėlė į Vilnių. Čia jis baigė MK Čiurlionio meno mokykloje chorvedybą, taip pat ir konservatorijoje; toliau tobulinosi Maskvos Čaikovskio konservatorijoje.

Besimokydamas jis jau pradėjo dirbti savo srityje, mokydamas chorelį ir buvo naujai įsteigto Aklųjų draugijos kamerinio choro dirigentas. 1972 m. persikėlė į Klaipėdą ir pradėjo dėstyti dirigavimą Klaipėdos konservatorijoje.

Lietuvoje jis yra žinomas kaip Kretingos "Gintaro" choro ilgametis dirigentas ir vadovas, jam vadovavęs 17 m. iki pat vizos gavimo. Tai esąs vienas geriausių Sov. Sąjungos chorų, 1987 m. tarprespublikiniame chorų konkurse tapęs laureatu.

Lietuvos atgimimo laikotarpyje Gediminas sudarė 11 asmenų vienetą, su kuriuo per devynis mėnesius atliko apie 60 religinės muzikos koncertų ir giedojo beveik visose Žemaitijos šventovėse Sumų metu. To nebuvo galima padaryti prieš "perestroiką". Jis yra ne tik to vieneto įsteigėjas ir vargonininkas, bet ir dainininkas – bosas. Buvo malonu išklausyti garsinę juostą "Atgaja" ir pasigėrėti tiek dainų interpretavimu, tiek originalių balsų pastatymu.

Nuo 1979 m. Gediminas pradėjo reikštis kaip dirigentas tarprajoninėse dainų šventėse ir dirigavo trijose studentų dainų šventėse "Gaudeamus". Jis aranžuoja, harmonizuoja ir kuria originalius chorinius kūrinius. 1985 m. Kauno "Šviesos" leidykla išleido jo kūrinių rinkinį "Draugystės žvaigždės", skirtą vidurinių mokyklų mišriems chorams.

Gediminas turi daug naujų, "slaptų" svajonių. Pvz. nori paruošti su Čiurlionio ansambliu bent dalį Lietuvos tautinės dainų šventės repertuaro. Lygiai po savaitės nuo atvykimo naujasis vadovas turėjo pirmą repeticiją, kurios metu susipažino su choristais, kurie įsitikino, kad tai esama aukšto lygio ir gilaus žinojimo profesionalo.

Po repeticijos, ansamblio valdybos kvietimu, vaišėse dalyvavo visuomenės ir spaudos atstovai. Pirm. Plečkaitis dėkojo prie Purlio atvykimo prisidėjusiems, pristatė spaudos atstovus, kun. Gediminą Kijauską, supažindino su jubiliejiniu komitetu, kuriam vadovauja visuomenininkas Jurgis Malskis. Komiteto uždavinys yra surengti ansamblio sukakties šventę gegužės 5-6 d.d. Programoje – koncertas, pamaldos, mirusiųjų narių pagerbimas, kapų lankymas, akademija ir užbaigos pokylis.

Buvo pagerbta kanklių vadovė Ona Mikulskienė, kuri pareiškė, kad ansamblis – tai jos šeima. Pabaigoje žodį tarė Gediminas Purlys: "Mano asmenyje atkeliavo Lietuva. Likime vieninga šeima, sujungta vieno tikslo, vienos idėjos. Jubiliejus tebūnie ne pabaiga, bet naujos eros pradžia". Jo kalba buvo palydėta ovacijomis.

Svečio viza galioja tik iki 1990 m. gegužės 15 d., tačiau nėra abejonės, bus stengiamasi vizą pratęsti, kad jis galėtų dalyvauti išeivijos dainų šventėje ir tik tada grįžtų pas savo šeimą Klaipėdoje.

Gediminas ir Audronė Purliai augina dvi dukreles ir sūnų. Jo žmona taip pat yra profesionalė muzikė ir dirigavimo mokytoja.

Pasibaigus susipažinimo daliai, ansambliečiai ir svečiai vaišinosi, džiaugėsi Čiurlionio ansamblio atgimimu, gardžiavosi vadovo atvežtos Palangos duonos riekutėmis.

• **Kur kyla pavojus, atsiranda ir pagalba** **(Hoelderlinas)**

Sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus sulaukus šv. Kalėdų ir *1990* naujų metų bei linkime sveikatos ir Dievo palaimos –

Adelė, Danutė, Raimundas Stulgiai

Džiaugsmo pilnų KALĖDŲ švenčių, laimingų bei sėkmingų NAUJŲ METŲ visiems lietuviams nuoširdžiai linki –

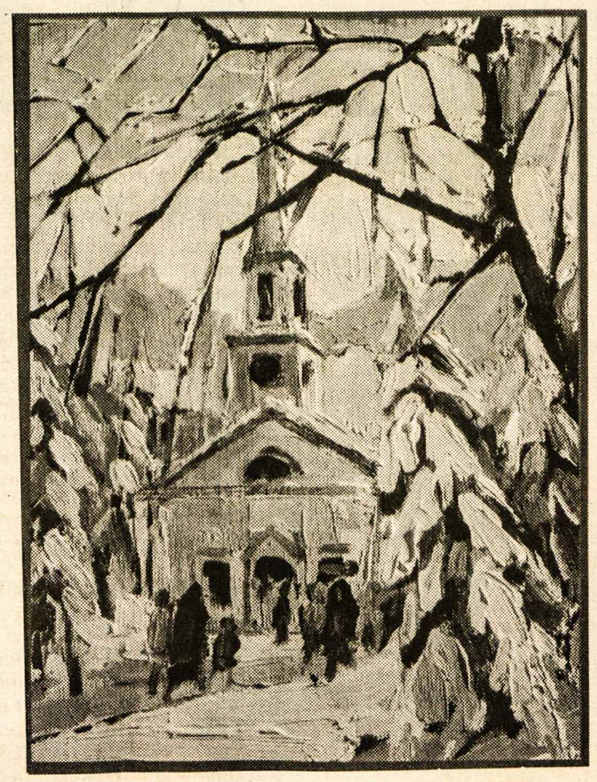

The Lougheed ir Barnard šeimos bei tarnautojai

Sudbury, Ontario

ANAPILIO KNYGYNAS sveikina lietuviško žodžio ir dvasios bičiulius, linki *Linksmų ŠV. KALĖDŲ* ir viltingų NAUJŲ METŲ!

Džiugių *Šv. Kalėdų* ir sėkmingų naujų metų

visiems klientams ir pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS ir šeima

ŠV. KALĖDŲ

ir naujų 1990 metų

proga sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir linkime Dievo palaimos bei tyro džiaugsmo –

Irena ir Petras Lukoševičiai

Sveikinu *visus bičiulius, draugus bei pažįstamus, gyvenančius Torontę ir kitur,* ŠV. KALĖDŲ *bei* **Naujų Metų proga —**

Jonas Maniuška

Sveikiname *mielus gimines, draugus bei pažįstamus* Kristaus gimimo *švenčių proga ir linkime geriausios sėkmės naujaisiais 1990 metais –*

Rimas, Gražina Strimaičiai ir dukros

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Joana, Juozas Zenkevičiai ir mama

Malonių Kalėdų švenčių ir sveikatos pilnų naujų 1990 metų visiems klubo nariams ir "Vilnius Manor" gyventojams nuoširdžiai linki

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

Sveikiname

draugus ir pažįstamus su
šv. Kalėdomis
ir linkime laimingų
naujų metų –

Janina ir Vytautas Svilai
Mount Hope, Ont.

ŠV. KALĖDŲ švenčių
proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkime džiugių bei laimingų naujų metų –

Danutė ir Petras Petrauskai
Anastazija Petkevičienė

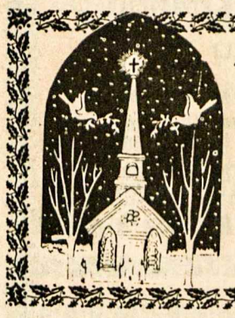

ŠV. Kalėdų
ir Naujų metų
proga sveikiname
savo draugus ir pažįstamus,
linkėdami daug laimės bei
džiaugsmo – *Milkintų šeima*

SVEIKINAME
draugus,
pažįstamus
bei visus artimuosius,
linkėdami jaukių Kalėdų švenčių ir laimingų
naujų metų –

Anelė ir Jonas Gelažiai,
Phelpston, Ont., R.R.I

Artimiesiems, pažįstamiems
ir bendradarbiams
linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų
linki – *Angelė ir Vytas Kulniai*
Rūta ir Myron Douglas

Linksmų,
šv. Kalėdų
ir laimingų bei
sėkmingų
naujų metų
linkime giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Jonas ir Elena Bukšaičiai

Sveikinam
visus lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais,
linkėdamos daug džiaugsmo
ir geriausios sėkmės.

Dainos vienetas "Sutartinė"

ŠV. KALĖDŲ
ir NAUJŲ METŲ
proga sveikiname visus savo
draugus ir pažįstamus –

Joana ir Stasys Bubuliai
Aldona ir Edvardas Bubuliai
Diana ir Claus Wiese
Algimantas Bubulis

Zigmas Vaišvila su žmona tarp Klivlando lietuvių. Sėdi iš kairės: GAILĖ KLIMAITĖ, ZIGMAS VAIŠVILA, REGINA VAIŠVILIENĖ ir kun. GEDIMINAS KIJAUSKAS, SJ — Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Juodos dėmės "Armia krajowa" istorijoje

Poeto mirtis

1944 m. lapkričio 27 d. Vilniuje į lenkų poeto Teodor Bujnicki buto duris (Naugarduko 14) pasibeldė trys jaunuoliai. Patikrinę Bujnickio tapatybę, jie paleido į jį visą eilę pistoleto šūvių. Poetas sukniubo savo buto tarpduryje ir vietoje mirė. Taip žuvo gražių apie Lietuvą eilėraščių autorius, Nobelio premijos laureato Česlovo Milašiaus bičiulis. Jis apie šią žmogžudystę rašo: "Kas buvo tie žmonės, kurie šį sprendimą padarė? Jie priklausė AK ("Armia krajowa"), bet kuo jie rėmė savo pasikėsinimo teisėtumą ir ar jį užantspaudavo kokiu nors pasitarimu ar sprendimu — nežinau."

Kuo gi nusikalto lenkų pogrindžiui poetas Bujnicki? Jis išspausdino Vilniaus laikraštyje "Prawda" 1940-41 metais kelis sovietų valdžią šlovinančius eilėraščius, jų tarpe "Mūsų kandidatas Baltruška". Baltruška į aukščiausiąjį sovietą būtų išrinktas ir be naivaus Bujnickio eilėraščio, nes kito kandidato nebuvo, o tik jis vienas — "geriausias iš geriausių". Kiek tuo metu būtų likę Lietuvos poetų, jei už Stalino ar jo valdžios šlovinimą jie būtų žudomi? Perskaičius tokius eilėraščius, tekdavo tik nusišypsoti, numoti ranka ir palikti autorių jo sąžinei.

Kiti žudymai

Prasidėjus sovietų-vokiečių karui, Vilniaus geležinkelio stotyje stovėjo ešalonas, pilnas vežimui į Sibirą žmonių. Enkavedistams išbėgiojus, geležinkeliečiai išlaužė vagonų duris ir išlaisvino kalinius. Jų tarpe buvo žurnalistas iš Baltstogės Ancerewicz. Jo žmona ir mažas sūnus 1939 m. buvo sovietų suimti ir dingo be žinios. Priešsovietinių jausmų vedamas jis sutiko būti vokiečių-lenkų kalba leidžiamo laikraščio redaktoriumi. Kai Katyne buvo atrasti lenkų karininkų kapai, jo laikraštyje buvo parašyta, kad juos nužudė ne vokiečiai, bet sovietai. Pasirodžius šiam straipsniui, netrukus jis buvo nužudytas Šv. Kotrynos šventovės prieangyje. Jį savo ranka nužudė AK diversantų skyriaus vadas Piasecki — "Kondor".

Buvo ir daugiau, ne taip žinomų lenkų, nužudymų. AK aiškina, kad tai buvo daroma lenkų atgrasinimui nuo bendradarbiavimo su priešu. Į "teismą" kaltinamieji nebuvo kviečiami, o sprendimai buvo daromi be progos pasiteisinti.

Kas nužudė Marijoną Padabą?

Šis klausimas buvo gyvai diskutuojamas 1987 m. Krokuvos kurijos savaitraščio "Tygodnik powszechny" skiltyse. Marian Podaba (Marijonas Padaba) buvo gudų kilmės enkavedistas ir vėliau gestapininkas. Jis buvo 1943 m. rugsėjo mėn. Vilniaus gatvėje nužudytas. "TP" bendradarbė H. Pasierbska įrodinėjo, kad Padabą nužudė lietuviai, nes jis buvo ne tik lenkams, bet ir lietuviams pavojingas, ir, be to, lietuviai norėję išprovokuoti vokiečių represijas prieš lenkus. Panašiai spėliojo, o gal ir sąmoningai bandė suklaidinti vokiečius, to meto lenkų pogrindžio laikraštis "Niepodleglosc" ir M. Swięcicki savo atsiminimų knygoje.

Šį klausimą išsprendė šiuo metu Lodzėje gyvenantis J. Urbankiewicz, kuris tada buvo AK egzekucijų grupės vadas ir gavo iš AK pogrindžio "teismo" įsakymą Padabą nužudyti. Tai įvykdė jo grupės nariai "Bialy" ir "Czarus". Pavardžių jis negalįs išduoti. ("TP" 1987 m. vasario 15 d.).

Šio AK "teismo" sprendimo įvykdymo pasėkmės buvo žiaurios. Dar tos pačios dienos naktį 100 žinomų lenkų inteligentų gestapas suėmė kaip įkaitus. 10 iš jų buvo tuoj nužudyti. Jų tarpe buvo lietuvių bylų gynėjas Lenkijos teismuose adv. Engel.

AK vadai turėjo numatyti savo veiksmų pasekmes. Jie susiprato per vėlai — nuo to laiko gestapininkai nebuvo žudomi.

Neįvykdytas sprendimas

Prieš kelerius metus Vokietijoje mirė žymus lenkų rašytojas J. Mackiewicz. Jo knygos dar iki šiol yra Lenkijos "librorum prohibitorum" sąraše, tačiau pogrindyje jis yra labiausiai perkamų knygų autoriumi. J.M., prieš karą gyvendamas Vilniuje, buvo palankus "kraštiečiams" ("krajovcams"), kurie norėjo atgaivinti Lietuvos Didžiąją kunigaikštiją su sostine Vilniumi. 1942 m. gale AK "teismas" nubaudė jį mirties bausme už priešlaikinės Lenkijos valdžios kritiką spaudoje. Sprendimą turėjo įvykdyti S. Piasecki — "Kondor", tačiau dėl nežinomų priežasčių jis to nepadarė.

Kokie buvo lenkiški teismai parodo faktas, kad 1945 m. lenkų žurnalistų sąjungos garbės teismas pasmerkė J. Mackiewicz už palankaus Lietuvai straipsnio išspausdinimą 1939 m. "Lietuvos žiniose", nors nė vienas teisėjas to straipsnio neskaitė, o tik rėmėsi kitų nuomonėmis. Jį įsidėjo "Tygodnik powszechny" 1989 m. spalio 8 d. laidoje.

* * *

Pastaruoju metu lenkų spaudą sujaudino "Atgimime" tilpusi žinutė, kuria yra raginama rinkti faktus apie lenkų AK padarytus nusikaltimus. Apie lietuvių žudymą rašė A. Griška "Literatūroje ir mene" ir A. Bubnys "Vakarinėse naujienose". "Życie Warszawy" š. m. spalio 27 d. laidoje rašo, kad tokie kaltinimai yra absurdas ir melas. Apie lietuvių žudymą lenkų spauda vengia rašyti. Tačiau faktai, teigiantieji, kad AK žudė savuosius, yra nuodugniai dešimtmečiais nagrinėjami. **J.B.**

Dirbkime kartu

Lietuviškosios spaudos korespondentams ir bendradarbiams

Bendradarbiavimas spaudoje yra ne tik naudingas įnašas į savąją raštiją aplamai, bet ir svarbus prisidėjimas prie plačiosios kronikos sudarymo. Visa tai ateities aprašams apie bet kokią gyvenimo sritį bus pirminė ir autentiška medžiaga. Mūsų išeivija jau nuo pat pirmųjų bangų yra sudėjusi tos kronikinės medžiagos nemažą krūvį. Ir tai įvyko dėka bendradarbių, kurie aprašinėjo įvykius, priežastis, nuotaikas, komentavo, polemizavo ar skleidė rašytinę kūrybą.

Išeivijos spaudos bendradarbiai, negaudami jokių honorarų, yra idėjiniai darbuotojai, kuriems rūpi lietuvybės išlaikymas, jos kultūra, reprezentacija ir iš viso lietuviškasis gyvenimas. Šiai grupei taipgi priklauso ir leidėjai, redaktoriai bei visi kiti su periodinės spaudos leidyba surišti asmenys. Užtat labai svarbu, kad bendradarbių ir leidėjų teisingai suprasti ryšiai tarnautų darbo palengvinimui ir suprastinimui.

1. Redaktoriams beveik neįmanoma patikrinti gautų žinių tikrumo. Todėl labai svarbu, kad tuo pasirūpintų korespondentai, prieš siųsdami aprašymus. 2. Jei apie tą patį įvykį rašoma keliems laikraščiams, reikėtų kiekvienam atskirų aprašymų bei skirtingų autorių. Kopijų siuntinėjimu prasilenkiama su žurnalistine etika. 3. Pasitaiko atvejų, kai bendradarbis, pasiuntęs kuriam laikraščiui savo straipsnį, gana greitai nori matyti jį išspausdintą. Nesulaukęs straipsnio kopiją siunčia kitam laikraščiui, kai tuo tarpu per tą laiką straipsnis pirmojo laikraščio spaustuvėje jau surinktas, paruoštas ir laukia eilės. Tokiais nemaloniais atvejais reikia daugiau kantrybės ir susižinojimo. Redaktoriai gaunamą medžiagą visada grupuoja, atrenka pagal aktualumą, tematiką ir įvykių slinktį. Labai dažnai skubesni pranešimai išstumia bendresnio pobūdžio rašinius, kuriems tenka palaukti. 4. Labai pageidaujama, kad rankraščiai būtų paruošiami rašomąja mašinėle su pakankamais tarp eilučių tarpais. Ne mašinėle rašomi rankraščiai taipgi turėtų turėti tarpus tarp eilučių. 5. Tenesivaržo rašyti ir jaunesnieji, kuriems lietuvių kalba sudaro sunkumų. Redaktoriai rašinius pataiso, kas taisytina. 6. Korespondencijos, kuriose aprašomi įvykiai, turėtų būti kondensuotos, nepaskendusios antrinės reikšmės dalykuose, saistomos ribotumo, su kuriuo turi skaitytis kiekvienas laikraštis. 7. Vengti geltono ar kokio kitos spalvos popieriaus. Baltas mažiausiai gadina tekstų rinkėjų akis. 8. Naudinga aprašymus pailiustruoti fotografijomis. Pageidaujama juoda-balta. Svarbu siųsti kartu su aprašymais. Geriau mažiau didesnių figūrų, negu susmulkėjusi visuma. ***"TŽ"***

• Ką darome kitiems, atrodo daug; ką kiti daro mums, atrodo niekis. (Pranciškus salezietis)

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ
aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Sveikiname visus lietuvius su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "PARAMA"
1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas 532-1149

Savo mieluosius klientus ir draugus
ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ
proga sveikinu, linkėdamas sėkmės
JONAS V. MARGIS, Phm. B.
"MARGIS DRUGS"
408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas 535-1944, Toronto, Ontario

Džiugių švenčių ir
turtingų naujų metų
linki visiems lietuviams

MASKEL INSURANCE BROKERS LTD.
(BALYS MASKELIŪNAS)
Telefonas 251-4864-
2405 Lakeshore Blvd. West, suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

"Audra Travel Corporation"
sveikina visus lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir linki
visiems geros sveikatos,
laimingų naujų metų
ir svarbiausia demokratinės
nepriklausomybės mūsų visų
mylimai tėvų žemei – LIETUVAI.

Džiugių
šv. Kalėdų
ir laimingų
NAUJŲ METŲ
linkime visiems lietuviams —
TURNER & PORTER

Džiugių
šventų Kalėdų
ir laimingų bei pilnų
geros nuotaikos
naujų metų
linki visiems giminėms,
draugams bei pacientams –

dr. Gina J. Ginčauskaitė,
optometristė

Šv. Kalėdų ir
Naujų metų
proga daug džiaugsmo
ir laimės per šventes ir
naujus metus linkime mūsų
draugams ir pažįstamiems –

Petras ir Janė Pakalka,
Glencairn, Ont.

Sveikinu
gimines, draugus,
pažįstamus su
Šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais Metais –

Augustinas Navickas

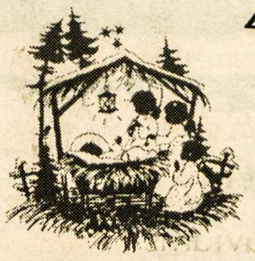

Linksmų
ŠV.KALĖDŲ ir
laimingų bei sėkmingų
naujų metų linkime
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Ona ir Stasys Žvirbliai,
Hamilton, Ont.

Džiugių
šv. Kalėdų
ir laimingų
naujų metų
visiems giminėms,
draugams ir pažįstamiems
linki –

Julija, Jonas, Rūta ir Linas
Kamaičiai
Ona, Algimantas, Algis, Gedas,
Kristina Dziemionai

Sveikiname su
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais
savo mielus gimines,
draugus ir pažįstamus,
linkėdami sveikatos bei
sėkmės —

Lilė ir Vladas Nakrošiai
L. Česėkienė

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų naujųjų
1990 metų
giminėms, draugams
ir pažįstamiems
linki –

Jūra,
Darius,
Dalia ir
Rimas
Sondos

Vaizdai iš KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus 40-čio minėjimo. Viršuje – klebonas kun. Jonas Staškus, dvasios vadas, priima aukas Mišių metu, draugijos narės šventovėje prie savo vėliavos. Apačioje – draugijos valdybos buvusios pirmininkės: V. Otienė (dešinėje), R. Sirutienė, G. Trinkienė, S. Girčienė, S. Petrauskienė, dabartinė pirm. A. Augaitienė, kuriai įteikiamos gėlės

Nuotr. Vyt. Balčiūno

Keturių dešimtmečių veikla

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius gruodžio 3, sekmadienį, iškilmingai šventė 40 metų veiklos sukaktį. Pamaldose 11 v.r. dalyvavo organizacijos narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, su savo vėliava. Mišių skaitymus atliko I. Petkienė, aukas atnešė G. Balčiūnienė, V. Dalindienė ir A. Aperavičienė. Sukakčiai pritaikytą pamokslą sakė skyriaus dvasios vadas kun. J. Staškus.

Tuoj po Mišių jaukus ir gausus pobūvis su svečiais bei šeimų nariais įvyko naujoje Anapilio Parodų salėje. Iškilmingą minėjimo dalį pradėjo skyriaus pirmininkė A. Augaitienė. Savo kalboje paminėjo, kad skyrius buvo įsteigtas 1949 m. balandžio 10 d. Šv. Jono Krikštytojo parapijoje Toronte. Padedant a.a. kun. klebonui Petrui Ažubaliui, parapijos salėje įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo 25 narės-steigėjos. Pirmąją valdybą sudarė: dr. A. Užupienė – pirmininkė, O. Kalinauskienė – vicepirm., S. Arbaitytė – sekretorė, p. Margienė – ižd., M. Tamulaitytė – iždo sekr., Momikienė – santykiams su Kanados katalikių moterų lyga, dr. E. Jucevičiūtė – korespondentė; revizijos komisija – p. Derminienė, A. Apeikienė ir p. Motiejūnienė. Buvo priimti nepriklausomoje Lietuvoje veikusios katalikių moterų draugijos įstatai, pritaikyti naujos veiklos sąlygoms Kanadoje.

Skyrius keturiasdešimt metų laikotarpyje išvystė plačią veiklą religinėje, tautinėje, kultūrinėje ir socialinėje srityse. Rekolekcijos, susikaupimai, maldos už Lietuvą, paskaitos, minėjimai, įvairūs kursai, koncertai, kelionės, ligonių lankymas, vargstančių šeimų šelpimas, siuntimas maisto ir drabužių, rūpinimasis religine šalpa. Ypač dabar stengiamasi padėti atgimstančiai Lietuvai vaistais ir pinigine auka. Įvairių švenčių progomis narės puošia gėlėmis parapijos šventovę. Draugija taipgi gausiai aukojo Marijos vitražui šventovėje, Anapiliui, Kanados lietuvių kultūros muziejui, lietuviškai spaudai, a.a kun. P. Ažubalio ir kitiems fondams. Šioje apžvalgoje kaip veidrodyje atsispindėjo šios parapijos katalikių moterų veikla.

Toliau pirm. A. Augaitienė pakvietė prelatą dr. Praną Gaidą invokacijai. Ant specialaus stalo buvo skyriaus steigėjo a.a. kun. P. Ažubalio paveikslas, papuoštas tautinių spalvų žvakėmis, kurias uždegė velionies giminaitė O. Ažubalienė. Anapilio ir katalikių moterų draugijos įsteigėjas buvo pagerbtas tylos minute.

Tolimesnei programai vadovavo D. Gurklytė. Ji pakvietė dr. O. Gustainienę paskaitai apie organizacijos "Caritas" veiklą Lietuvoje. Paskaitininkė vaizdžiai supažindino su šios organizacijos vargais atsikuriant ir jos tikslu. Sukakties proga skyrių sveikino: Nekaltai Pr. Marijos vienuolijos seselė Palmyra, KLB-nės pirm. adv. A. Pacevičius, Prisikėlimo parapijos atstovė A. Ledienė, Delhi-Tillsonburgo skyriaus atstovė – M. Povilaitienė, R. Celejevska – Anapilio moterų būrelio vardu, pirm. p. Steponienė – evangelikių. Daug sveikinimų gauta raštu.

Šia proga buvo pagerbtos buvusios skyriaus pirmininkės – V. Ottienė, G. Trinkienė, R. Sirutienė, S. Girčienė, St. Petraitienė. Joms buvo prisegtos gėlytės, o dabartinei pirmininkei A. Augaitienei įteikta gėlių puokštė.

Meninę dalį atliko dainos vienetas "Sutartinė", vadovaujamas muz. Nijolės Benotienės. Šioje grupėje dainuoja: N. Benotienė, Z. Gurklytė, D. Gurklytė, D. Pargauskaitė. Šį kartą keliose dainose joms talkino du jaunikaičiai. Tai dienai pritaikytos linksmos dainelės maloniai visus nuteikė ir paįvairino šį reikšmingą pobūvį.

Skyriaus dvasios vadui klebonui kun. J. Staškui sukalbėjus maldą, visi sotinosi J. Gurklienės paruoštais skaniais pietumis, o savanorės moterys aptarnavo stalus. Pobūvyje dalyvavo ir svečių iš Lietuvos. "Caritui" ta proga gauta $1,316 aukų.

Lietuvos kankinių prapijos katalikių moterų skyrius per 40 metų atliko tikrai didelį religinį, tautinį, kultūrinį ir artimo meilės darbą. Su katalikės moters kuklumu jos dirba tyliai ir kantriai. Visi džiaugiasi skyriaus sukaktimi, linki sėkmingai ir drąsiai žengti į penkiasdešimtmetį.

V. Balčiūnas

Linksmų Kalėdų švenčių
ir sėkmės pilnų
NAUJŲ METŲ
giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki –

Edvardas Valeška

LAIMĖS ir SĖKMĖS
nuoširdžiai linkime
mieliems
kooperatyvo nariams ir
visiems tautiečiams
ŠV.KALĖDŲ ir
Naujų Metų
proga –

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

Sveikiname visus gimines,
draugus ir pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
sėkmingų bei laimingų
naujų metų –

Kazys ir Adelė Ivanauskai

Su šv. Kalėdomis
ir Naujais Metais
sveikiname
gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdami laimės, džiaugsmo ir
sveikatos –

Monika Vaškevičienė,
sūnus Juozas ir marti Nijolė

Sveikiname
su
šv. Kalėdomis
visus gimines, draugus
ir pacientus, linkėdami
linksmų bei sėkmingų
naujų metų –

Dr. Eimutis ir Rita Birgiolai
su šeima

Sveikinu su
šv. Kalėdomis,
linkėdama visiems geros
nuotaikos, sveikatos
bei sėkmės naujuose
metuose –

Marija Mickevičienė,
Vienna, Ont.

Giminėms,
draugams ir
pažįstamiems
linkime
linksmų šv.
Kalėdų ir
laimingų bei sėkmingų naujų metų –

Irena, Leonas, Aras Baziliauskai

Linksmų
Šv.
Kalėdų
ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų
linkime giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Tusė ir Zigmas Zaleskiai

Mielus savo draugus
ir pažįstamus sveikinu su
šv. Kalėdomis,
linkėdamas daug laimės
naujaisiais
1990-taisiais
metais –

Ignas Urbonas
Toronto, Ont.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9½%
180-185 d. term. ind.	9¾%
1 metų term. indėlius	9¾%
2 metų term. indėlius	9½%
3 metų term. indėlius	9½%
1 metų GIC-met. palūk.	11 %
2 metų GIC-met. palūk.	10½%
3 metų GIC-met. palūk.	10½%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10½%
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	13 %
Sutarties paskolas nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12¾%
2 metų	12½%
3 metų	12½%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 43 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775

2239 Bloor Street West. •

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 ***Savininkas – Tom Thompson***

Linksmų Šv. Kalėdų

ir laimingų bei sėkmingų

Naujų metų

giminėms, klientams ir visiems lietuviams linki –

Antanas Genys su šeima

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000

res: 231-2839

Greitas ir tikslus ***patarnavimas!***

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

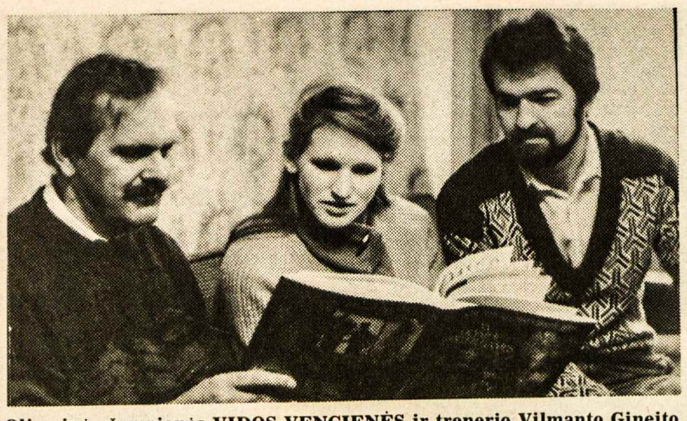

Olimpinės čempionės VIDOS VENCIENĖS ir trenerio Vilmanto Gineito rankose – olimpinis albumas, kurį atvežė Kalgario gydytojas Jonas Zubis (kairėje) Nuotr. Tado Žebrausko

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Šventų Kalėdų ir Naujųjų metų

proga skaitytojams, sporto skyriaus bendradarbiams ir sportininkams linkiu sveikatos ir sėkmės –

Sigitas Krašauskas

Kalgario olimpiados čempionė Vida Vencienė

Gražus leidinukas pagerbimui olimpinės čempionės atspaustas Kaune 1988 spalio mėnesį 10,000 tiražu. Tekstai paruošti žurnalistės Marytės Marcinkevičiūtės, dailininkas – Vytautas Gudelis, techninis redaktorius – A. Rasimas, nuotraukos E. Volkovo ir kalgariškio dr. Jono Zubio.

Apie Sov. Sąjungos nusipelnusią sporto meistrę čia rašoma:

"Gimė 1961 gegužės 28 Ukmergės rajono Kurėnų kaime. 1976 baigė Taujėnų vid. m-los aštuonias klases ir pradėjo mokytis Vilniaus žemės ūkio buhalterinės apskaitos technikume. Nuo 1979 mokslus tęsia Vilniaus pedagoginiame institute. 1980 jai suteiktas TSRS sporto meistrės, 1985 – TSRS tarptautinės klasės sporto meistrės, 1988 – TSRS nusipelniusios sporto meistrės vardai.

Slidinėjimo pratybas pradėjo lankyti 1976 Vilniaus žemės ūkio buhalterinės apskaitos technikume. Pirmasis treneris – technikumo dėstytojas, LTSR nusipelnęs treneris Romualdas Glazauskas.

Svarbiausios pergalės:

1980 – LTSR čempionė (10 km) ir TSRS jaunimo pirmenybių bronzos medalininkė (estafetė 4x5 km),

1985 – TSRS čempionė (estafetė 4x5 km) ir sidabro medalio laimėtoja (5 km), Universiados Italijoje dalyvė (5 km – penkta vieta, 10 km – ketvirta),

1986 – Pasaulio slidinėjimo taurės varžybų trečios vietos laimėtoja (estafetė 4x5 km),

1987 – TSRS čempionė (5 km) ir TSRS taurės varžybų trečios vietos laimėtoja (10 km), Pasaulio slidinėjimo taurės varžybų trečios vietos laimėtoja (estafetė 4x5 km),

1988 – Kalgario olimpiados čempionė (10 km) ir bronzos medalininkė (5 km), TSRS čempionė (10 km) ir TSRS taurės varžybų laimėtoja (10 km), Pasaulio taurės varžybų nugalėtoja (estafetė 4x5 km) ir sidabro medalininkė (10 km).

Treneriai – TSRS nusipelnęs treneris A. Grušinas ir LTSR nusipelnęs treneris V. Gineitas."

Nusipelnęs treneris Vilmantas Gineitas apie savo mokinę kalba sekančiai:

"Kai Vida pateko į mano rankas, supratau: grupėje atsirado neeilinis talentas. Tačiau sportininkė dar gyveno lengvąja atletika, pergalėm bėgimo take. Nelengva buvo iš pradžių, ypač kai laukdavo ilgesnės treniruotės, kai miškuose reikėdavo imituoti slidininkės judesius. Teko išlieti nemažai prakaito, kol įvyko persilaužimas. "Kaltas" dėl to Vidos charakteris: ji norėjo būti stipresnė už kitas, kuo greičiau apsilenkti varžoves slidinėjimo takuose. Sportininkę teko raminti: kur skubi, Vida, suspėsi, viskam ateis laikas.

Dabar mano mokinė – jau olimpinė čempionė, jos pavardę žino visas pasaulis. Nelengvai Vida pasiekė pačią gražiausią savo pergalę. Kamavo ligos, 1987 po pasaulio čempionato netgi į ligoninę teko atsigulti. Tačiau sportininkė ligą nugalėjo, pakilo iš patalo ir vėl ėmė treniruotis. Labai jai norėjosi įrodyti, kad ir besniegėje Lietuvoje galima tapti aukšto meistriškumo slidininke, tik reikia nesutrikti, ištikus pirmosioms nesėkmėms, o atkakliai siekti užsibrėžto tikslo. Įprato treniruotis ne viena, dažnai ir mane į takus išvilioja. Taip jai smagiau, kilometrai trumpesni atrodo. Mėgsta, kai dėmesys jai skiriamas. Tačiau tik nuoširdus, ne dirbtinis. Per atsakingas varžybas jaučia didelį malonumą, kai šalia jos artimas žmogus, kuris nuoširdžiai stengiasi padėti, morališkai palaiko.

Kokią Vidos savybę labiausiai vertinu? Tikėjimą savo jėgomis, didžiulį norą ir ryžtą siekiant pergalės. Kuo atsakingesnis startas, tuo labiau būna ramus: Vida moka susikaupti, nusiteikti lemiamai kovai. Kai Kalgaryje prieš pat startą ją pamačiau, neabejojau: kažkas turi įvykti, kadangi Vida veržte veržėsi į taką, degė kova."

Ačiū gydytojau

Pagaliau mes vėl buvome kartu. Tris savaites. Lietuvoje viešėjo Kalgario gydytojas Jonas Zubis, aptarnavęs sportininkus olimpinėse žiemos žaidynėse. Ten mes trise, olimpinė čempionė Vida Vencienė, jos treneris, dabar jau Sovietų Sąjungos nusipelnęs treneris Vilmantas Gineitas bei šių eilučių autorė, žurnalistė, ir susipažinome. Nors gydytojas buvo labai užsiėmęs, Olimpiadoje jam teko nuo traumų saugoti ledo ritulio ir dailiojo čiuožimo meistrus, tačiau jautėme ypatingą jo dėmesį. Būtent Jono Zubio, taip pat Veros Grigienės ir Albino Kaziūno dėka susipažinome su daugybe kraštiečių, su jais praleidome nemažai gražių valandėlių, kurių dar ir šiandien negalime pamiršti. Namo grįžome ne tik su gausybe spalvuotų nuotraukų (Jonas puikus foto meistras, mokėsi specialiuose kursuose), bet ir dviem video juostom apie Vidos Vencienės startus, Olimpiados atidarymo iškilmes, neišdildomais įspūdžiais.

Viešėdamas Lietuvoje, Jonas Zubis mums vėl pateikė malonų siurpryzą: padovanojo Kanadoje išleistus puikius olimpinius albumus. Gaila, kad jame nebuvo vietos skirta Kalgario olimpiados pirmajai čempionei Vidai Vencienei (niekas nesitikėjo, kad ji gali pelnyti aukso medalį. Kodėl fotografai neįamžino jos auksinio finišo, o ir televizijos komentatoriai bei operatoriai "pramiegojo" sportininkės iš Lietuvos triumfą — visko margam pasaulyje pasitaiko), tačiau pati slidininkė žado neteko, kada pamatė puikiai įamžintas Olimpiados akimirkas ir kiek pergyveno, kad šį sezoną teks praleisti – laukiasi naujagimio.

Lietuvoje su Jonu Zubiu nemažai pabendravome. Jis daug filmavo ir fotografavo atgimusią Lietuvą, tikisi Kanadoje tautiečiams išleisti plakatus ir leidinukus. Kitąmet gydytojas vėl ruošiasi į tėvų kraštą (mama – iš Salantų, Kretingos rajonas), jau išmoko puikiai kalbėti lietuviškai ir . . . Lietuvoje dairosi sau žmonos. O prieš tai jis žada pabuvoti "Geros valios" žaidynėse Seattle, suks filmą ir fotografuos Lietuvos sportininkus, su jais gražiai pabendraus. Ačiū, Jonai, už tokį didelį dėmesį Lietuvai.

Marytė Marcinkevičiūtė, Vilnius

Siunčiame ir parduodame 220 voltų/50 H_2

elektrinius reikmenis

įskaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje–Lietuvoje

Universal Overseas Services

1960 Ellesmere Rd. Unit 6

Scarborough, Ont. M1H 2V9

Tel. (416) 438-7500

"VYČIO" ŽINIOS

1989 m. lapkričio 30 d. Toronto Lietuvių namuose įvyko "Vyčio" klubo darbuotojų susirinkimas, dalyvaujant klubo pirm. R. Sondai, E. Stravinskui, A. Klimui, A. Balniui, R. Duliūnui, M. Duliūnui, A. Blauzdžiūnui, G. Sendžikui ir A. Biškevičienei. Šio susirinkimo pagrindinis tikslas buvo aptarti iš Lietuvos orkestro "Oktava" koncerto ir rengiamų šokių organizavimo reikalus.

"Oktava", 12-kos žmonių orkestras, yra garsus Lietuvoje muzikinis vienetas. Jis atvyksta į JAV Naujųjų metų išvakarėse. Gruodžio 31 d. koncertuos ir gros Naujųjų metų sutikimo baliuje Niujorke. 1990 m. sausio mėnesį jie koncertuos: New Jersey mieste, Baltimorėje, St. Petersburge, Čikagoje. Vasario 3-4 d.d. Klivlande, Detroite ir vasario 10-11 d.d. Toronte. 1990 m. vasario 16 d. dalyvaus nepriklausomybės šventės minėjime Niujorke, vasario 23 d. Bostone ir vasario 24 d. Hartforde, kur užbaigs savo viešnagę Šiaurės Amerikoje.

Toronte, 1990 m. vasario 10 d., 7 v.v. Toronto Lietuvių sporto klubas "Vytis" kviečia visuomenę ir jaunimą į šokius, kurie vyks Toronto Lietuvių namuose, Mindaugo menėje, 1573 Bloor St., West. Gros svečiai iš Lietuvos, veiks baras, šilti ir šalti užkandžiai. Įėjimas – $7.00 asmeniui. Sekančią dieną, vasario 11, 3.30 v. p.p., toje pačioje salėje įvyks minėto orkestro koncertas. Įėjimas suaugusiems – $12.00, vaikams – $8.00. Bilietus galima įsigyti pas "Vyčio" klubo darbuotojus ir Toronto Lietuvių namuose pas Aldoną Biškevičienę. Vytiečiai taip pat platina Ontario Volleyball Association organizacijos loterijos bilietus, kur galima laimėti vertingų dovanų. Nuo išplatintų bilietų 50% pajamų eis į "Vyčio" iždą.

"Vyčio" jaunių krepšinio treniruotės visose klasėse nutraukiamos gruodžio 19 d. (Kalėdų ir Naujųjų metų švenčių metu), jos normalia tvarka bus pradedamos 1990 m. sausio 9d.

Metinis "Vyčio" klubo narių susirinkimas šaukiamas 1990 sausio 2 d. Toronto Lietuvių namuose, 2 v.p.p.

Skautų veikla

• Skautiškos Kūčios įvyko gruodžio 10 d. Prisikėlimo parapijos salėje. V. s. D. Keršienė apibūdino Kūčių tradicijas. Programai vadovavo j. sk. D. Kalendraitė. Ši pakvietė skautes iš Lietuvos, JAV, Kanados, Vokietijos, Anglijos, Australijos ir Pietų Amerikos. Kiekvieno krašto sesė uždegė žvakutę ant viduryje salės stovinčio stalo, perskaitė sveikinimą ir pakabino jį ant eglutės kaipo papuošalą. Kun. P. Dilys sukalbėjo maldą ir palaimino Kūčių gėrybėmis apkrautą stalą, prašydamas gimusio Jėzaus sveikatos ir kad tų gėrybių niekuomet netrūktų mums ir visiems pasaulyje. Pradėjus plotkelių laužymą, sujudo visi dalyviai. Dalinosi ir linkėjo vieni kitiems linksmų švenčių. Grįžę prie stalų, visi stengėsi paragauti 12 valgių. Juos sunešė mamytės, o vyr. skaučių Birutės drg-vės vadovė ps. J. Batūrienė gražiai išdėstė ant stalo.

Aptuštėjus stalams, j. sk. Daina ir Zita Gurklytės su talkininkėm pravedė kalėdines giesmes, kurios puikiai skambėjo. Sesė A. Totoraitienė gražiai deklamavo šventei pritaikytą savo kūrybos eilėraštį. Atkeliavo ir Kalėdų senelis (j.s. P. Butėnas), nešinąs maišą dovanų. Jis apdovanojo vilkiukus, paukštytes ir skautes. DLK Mindaugo drg-vės skautai puikiai sugiedojo kalėdinę giesmę.

Tradicinę šventę užbaigė tunt. s. F. Mockus, padėkodamas rengėjams, tėveliams, parapijų klebonams, vadovams-vėms, KL fondui, "Paramai" ir Prisikėlimo parapijos bankui, Lietuvių namams, tėvų komitetui. Visus pakvietė sustoti ratu ir sugiedoti "Lietuva brangi" bei "Ateina naktis". Dalyvavo apie 200 svečių. Buvo tiekimo skyrius, vadovaujams ps. B. Žolpio, ir gerojo darbelio Lietuvos skautams aukų rinkimas. **M.**

• Brangūs skautai-tės, tėveliai, rėmėjai, draugai. Jėzaus gimimo šventėje atsinaujinkime Dievo, tėvynės ir artimo meilėje. Kalėdų žvaigždė teapšviečia ir sujungia mus visus. 1990 metai teatneša stiprybės ir ryžto.

• "Rambyno" sk. tunto vadovų posėdis bus gruodžio 28 d., 7.00 v.v. skautų būkle. Svarbu visiems dalyvauti.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų-vių posėdis skautų būkle, sausio 7 d., po 10.15 v. Mišių.

• Kalantos sk. vyčių būrelio vado pareigas sutiko eiti sk. v.v. sl. Marius Bijūnas.

• Skautiškai veiklai Toronte $20 aukojo J. Nešukaitis.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 **LIC E 1044**

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius	
9¾% už 6 mėn.term.indėlius	
9¾% už 1 m. term. indėlius	
9½% už 2 m. term. indėlius	
9½% už 3 m. term. indėlius	
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13 %	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12¾%
2 metų	12½%
3 metų (fixed rate)	12½%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	11½%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 74 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

sveikinam visus klientus, draugus ir pažįstamus

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

Malonių Kalėdų švenčių ir laimingų naujų metų

savo klientams bei visiems lietuviams nuoširdžiai linki – **STASYS JOKUBAITIS**

KINGSWAY NATIONAL

REAL ESTATE LTD., REALTOR

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

Telefonai 535-2331 arba **537-2869**

ŠV. KALĖDŲ ir METŲ NAUJŲ

proga sveikiname visus klientus, draugus ir pažįstamus —

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A. associate broker

4887 dundas street west, islington, ontario M9A 1B2

res: 767-0999

232-2322

MARIUS E. RUSINAS, *turįs aštuonerių metų*

patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- **RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai**
- **RRIF pensijų fondas**
- **metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)**
- **įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda**
- **atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm**
- **klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus**

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2

Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Šventiniai sveikinimai visiems lietuviams

Kalėdų ir Naujų Metų proga

spaustuvė
TIME PRESS
sav. V.A.A.J.B. Danaičiai
82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

Linksmų
Šv. Kalėdų

džiaugsmingų,
sveikų ir turtingų
naujų metų
linkiu visiems
lietuviams ir jų šeimoms.

Jurgis Kairys,
"Mutual" bendrovė

ŠV. KALĖDŲ
sveikinimai
su geriausiais sėkmės
ir laimės linkėjimais
1990 metais visiems
klientams, bendradarbiams
ir tautiečiams —

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
LITHO-ART LIMITED
971 College St., Toronto, Ont.
Tel. 533-4363

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ –

THE J. B. MARLATT
615 Main St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 528-6303

Dėkojame mieliems savo klientams lietuviams už dėmesį, sveikiname juos
šv. Kalėdų proga
ir linkime gerų
naujų metų –

ASTRA MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN
2238 Bloor St. W. Tel. 763-1093
Sav. EDWARD REMBACZ

Linkiu jums
palaimos pilnų
Kalėdų
laimingų bei sėkmingų naujų metų

WM. UBBENS LTD.

Draudа ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

Aukos Tautos fondui

A. a. P. H. Žmuidzinienės atminimui aukojo: $100 – dr. S. P. Kazlauskai; $40 – V. Daugelavičienė; $20 – P. Stauskas; $10 – A. Matulionienė.

A. a. konsulo dr. J. Žmuidzino atminimui aukojo: $50 – A. Lukas; $20 – J. Rimšaitė, A. Aperavičienė, D. Skirgaila, P. Stauskas, M. Povilaitienė, Ada ir A. Juciai, P. B. Jankauskas, V. K. Gapučiai, V. Pilkauskas; $10 – B. Saplys, J. Maniuška, V. Matulevičius, Ald. Jankaitienė, J. V. Šimkus, D. Renkauskas.

Kitos aukos: $250 – Jonas Vytautas Margis (Margio vaistinė); $200 – Kleopas Dalinda, P. Markuskis, A. Stygienė; $100 – Dresher Insurance Broker Ltd., dr. A. D. Dickson, A. Juodišius, Br. Pakštas, E. Senkus, Z. Orentienė, E. A. Mačiulaitis, Marija Andriulevičienė, Kazys Baltramaitis, Juozas Stankus, Chatsworth; $75 – B. Sakalas; $50 – V. B. Vaičiūnas, Alf. Šiukšta, dr. J. Yčas, Juozas Tamulionis J. Starkevičius, Bronius Sergautis, H. Steponaitis, K. Juzumas, J. Norkus, B. Kraučeliūnas-Lunas, Algis Pacevičius, Jurgis Ivanauskas, Jadvyga Rimšaitė, Alfonsas Garbenis, kun. P. Dilys, A. Baltrūnas, L. Abromonis, L. J. Adomavičiai, Z. J. Mažonai, Saulius Jaškus; $40 – P. S. Morkūnai, Adolfas V. Bajorinas; $35 – B. Kišonas; $30 – Janina Vitartienė, P. Rasiulis; $25 – R. Tumpa, A. Ulba, Bronius Vaičaitis, R. Vaičaitis, J. Sičiūnas, Kęstutis Raudys, Jonas A. Ranonis, J. Pažemeckas, E. G. Kuchalskis, P. Kaziukonis, K. S. Lembertas, Jonas A. Lelis, Vanda Jasinevičienė, V. Meilus, Irena Meiklejohn, Vaclovas Girnius, St. Gailevičius, M. Duliūnas, Vytautas Balsys, M. Bulvičienė, T. Burokas, A. E. Abromaitis, V. Akelaitis; $20 – M. V. Tamulaitis, Edita Miliauskienė, Ona Mašalienė, N.N., E. Žolpis, Stasė Štukienė, P. Stauskas, Stasė Sinkienė, P. Šablinskienė, Jonas Riauba, Danguolė Radzevičienė, A. J. Gudavičius, Kl. Poška, T. Krivickas, A. Kayelaitis-Kojalevičius, prel. Pr. Gaida, Vytautas Gudaitis, A. Dimitrijevas, Angelė Abromaitytė, B. Čižikas; $15 – O. Kavaliauskienė; $10 – A. Seliokas, S. Valickis, L. Šileikienė, B. Rickevičius, Elena Raudienė, S. Pacevičius, N. Kušlikis, S. Kalytis, J. Laugalis, A. J. Lajukas, Juozas Benetis, A. Andrulis, J. Akelaitis; $6 – A. Vingevičienė; $5 – Angelė Šimkienė, S. Kryževičius.

Ačiū visiems aukotojams –

E. J. Steponas,
TF Toronto atstovybės iždininkas

TORONTO ONT

PADĖKA

Kristaus Karaliaus šventės diena liks nepamirštama seselėms, rėmėjoms ir visiems dalyvavusiems. Grožėjomės gaiviu religiniu koncertu. Gili padėka Prisikėlimo parapijos chorui ir jo vadovui V. Verikaičiui, A. Totoraitienei, skaičiusiai savo poeziją. Nuoširdi padėka solistams – M. Bizinkauskaitei, S. Žiemelytei, A. Simanavičiui, V. Verikaičiui. Muzikinę palydą atliko muz. P. Jaraminas iš Lietuvos ir muz. D. Ratke. Tai buvo atlikta labdaros tikslui, be atlyginimo.

Buvo miela matyti mūsų tarpe kun. E. Putrimą, aukojusį Mišias ir pasakiusį prasmingą pamokslą.

Nuoširdžiai dėkojame B. ir J. Danaičiams už bilietų išspausdinimą bei visiems jų platintojams. Gili padėka būrelio pirmininkei R. Grigonienei ir jos pagalbininkėms už gražų stalų papuošimą. Ačiū B. Prakapienei už maisto padavėjų suorganizavimą ir už jų tvarkingą bei greitą patarnavimą.

Daug pakilios nuotaikos buvo dėka V. Manglico su sėkmingom A. Galdiko paveikslo pardavimo varžybom, kuriom vikriai talkininkavo B. Biretienė. Nuoširdžiai dėkojame K. Abromaičiui už vertingą medžio drožinį, padovanotą loterijai bei asmeninę talką.

Padėka laimikių aukotojams bei platinusioms bilietus – V. Balaišienei, D. Agurkytei ir visiems, parėmusiems loteriją.

Nuoširdžiai dėkojame šeimininkei V. Šiaučiulienei už skanų maistą ir jos padėjėjoms – L. Kuliavienei, J. Smalenskienei bei S. Freimanienei. Ačiū seselėms atvykusioms iš Putnamo, seselei Onutei, kuri skaidrių pagalba prasmingai kalbėjo apie palaimintąjį arkiv. Jurgį Matulaitį.

Gili padėka J. Nešukaičiui už salės gražų apšvietimą, talkininkavimą rodant skaidres.

Skaniais tortais ir įvairiais kepiniais papuoštas stalas buvo daugelio rankų darbas.

Nuoširdus ačiū ponioms, atnešusioms saldumynus. Didelė padėka kun. klebonui A. Simanavičiui, OFM, už širdies gerumą ir visiems parėmusiems mus auka.

Dar kartą nuoširdžiausia padėka būrelio branduoliui – R. Grigonienei, B. Prakapienei, L. Kuliavienei, A. Puterienei, apie kurį jungiasi ir kitos seselių rėmėjos. Be jų darbščių ir dosnių rankų ši šventė nebūtų buvusi sėkminga. Jungdamos maldose su visais dėkingų seselių vardu –

Seselė M. Palmira

• **Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi –**

"TŽ" leidėjai

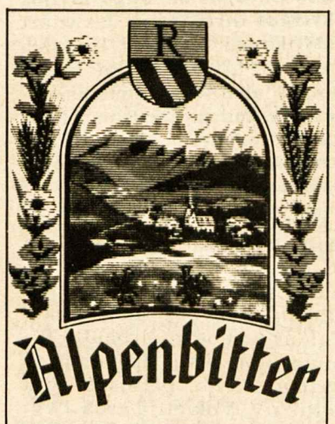

Alpenbitter

Galima gauti tik LCBO parduotuvėse
Jeigu negalite rasti Alpenbitter (100 ml ar 750 ml) jūsų LCBO parduotuvėje, klauskite parduotuvės vedėjo, kad užsakytų arba rašykite Rittmeister of Canada Inc., 297 South Service Road, Grimsby, Ont., L3M 4E9

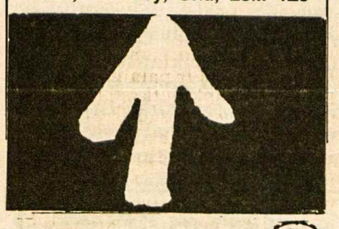

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

SONA HI FI

VISOS PASAULIO SISTEMOS • PAL • SECAM • NTSC

SONA HI FI TURI VISKĄ

SHARP WQ-T221Z

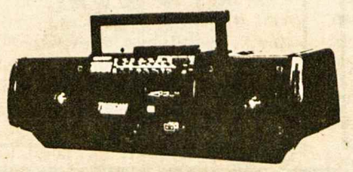

110-220 VOLTS
50-60 Hz

Užsukite pas mus
įsigyti dovanų
savo mylimiesiems
arba savo asmeniškai
pramogai Kanadoje.

SONY CFS-W350S

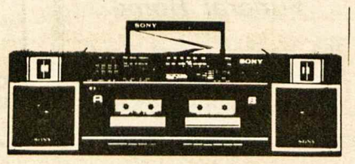

TOSHIBA V-83CZ

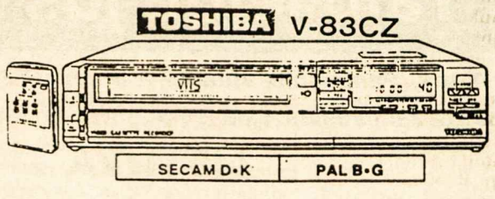

YAMAHA DX100

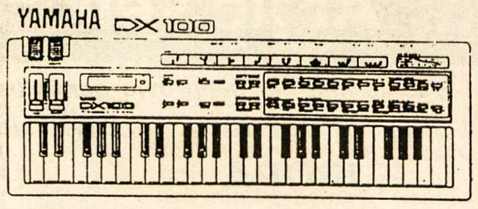

HITACHI VT-517E VCR

HITACHI
VM-600E

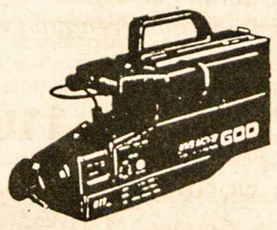

Mes turime didžiausią
pasirinkimą foto aparatų,
video aparatų, televizorių,
nešiojamų radijų trumpomis
bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų
iš tokių žymiųjų firmų:

NATIONAL PANASONIC
NV-M7EN

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

MES TAIPGI SKAITLINIU BŪDU PERFILMUOJAM VIETINĖN SISTEMON UŽSIENIETIŠKAS VAIZDAJUOSTES IR IŠNUOMOJAM DAUGIASISTEMIUS TELEVIZORIUS BEI VCR

SONA HI FI

332 YONGE STREET
(North of Eaton Centre)
TORONTO, ONT.
(416) 591-6616

232 RIDEAU STREET,
OTTAWA, ONT.
(631) 238-7090

VISA MasterCard

Mielus savo klientus, draugus bei pažįstamus

Kalėdų ir Naujų metų proga
SVEIKINA
WALTER DAUGINIS
ir
Lilija Pacevičienė

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
Įvairių draudos bendrovių atstovybė
1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Tel. 533-1121, namų 822-8480

DRESHER INSURANCE BROKERS LTD.

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų naujųjų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei pažįstamiems

Valteris Drešeris
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Linksmų ŠV. KALĖDŲ ir Laimingų NAUJŲJŲ METŲ
visiems linki —

LOUIS IR MARGARET TEMPORALE
Canadian Art Memorial Ltd.
176 Lakeshore Road West
Port Credit, Ont. L5H 1G4
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Linksmų švenčių
draugams, pažįstamiems ir klientams.

Dainius P. Vaidila,
vicepirmininkas

Canada Life Investment Management Ltd.
Suite 804, 130 Adelaide St. W.
Toronto, Ontario M5H 3P5
(416) 864-0947

Linksmų ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų bei sėkmingų
Naujų metų
klientams ir visiems lietuviams
linki –

Pizza Pizza Limited
VAIDILOS

Linksmų ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų bei sėkmingų NAUJŲ METŲ
visiems linki –

Smith Monument Co. Ltd.,
349 Weston Rd.,
Toronto, Ont.
Tel. 769-0674

ŠVENTOJO Kūdikio gimimo šventė ir Naujieji 1990 metai tesustiprina mūsų naujas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo viltis. Okupuotos Lietuvos patriotų dalyvavimas Amerikos lietuvių XI-tame kongrese buvo gajus apsijungimas bendrai kovai dėl atgimstančios laisvos Lietuvos. Švenčių proga sveikiname visus čia ir Tėvynėje besijungiančius Lietuvos laisvinimo kovai.

Amerikos lietuvių taryba

Lietuvos enciklopedijų redakcija

naujiems leidiniams renka duomenis apie užsienyje gyvenančius lietuvius – žymius visuomenės, mokslo, meno, bažnyčios veikėjus. Prašoma atsakyti į šios anketos klausimus ir atsakymus įteikti į Lietuvą vykstančiam asmeniui arba išsiųsti šiuo adresu:

Vyriausioji enciklopedijų redakcija
Algirdo 31, Vilnius 232600 MTP-2
Lithuania

ANKETA

1. Pavardė, vardas .....
2. Gimimo data (metai, mėnuo, diena) .....
   ir vieta .....
3. Kada išvyko iš Lietuvos (metai) .....
4. Kokioje valstybėje gyveno, ...
   dabar gyvena (metai) .....
5. Kada kokią aukštąją mokyklą baigė .....
   (metai) .....
6. Specialybė .....
7. Mokslo vardai ir laipsniai .....
   (gavimo metai) .....
8. Svarbios darbo pareigos .....
   (kokios, kada) .....
9. Svarbios visuomeninės pareigos .....
   (kokios, kada) .....
10. Kūryba – mokslo darbai ir kiti svarbūs mokslo veiklos rezultatai, meno kūriniai, vaidmenys ir kt. (knygų ir kitų leidinių nurodyti pavadinimą originalo kalba ir lietuviškai, išleidimo vietą, metus; kitų dalykų – pavadinimą ir sukūrimo metus). .....
    .....
    .....
    .....
11. Svarbios premijos (už ką, kokios, kada) .....
    .....
12. Adresas .....
    .....

Mišrus Toronto choras "Volungė", vadovaujamas muz. D. VISKONTIENĖS, atlieka meninę programą "Tėviškės žiburių" 40-čio minėjime
Nuotr. St. Dabkaus

TORONTO NT

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas gruodžio 25 ir 26 d.d. bei sausio 1 d. **Vedėjas**

Į Vilnių jau galima skambinti tiesiogiai. Reikia išsukti 0117-0122 ir telefono numerį.

Jau galima užsisakyti Vilniaus universiteto ansamblio koncerto Anapilyje vaizdajuostę pas J. Karasiejų tel. 279-9079. Tai gera dovana Kalėdoms.

"Volungės" choras gruodžio 17 d. Prisikėlimo šventovėje gražiai pasirodė su religiniu koncertu, pavadintu "Šventa naktis". Tarp giesmių įtarpas, paruoštas V. Kolyčiaus, skaitė R. Petrauskas ir R. Jonaitienė. Išsamų repertuarą papildė sol. A. Pakalniškytė ir fleitistas T. Regina. Prie vargonų — muz. J. Govėdas. Apšvietimas — V. Čuplinsko, programos — Rasos Vaidilaitės. Pusantros valandos trukusio koncerto klausėsi pilna šventovė parapijiečių ir svečių. Parapijos klebono kun. Aug. Simanavičiaus, OFM, įžanginė malda ir pabaigoje padėka visą koncertą įrėmino Advento nuotaika. Tai jau toks ketvirtas "Volungės" koncertas, kurį kaip ir ankstesniuosius organizavo choro vadovė muz. D. Viskontienė. **S.**

Lietuvos atstovybės Vašingtone pranešimu, Stasys Lozoraitis, jos atstovas, per ABC televiziją turėjo vienos valandos pokalbį su lietuvių kilmės žurnaliste Cross. Pokalbio tema — lietuvių tautos pastangos atstatyti savo nepriklausomybę, užsienio lietuvių parama savam kraštui. Taipogi buvo išryškintos Lietuvos diplomatinės tarnybos pažiūros į įvykius Lietuvoje.

Lietuvių kalėdine eglute torontiečiai gali žavėtis ir šiais metais Toronto policijos centrinėje prie College ir Bay gatvių suruoštoje 20-ties įvairių tautų kalėdinių eglučių parodoje. Pirmoji prie įėjimo stovi lietuviška eglutė, papuošta šiaudinukais. Iš šiaudelių sudarytos didelės ir mažos žvaigždelės, snaigės, tautinių raštų saulutės ir kitokios puošmenos. Šiaudeliai skelti, sukarpyti ir nuostabiai įvairiomis formomis sudėlioti. Tai originaliausiai išpuošta eglutė. Latviai savo eglutei irgi prikabinę keletą šiaudinukų. Kitos eglutės išpuoštos paprastais pirktiniais blizgučiais, pyragėliais, saldainiukais ir lemputėmis. Skirtinga iš visų yra kiniečių eglutė. Prie eglučių yra ir užrašai: armėnų, valiečių, vengrų, ukrainiečių, suomių, kroatų, kašmyrų, švedų, lenkų, vokiečių, serbų, pilipiniečių, latvių, venezueliečių, grenadiečių, olandų, policijos, lietuvių, kanadiečių, kiniečių. Lietuvišką eglutę savo sukurtais šiaudinukais papuošė Greta Baltaduonienė ir Aldona Zenderienė. Visiems yra įdomu pamatyti kitų kraštų, o ypač lietuvišką eglutę. Paroda bus atidaryta iki sausio 7 d. **V. Matulaitis**

Baltijos valstybių klausimas Maltos konferencijoje, Lietuvių informacijos centro pranešimu, kaip teigia JAV valdžios pareigūnai, buvo iškeltas prezidento G. Busho ir M. Gorbačiovo privačiame pokalbyje. Gorbačiovo pavaduotojas G. Gerasimovas tą žinią neigia. Valstybės departamento Rytų Europos bei Jugoslavijos skyriaus direktorius J. Swiart susitiko su Latvijos liaudies fronto ir Amerikos latvių sąjungos atstovais, kuriems pareiškęs, kad šis klausimas Maltos konferencijoje buvo iškeltas. Smulkesnės informacijos jis nepateikė.

Dienraštis "The Globe and Mail" 1989. XII. 16 išspausdino O. French straipsnį apie galimą grįžimą R. Europon iš ten kilusių Kanados akademikų. Valdas Samonis, dirbantis Toronto un-te kaip ekonomistas tyrimų srityje, pareiškė norą keltis į V. Vokietiją arba JAV, kur galėtų geriau panaudoti savo specialybę. Grįžti Lenkijon neketinąs, nebent gautų reikšmingą akademinį pasiūlymą. York un-to ekonominių mokslų dėstytoja Sara Ginaitė esą ruošiasi vykti gimtojon Lietuvon su paskaitomis, bet neketina ten apsigyventi net ir tuo atveju, jei Lietuva taptų pilnai nepriklausoma. "Gana jau man to komunizmo ir R. Europos socializmo. Grįžti su paskaitomis vienai savaitei ar net ištisiems metams — taip, ten gyventi — ne". Tokios nuomonės esą ir kiti profesoriai, kilę iš R. Europos kraštų ir gyveną dabar Kanadoje.

"The Globe and Mail" dienraščio lapkričio 25 d. laidoje žurnalistas Antanas Šileika atsiliepia į sovietų diplomato Igor Liakin ir Toronto universiteto politinių mokslų prof. Bennet Kovrig teigimą — vakariečiai turi būti atsargūs su baltiečių rėmimu, kad nebūtų pakenkta sovietinei pertvarkai. Nekelia nuostabos sovietinio diplomato propaganda, bet koktu skaityti, kai Toronto universiteto profesorius pučia į tą pačią dūdą. Baltijos valstybių šimtai tūkstančių gyventojų buvo deportuoti ir kentėjo priespaudą. Ir po Stalino mirties priespauda tęsėsi, ir Maskvai reikėjo paklusti net smulkmenose. Baltiečiai žino ko siekia. Lietuvoje buvo jau priimtas referendumo įstatymas. 1990 m. gali būti paskelbta nepriklausomybė. Prof. Kovrigo pareiškimas — Rytų Europa yra priešiškų tautybių "parako statinė" — įtagoja, kad šie kraštai reikalingi sovietinės policijos. Kas gali tokį teigimą laikyti rimtu, klausia rašinio autorius.

Koncertas Toronto Lietuvių namuose

Koncertas, suruoštas KLB Toronto apylinkės valdybos gruodžio ld. Toronto Lietuvių namuose, paremti Sąjūdžio veiklą Lietuvoje pavyko gana gerai. Tik galėjo būti daugiau dalyvių. Žinoma, Kalėdų laikotarpis nėra patogus tokiems renginiams.

Programos atlikėjai torontiečiams gerai žinomi, išskyrus akompanuotoją iš Lietuvos Povilą Jaraminą. Jis ne tik puikus ir išprusęs muzikas, bet taipogi geras solo pianistas. Tai įrodė jo atlikti solo dalykai: Balio Dvariono valsas ir Geršvino 3 preliudai. Jis juos atliko įtikinančiai ir su giliu muzikiniu įsijautimu.

Programa nebuvo labai "aukšto lygio" savo turiniu, bet pakankamai patraukli, kad atkreiptų dalyvių dėmesį. Pirmoje dalyje solistai Rimas Strimaitis ir Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė padainavo duetą "Plaukia sau laivelis", St. Šimkaus. Po to sekė trys St. Šimkaus dainos: "Pas močiutę augau", "Kur bakūžė samanota" ir "Pamylėjau vakar". Visi trys kūrinėliai mūsų scenose labai dažnai girdėti, bet Bizinkauskaitė juos padainavo jaunatviškai ir su įsijautimu, R. Strimaičio "Idealas" — P. Tosti ir "Core n'grato" — S. Cardillo, galėjo būti daugiau išieškotas balso spalvų atžvilgiu, bet maloniai klausomas ir gana užtikrintas. Po Jaramino solo piano, Marytė Bizinkauskaitė padainavo du dalykus: A. Raudonikio "Vakaras jūroje" ir F. Leharo "Vilija", iš "Linksmosios našlės". Marytė turėtų vengti forsavimo.

Antroje dalyje abu solistai atliko muzikų A. Raudonikio, G. Puccini, G. Geršvino ir A. Danza kūrinius. Pabaigai padainavo duetą iš operos "Madame Butterfly". Malonu sveikinti svečią iš Lietuvos muz. Povilą Jaraminą ir visus programos atlikėjus, o Marytei Bizinkauskaitei, turinčiai puikų balsą, palinkėti dirbti toliau ir tobulintis. Sumaniai pranešinėjo Liuda Stungevičienė. **V.V.**

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS susirinkimas įvyko gruodžio 3 d. Po diskusijų išrinkta nauja Bendruomenės valdyba: Gražina Pocevičiūtė-Carruthers — pirm., Valerija Tautkevičienė — sekr. ir Onutė Vindašienė — ižd.

V. Tautkevičienė

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

OVERSEAS VIDEO TAPE
Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7934
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC REALTOR
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Toronto miestas
ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS
Toronto mieste atmatos nebus išvežamos
Kalėdų dieną,
1989 m. gruodžio 25, pirmadienį
Kalėdų antrą dieną,
1989 m. gruodžio 26, antradienį
Naujų metų dieną,
1990 m. sausio 1, pirmadienį
Normalus pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas 1989 m. gruodžio 27, trečiadienį.
Normalus antradienio atmatų išvežimas bus atliktas 1989 m. gruodžio 28, ketvirtadienį.
Nebus išvežamos mėlynos dėžės ir laikraščiai 1989 m. gruodžio 27, trečiadienį.
Normalus ketvirtadienio ir penktadienio atmatų išvežimas bus atliktas 1989 m. gruodžio 29, penktadienį.
Normalus pirmadienio (sausio 1) atmatų išvežimas bus atliktas 1990 m. sausio 2, antradienį.
Normalus antradienio (sausio 2) atmatų išvežimas bus atliktas 1990 m. sausio 3, trečiadienį.
Mėlynų dėžių ir laikraščių išvežimas bus atliktas 1990 m. sausio 3, trečiadienį.
Padėkite išlaikyti Toronto miestą švarų, išnešdami atmatas išvežimo dieną. Niekados nedėkite sudaužytų stiklų arba kitų aštrių daiktų į plastikinius atmatų maišus.
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!
Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.
EUROPA
Model 6V 3DR
$399.99
Model #33S2-A2
LIETUVA
Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.
OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE
110/220 VOLTS
Model #WQ-T351
EUROPA
NATIONAL PANASONIC
NV-M7EN
$1,499.99
HITACHI
VM-600 E
$1,499.99
ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS
110/220 V • MULTI-SYSTEM • T/V • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
2938 Dundas St. W.
(į vakarus nuo Keele g-t.)
Tel. **769-0631**